De blauwe vogel

Maurice Maeterlinck

bron
Maurice Maeterlinck, *De blauwe vogel* (vert. G.M. van der Wissel-Herderschee). Van Campen, Amsterdam z.j. [1921].

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/maet001blau01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

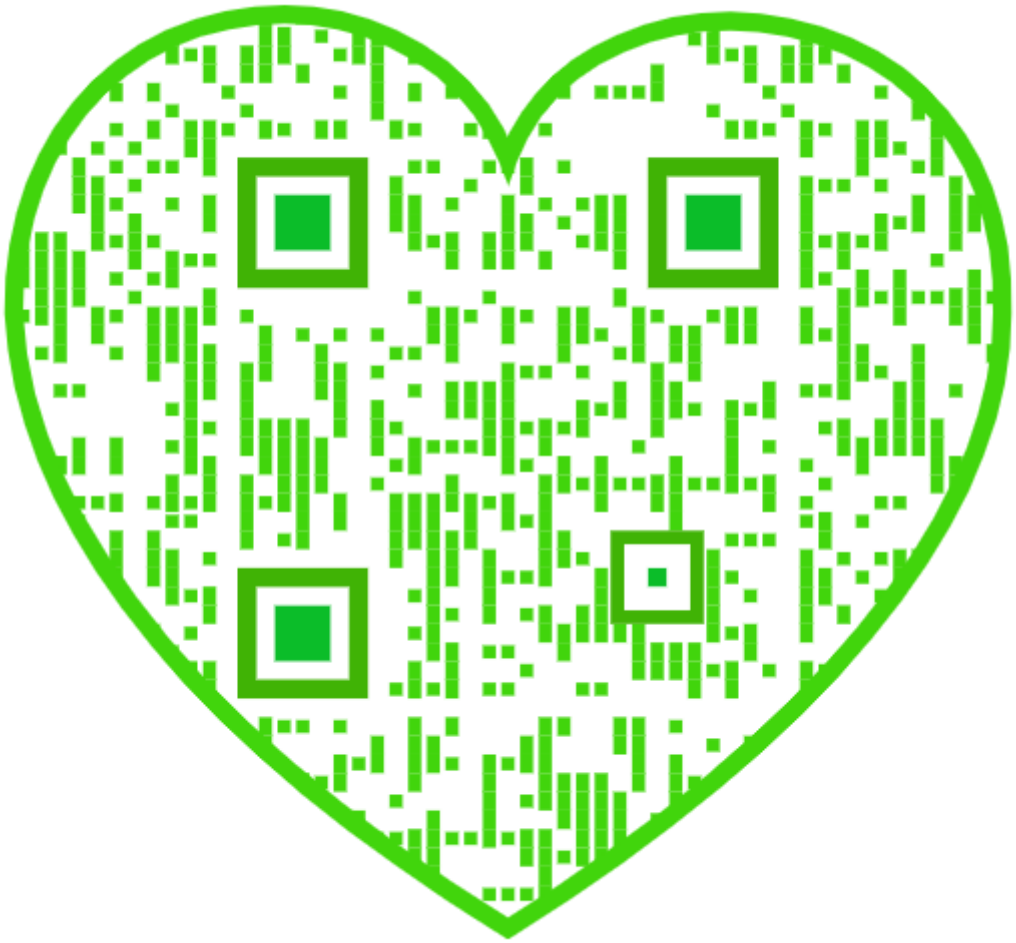

Costuums.

Tyltyl: De kleeding van Klein-Duimpje uit de verhalen van Moeder de Gans: Vermiljoen-rood broekje, kort lichtblauw jasje, witte kousen, bruinrood leeren schoenen of laarsjes.

Mytyl: Costuum van Grietje of van Roodkapje.

Het Licht: Japon van de kleur der maan, dat wil zeggen matgoud met zilveren weerschijn, flikkerend gaas, dat als het ware stralen schiet. Nieuw-Griekschen of Engelsch-Griekschen stijl, genre Walter Crane of zelfs eenigszins Empire. Kort lijfje, bloote armen, enz. - Kapsel: een soort van diadeem of zelfs eenvoudige kroon.

De Fee Bérylune, de Buurvrouw Berlingot: Het klassieke costuum van een arm vrouwtje uit de sprookjes. In het eerste bedrijf kan de verandering der fee in een prinses ook worden weggelaten.

Vader Tyl, Moeder Tyl, Grootvader en Grootmoeder Tyl: De legendarische costuums van houthakkers en Duitsche boeren in de sprookjes van Grimm.

De broertjes en zusjes van Tyltyl: Variaties van het costuum van Klein-Duimpje.

De Tijd: Het klassieke costuum van den Tijd: een

groote zwarte of donkerblauwe mantel, lange, witte baard zeis en zandlooper.

De Moederlijke Liefde: Bijna hetzelfde costuum als het Licht, nl. zachte en bijna doorschijnende sluiers als van Grieksche beelden, zooveel mogelijk wit. Paarlen en edelgesteenten zoo overvloedig als men wil, mits deze de zuivere en echte harmonie van het geheel niet verstoren.

De Groote Vreugden: Zooals in den tekst gezegd wordt, glanzende gewaden in teere, liefelijke tinten als van een ontluikende roos, de rimpeling van het water, den amberkleurigen dauw, het blauw van den dageraad, enz.

Huiselijk geluk: Japonnen van verschillende kleuren of zoo men wil costuums van boeren, herders, houthakkers maar dan geidealiseerd en als in een sprookje.

De grove Genietingen: Vóór de verandering: wijde, zware mantels van rood en geel brokaat, groote, zware edelgesteenten. Na de verandering: koffie- of chocolade-kleurig tricot, den indruk makende van leeren ledepoppen.

De Nacht: Wijde zwarte kleederen bezaaid met sterren en met gouden weerschijn. Sluiers, donkere papavers enz.

Het dochtertje der buurvrouw: Blonde, glanzende haren, lange witte jurk.

De Hond: Rood jasje, witte broek, blinkende schoenen, lakhoed; een costuum, dat eenigszins herinnert aan dat van John Bull.

De Kat: Zwart zijden tricot met loovertjes. De hoofden van deze twee personages moeten eenigszins aan dieren herinneren.

Het Brood: Weelderig pacha-costuum. Een wijd kleed van karmozijnroode zijde of fluweel, doorwerkt met goud. Groote tulband. Krom zwaard. Een enorme buik, rood en opgeblazen gezicht.

De Suiker: Zijden kleed in het genre van dat der eunuchen, half wit, half blauw om aan het omhulsel der suikerbrooden te herinneren. Kapsel als van de wachters in het serail.

Het Vuur: Rood tricot, vermiljoenroode mantel met een weerschijn van verschillende kleuren en met goudkleurige voering. Een aigrette van changeant kleur.

Het Water: Japon van de kleur van den Tijd in het sprookje van Ezelshuid, dat wil zeggen blauw- of groenachtig en als doorschijnend; de indruk moet zijn als van stroomend water; eveneens Nieuw-Griekschen of Engelsch-Griekschen stijl, maar voller en ruimer. Kapsel van bloemen en waterplanten of riet.

De Dieren: Populaire of boeren-costuums.

De Boomen: Kleeding in verschillende tinten groen of van den stam der boomen. Als attributen dragen zij bladeren of takken, die hen doen herkennen.

Eerste bedrijf.

Eerste tafereel.
De hut van den houthakker.

Het tooneel verplaatst den toeschouwer binnen in de hut van een houthakker, wel eenvoudig en landelijk, maar niet behoeftig. - Een schoorsteenmantel, waaronder een houtvuurtje ligt te smeulen - Keukengereedschap, kast, baktrog, hangklok, spinnewiel, pomp, enz. - Op een tafel een brandende lamp. - Tegen de kast aan liggen aan weerskanten een hond en een kat te slapen, ineengerold, met den neus onder den staart. - Tusschen hen in staat een groot suikerbrood, wit en blauw. - Aan den muur hangt een ronde kooi, waarin een tortelduif. - Aan den achterkant twee ramen met gesloten blinden. Onder een der ramen een tabouret. - Links de voordeur voorzien van een zwaren grendel. - Rechts een andere deur. - Een ladder, die naar een zoldertje leidt. - Rechts ook twee kinder-ledikantjes en aan het hoofdeneinde daarvan op twee stoelen de netjes opgevouwen kleertjes.

(Bij het opgaan van het scherm liggen Tyltyl en Mytyl in diepen slaap in hunne bedjes. Mocder Tyl stopt hen voor het laatst nog eens in, bukt zich over hen heen, blijft een oogenblik naar hen staan kijken, en wenkt vader Tyl, die zijn hoofd door de even geopende deur steekt. Moeder Tyl legt haar vinger op haar mond om hem tot stilte te manen, en gaat dan op haar teenen de deur rechts uit, na de lamp te hebben uitgedaan. Een oogenblik blijft het tooneel donker, dan dringt er licht tusschen de reten der luiken door en wordt langzaam aan sterker. De lamp op de tafel gaat van zelf weer branden. De twee kinderen schijnen wakker te worden en gaan in hun bedje op zitten.)

T y l t y l
Mytyl?

M y t y l
Tyltyl?

T y l t y l
Slaap je?

M y t y l
En jij?

T y l t y l
Natuurlijk niet, ik spreek toch tegen je....

M y t y l
't Is Kerstmis, he?

T y l t y l
Nog niet, morgen. Maar het Kerstkindje brengt van 't jaar niks.

M y t y l
Waarom niet?

T y l t y l
Ik heb moeder hooren zeggen, dat ze niet naar de stad is kunnen gaan om met hem te spreken.... Maar dan komt het 't volgend jaar....

M y t y l
Is dat lang tot het volgend jaar?....

T y l t y l
Nou, zoo heel kort is het niet.... Maar het komt van nacht bij de rijke kinderen....

M y t y l
Zoo?

T y l t y l
Kijk eens, moeder heeft de lamp vergeten!.... Ik weet wat!

M y t y l
Wat dan?

T y l t y l
Laten we opstaan....

M y t y l
Maar dat mag niet....

T y l t y l
Niemand ziet het.... Zie je de blinden?

M y t y l
Wat zijn ze licht!....

T y l t y l
Dat is door de lichtjes van het feest.

M y t y l
Wat voor een feest?

T y l t y l
Aan den overkant, bij die rijke kinderen. Dat komt van den Kerstboom. Wij zullen ze openmaken....

M y t y l
Zou dat mogen?

T y l t y l
Natuurlijk wel, we zijn immers alleen.... Hoor je de muziek? Laten we maar opstaan....

De twee kinderen staan op, loopen naar een der ramen toe, klimmen op de tabouret en maken de blinden open. Een fel licht dringt het vertrek binnen. De kinderen kijken vol belangstelling naar buiten.

T y l t y l
Je kunt alles zien!....

M y t y l (*die maar een klein plaatsje op de tabouret heeft*)
Ik zie niks....

T y l t y l
Het sneeuwt! Kijk eens, twee rijtuigen met zes paarden!..

M y t y l
Er komen twaalf jongetjes uit!....

T y l t y l
Hè, wat ben je dom! 't Zijn meisjes....

M y t y l
En ze hebben een broek aan....

Tyltyl
Jij weet het, hoor.... Douw me niet zoo!....

Mytyl
Ik heb je niet eens aangeraakt.

Tyltyl (***die de heele plaats op de tabouret inneemt***)
Jij neemt alle plaats....

Mytyl
En ik heb heelemaal geen plaats!....

Tyltyl
Houd je nou maar stil, den boom kun je zien!....

Mytyl
Welken boom?

Tyltyl
Nou den kerstboom toch! Jij kijkt naar den muur!....

Mytyl
Ik kijk naar den muur omdat ik geen plaats heb....

Tyltyl (***terwijl hij haar een klein plaatsje op de tabouret inruimt***)
Daar nou! Heb je nou genoeg? Jij hebt de allerbeste plaats. Wat een lichten hè? Wat een massa!....

M y t y l
Wat doen die menschen, die zoo'n leven maken?

T y l t y l
Ze maken muziek.

M y t y l
Zijn ze kwaad?....

T y l t y l
Neen, maar 't is vermoeiend.

M y t y l
Al weer een rijtuig, met witte paarden!....

T y l t y l
Houd je mond! Kijk maar liever....

M y t y l
Wat voor gouds hangt daar aan de takken?....

T y l t y l
Wel natuurlijk het speelgoed! Sabels, geweren, soldaten, kanonnen....

M y t y l
En poppen, zeg, liggen die er ook?

Tyltyl
Poppen? Dat is te flauw; daar houden ze niet van.

Mytyl
En dat daar rondom de tafel, wat is dat allemaal?

Tyltyl
Dat zijn vruchten, koek, roomtaarten....

Mytyl
Die heb ik ook eens geproefd, toen ik klein was....

Tyltyl
Ik ook, 't is veel lekkerder dan brood, maar je krijgt er zoo weinig van.

Mytyl
Zij hebben er niet te weinig van. De heele tafel staat vol. Zouden ze er van gaan eten?....

Tyltyl
Natuurlijk; wat dan anders?....

Mytyl
Waarom eten zij ze dan niet dadelijk op?

Tyltyl
Omdat ze geen honger hebben....

M y t y l (*in stomme verbazing*)
Hebben ze geen honger? Hoe komt dat?

T y l t y l
Omdat ze eten als ze er zin in hebben.

M y t y l (*ongeloovig*)
Iederen dag?

T y l t y l
Ja, dat heb ik gehoord.

M y t y l
Zouden ze alles opeten? Of zouden ze er ook wat van weggeven?

T y l t y l
Aan wie?

M y t y l
Aan ons....

T y l t y l
En ze kennen ons niet eens....

M y t y l
Maar als we er eens om vroegen?

T y l t y l
Dat gaat niet.

M y t y l
Waarom niet?

T y l t y l
Dat is verboden.

M y t y l (*in haar handjes klappend*)
O, wat zijn ze mooi!....

T y l t y l (*in verrukking*)
En wat lachen ze!

M y t y l
Kijk die kinderen eens dansen!

T y l t y l
Ja, ja, laten wij ook gaan dansen....

(Ze trippelen van pret op de tabouret)

M y t y l
O hoe prettig, hoe prettig!....

T y l t y l
Nou krijgen ze de taartjes! Ze mogen ze aanpakken.... Ze eten ze op, kijk, kijk, ze eten ze op!

M y t y l
De kleintjes ook! Ze hebben er wel twee, drie, vier!....

T y l t y l (*opgewonden*)
O hoe lekker! hoe lekker! hoe lekker!....

M y t y l (*terwijl ze denkbeeldige taartjes telt*)
Ik heb er twaalf gekregen!....

T y l t y l
En ik vier maal twaalf! Maar ik zal er jou ook wat van geven....

(Er wordt geklopt op de deur van de hut)

T y l t y l (*plotseling gekalmeerd en verschrikt*)
Wat zou dat zijn?....

M y t y l (*ontsteld*)
Dat is vader!....

Daar ze talmen met opendoen, ziet men de klink vanzelf knarsend in de hoogte gaan; de deur gaat op een kier open om toegang te verleenen aan een oud vrouwtje in het groen gekleed en met een roode kap op het hoofd. Ze heeft een bochel, is mank en heeft maar één oog; neus en kin zijn naar elkaar toe gegroeid en ze leunt op een stok. 't Is niet twijfelachtig of het is een fee.

D e F e e
Hebben jelui hier het zingende kruid of den blauwen vogel?

Tyltyl
We hebben hier wel kruiden, maar die zingen niet....

Mytyl
Tyltyl heeft wel een vogel.

Tyltyl
Maar dien kan ik niet weggeven....

De Fee
En waarom niet?

Tyltyl
Omdat die van mij is.

De Fee
Dat is me oòk een reden. Waar is die vogel?....

Tyltyl (*op de kooi wijzend*)
Daar in de kooi.

De Fee (*haar bril opzettend om den vogel te bekijken*)
Dien wil ik niet hebben, die is niet blauw genoeg. Dan moeten jullie den vogel, dien ik noodig heb, maar gaan halen.

Tyltyl
Maar ik weet niet waar hij is....

De Fee
Ik ook niet, daarom moet je hem maar gaan zoeken. Ik kan desnoods wel buiten het zingende kruid, maar den Blauwen Vogel moet ik absoluut hebben. Het is voor mijn dochtertje, dat erg ziek is.

Tyltyl
Wat scheelt haar?....

De Fee
Dát weet niemand precies; ze zou gelukkig willen zijn....

Tyltyl
Zoo?....

De Fee
Weet je, wie ik ben?....

Tyltyl
U lijkt wel wat op onze buurvrouw, Juffrouw Berlingot..

De Fee (*heel kwaad wordend*)
Heelemaal niet.... Dat lijkt er niets naar.... Dat is afschuwelijk! Ik ben de Fee Bérylune....

Tyltyl
O! leuk!

De Fee
Jullie moeten maar dadelijk op weg gaan.

Tyltyl
Komt u ook mee?

De Fee
Dat kan onmogelijk, omdat ik van morgen vleesch heb opgezet om te stoven en dit dadelijk overkookt als ik langer dan een uur weg ben (*Terwijl ze achtereenvolgens op het plafond, den schoorsteen en het raam wijst*) Aan welken kant willen jullie er uit, zóó, of zóó of zóó?....

Tyltyl (*wijst verlegen naar de deur*)
Het liefst wou ik daar maar door....

De Fee (*die weer heel boos wordt*)
Dat is heelemaal onmogelijk, en wat een akelige gewoonte!.... (*Ze wijst op het raam*) We zullen daar maar uit gaan. Nu! waar wachten jullie op?.... Kleedt je nu dadelijk aan.... (*De kinderen gehoorzamen en kleeden zich vlug aan*) Ik zal Mytyl wel helpen.

Tyltyl
We hebben geen schoenen.

De Fee
Dat beduidt niets. Ik geef jullie een wonder-hoedje. Waar zijn eigenlijk jullie ouders?....

Tyltyl (*terwijl hij wijst naar de deur rechts*)
Die zijn daar, die slapen....

De Fee
En grootvader en grootmoeder?....

Tyltyl
Die zijn dood....

De Fee
En jullie broertjes en zusjes.... Die hebben jullie zeker wel?....

Tyltyl
O ja, drie broertjes....

Mytyl
En vier zusjes....

De Fee
Nu, waar zijn die?....

Tyltyl
Die zijn ook dood....

De Fee
Zou je ze wel eens weer willen zien?....

Tyltyl
He ja, dadelijk! Laat ze eens zien!

De Fee
Ik heb ze niet in mijn zak.... Maar dat komt prachtig uit; jullie kunt ze zien als je toch door het land van Herinnering komt, dat is op weg naar den Blauwen Vogel. Dadelijk links af, na den derden kruisweg. - Wat deden jullie eigenlijk toen ik klopte?....

Tyltyl
We speelden, dat we taartjes aten.

De Fee
Hebben jullie taartjes? - Waar dan?

Tyltyl
In het groote huis van de rijke kinderen.... Kom maar eens kijken, 't is zoo mooi!....

(Hij trekt de fee mee naar het raam.)

De Fee (*voor het raam*)
Maar die andere kinderen eten ze op!....

Tyltyl
Jawel, maar je kunt alles zien....

De Fee
Zijn jullie daar niet boos om?....

Tyltyl
Waarom?

De Fee
Dat ze alles zelf opeten. Ik vind het niets aardig, dat ze jullie niets geven....

Tyltyl
Hè neen, ze zijn immers rijk.... Wat is het mooi bij hen, he?

De Fee
Niets mooier dan bij jou.

Tyltyl
Neen maar! Bij ons is het donkerder, en kleiner en zonder taartjes....

De Fee
't Is hier precies zoo; 't komt enkel door dat je niet goed zien kunt.

Tyltyl
Ja zeker wel, ik kan heel goed zien, ik heb heel goede oogen. Ik kan op den torenklok zien, hoe laat het is, en vader in 't geheel niet.

De Fee (*plotseling weer kwaad*)
En ik zeg je dan, dat je niet zien kunt! Hoe zie je mij eigenlijk? Hoe zie ik er uit?....
(*Verlegen stilzwijgen van*

Tyltyl) Nu, zou je niet eens antwoorden? Dan kan ik weten of je zien kunt. Ben ik mooi of leelijk?.... (*De stilte wordt steeds pijnlijker*) Wil je niet antwoorden? Ben ik jong of oud?.... Heb ik een rose of een gele gelaatskleur?.... Heb ik misschien een bochel?....

Tyltyl (*vergoelijkend*)
Neen, neen, heelemaal geen grooten....

De Fee
Je kijkt net of het een enorm groote is.... Heb ik een krommen neus en mis ik mijn linkeroog?....

Tyltyl
Neen, neen, dat heb ik niet gezegd.... Wie heeft het uitgestoken?

De Fee (*al boozer en boozer*.)
Maar het is niet uitgestoken!.... Brutale jongen! vlegel!.. 't Is nog mooier dan het andere, 't is grooter en helderder en zoo blauw als de hemel.... En hier mijn haren, zie je die?.... Ze zijn zoo blond als het rijpe koren.... 't lijkt wel zuiver goud! En ik heb er zoo veel, dat mijn hoofd er heelemaal zwaar van is.... Ik kan ze letterlijk niet glad houden.... Zie je ze hier op mijn handen?.... (*Ze laat twee dunne, grijze haarvlokken zien*).

Tyltyl
Ja zeker, daar zie ik er wel wat....

De Fee (*verontwaardigd*.)
Wel wat!.... Bossen! Handen vol! Massa's! Gouden stroomen!.... Ik weet wel, dat er menschen zijn, die zeggen, dat zij ze niet zien, maar jij hoort toch, hoop ik, niet tot die akelige blinden?....

Tyltyl
Neen, neen, ik kan deze haren, die u vertoont, best zien..

De Fee
Maar je moet de rest met dezelfde verzekerdheid zien! Menschen zijn toch gekke wezens.... Sedert den dood der feeën zien ze niets meer en ze weten het zelf niet.... Gelukkig heb ik altijd al het noodige bij me om de doffe oogen weer helder te maken.... Wat haal ik hier uit mijn tasch?..

Tyltyl
Och, wat een aardig groen hoedje!.... Wat schittert daar zoo op de kokarde?....

De Fee
Dat is de groote diamant, die het vermogen geeft om te zien.

Tyltyl
Die?

De Fee

Ja, als men het hoedje op heeft, draait men den diamant eventjes om: van links naar rechts, zóó b.v. zie je wel?.... Dan drukt hij op een knobbel van het hoofd, dien niemand kent, en die de oogen opent....

Tyltyl

Doet dat geen pijn?

De Fee

Integendeel, hij toovert alles om.... Op datzelfde oogenblik kan men zien wat er binnen in de dingen zit; de ziel van het brood, van den wijn, van de peper b.v.....

Mytyl

Kun je de ziel van de suiker ook zien?....

De Fee (*dadelijk weer kwaad*)

Natuurlijk! Ik houd niets van zulke overbodige vragen.. De ziel van de suiker is volstrekt niet interessanter dan die van de peper.... Hier nu, ik geef jullie wat ik heb om je te helpen bij het zoeken van den Blauwen Vogel.... Ik weet wel, dat de onzichtbaar makende ring of het Vliegende Kleed jullie nog meer van dienst zouden zijn.... Maar ik heb den sleutel verloren van de kast, waarin ik die heb opgeborgen.... O juist, daar zou ik nog iets vergeten.... (*Ze wijst op den diamant*) Als je hem zóó houdt, zie je wel, en

je draait hem nog heel even om, dan kun je het Verleden zien.... Nog even draaien, en je ziet de Toekomst.... Dat is aardig en praktisch en gaat zoo heel stilletjes....

Tyltyl

Vader zal hem mij wel afnemen....

De Fee

Die krijgt hem niet te zien; niemand kan hem zien zoolang je hem op je hoofd hebt.... Wil je eens probeeren? (*Ze zet Tyltyl het groene hoedje op*) Draai nu maar eens aan den Diamant.... Een keer om en dan....

Nauwelijks heeft Tyltyl den Diamant omgedraaid of plotseling en wonderbaarlijk ondergaat alles een groote verandering. De oude fee is eensklaps een mooie toovergodin; de keisteenen, waaruit de muren bestaan, beginnen te schitteren, krijgen een blauwe kleur als saffieren, worden doorschijnend en flonkeren verblindend als de kostbaarste edelgesteenten. De eenvoudige meubels krijgen glans en leven; de wit houten tafel maakt nu den deftigen, edelen indruk van een marmeren tafel, de wijzerplaat knipoogt en lacht vriendelijk terwijl het deurtje, waarachter de slinger heen en weer gaat, een klein beetje openspringt en de Uren laat ontsnappen, die hand aan hand en schaterlachend, beginnen te dansen op de tonen van een verrukkelijke muziek. Zeer begrijpelijke verbazing van Tyltyl, die op de Uren wijzend uitroept:

Tyltyl
Wie zijn dat, al die mooie dames?....

De Fee
Wees maar niet bang, dat zijn de uren van je leven, die blij zijn eens een oogenblik vrij en zichtbaar te wezen....

Tyltyl
En waarom zijn de muren zoo licht?.... Zijn ze van suiker of van edelsteenen?....

De Fee
Alle steenen zijn gelijk, alle steenen zijn edelsteenen; maar de mensch ziet er maar enkele.

Terwijl ze zoo spreken, gaat de betoovering verder voort. De zielen van de wittebrooden nemen de gedaante aan van mannetjes in broodkorst-kleurig tricot, haasten zich het losse meel van zich af te schudden en huppelen rondom de tafel, waar het Vuur zich bij hen voegt; dit is uit den haard gekomen in een half zwavelkleurig, half vermiljoen tricot en loopt hen luid lachend achterna.

Tyltyl
Wie zijn al die rare mannetjes?

De Fee
Niets van belang, het zijn de zielen der Wittebrooden, die gebruik maken van de regeering der waarheid om uit den baktrog te komen, waarin ze erg nauw lagen....

T y l t y l

En die groote roode duivel, die zoo akelig ruikt?....

D e F e e

St!.... Spreek niet te hard, dat is het Vuur.... Hij heeft een slecht karakter.

Deze samenspraak heeft de betoovering niet onderbroken. De Hond en de Kat, die in een rondje tegen de kast aan lagen, stooten tegelijk een luiden kreet uit en verdwijnen in een valluik; in hunne plaats komen twee personages daaruit te voorschijn, een met het gezicht van een bulhond en de andere met een kattekop. Dadelijk schiet het mannetje met het gezicht van een bulhond - dat we voortaan den Hond zullen noemen - op Tyltyl toe, dien hij vurig omhelst en met drukke, onstuimige liefkoozingen overstelpt. Het kleine vrouwtje dat op een Kat lijkt - dat we eenvoudig de Kat zullen noemen - begint haar haar glad te kammen, haar handen te wasschen en haar snorrebaard mooi glad te strijken, voor ze naar Mytyl toe gaat.

D e H o n d (*die op een ondragelijke manier jankt, springt en alles omvergooit*)

Mijn afgod! Goeden dag, goeden dag mijn afgod! Eindelijk, eindelijk te kunnen spreken! Ik had je toch zooveel te zeggen! Maar of ik al blafte en kwispelstaartte, je begreep niets!....Maar nu! Goedendag! Goedendag!.... Ik houd van je,

o ik houd zooveel van je! Zal ik eens iets heel bizonders doen?.... Wil ik gaan opzitten? Wil je dat ik op mijn vóórpooten loop of zal ik koorddansen?....

Tyltyl (*tegen de fee*)
Wie is die Mijnheer met den hondekop?

De Fee
Kun je dat dan niet zien?.... Dat is de ziel van Tylô, die jij hebt bevrijd....

De Kat (*gaat naar Mytyl toe en reikt haar deftig en omzichtig de hand.*)
Goeden dag, Juffrouw.... Wat is u van morgen mooi!....

Mytyl
Goeden dag Mevrouw.... (*tegen de fee*) Wie is dat?

De Fee
Dat is toch gemakkelijk te zien, het is de ziel van Tylette, die je de hand toesteekt.... Geef haar maar een kus....

De Hond (*de Kat omvergooiend*)
Ik ook, ik ook!.... Ik omhels mijn kleinen afgod, ik omhels het kleine meisje!.... Ik wil iedereen omhelzen!.... Let eens op! Het wordt amusant!.... Ik zal Tylette eens bang maken!.... Boe, boe, boe!....

De Kat

Mijnheer, ik ken u niet....

De Fee (*dreigt den hond met haar stokje*).

Jij daar moet je nu maar eens heel kalm houden, en als je dat niet doet, dan ga je weer terug naar de stilte tot aan het einde der dagen.

De betoovering is ondertusschen voortgegaan: het Spinnewiel is in zijn hoekje in een razend tempo gaan draaien en spint prachtige lichtstralen, de Pomp in den anderen hoek begint met een scherpe stem te zingen, verandert in een lichtgevende fontein, overstroomt den gootsteen met een waterval van paarlen en edelgesteenten, waar door heen de ziel van het Water zich dringt in de gedaante van een jong, weenend, van water druipend meisje, dat dadelijk den strijd met het Vuur wil beginnen.

Tyltyl

En die natte dame?

De Fee

Wees maar niet bang, dat is het Water, dat uit het kraantje loopt....

De melkkan valt om, rolt van de tafel en breekt op den grond; uit de gestorte melk rijst een groote witte en kuische gestalte op, die bang schijnt te zijn voor alles.

Tyltyl
En die dame in haar hemd, die zoo bang is?....

De Fee
Dat is de Melk, die haar kan heeft gebroken....

Het suikerbrood, dat tegen de kast aan staat, wordt grooter en breeder en barst uit zijn papieren omhulsel, waaruit een poeslief en schijnheilig wezen, - gekleed in een lang half wit, half blauw gewaad, - te voorschijn komt, en gelukzalig lachend naar Mytyl toegaat.

Mytyl (*onthutst*)
Wat wil hij?....

De Fee
Wel, dat is de ziel van de Suiker!....

Mytyl (*gerustgesteld*)
En heeft hij ook kapittelstokjes?....

De Fee
Hij heeft niets anders in zijn zak, en ieder van zijne vingers is er een....

De Lamp valt van de tafel en onmiddellijk daarna verheft haar vlam zich weer en verandert in een wonderschoone, lichtende gestalte. Deze jonkvrouw is gekleed in lange, doorschijnende en verblindende sluiers en blijft in een soort extase onbewegelijk staan.

Tyltyl
Dat is de Koningin!

Mytyl
't Is de Heilige Maagd!....

De Fee
Neen, kindertjes, het is het Licht....

Onderwijl zijn de pannen op de planken beginnen te draaien als draaitollen, de linnenkast klapt haar deurtjes open en ontrolt prachtige stoffen van de kleur der maan en der zon, waarmee zich niet minder schitterend allerlei lapjes en vodjes, die langs de ladder van den zolder vallen, vermengen. Op dat oogenblik wordt er driemaal vrij hard op de rechterdeur geklopt.

Tyltyl (*verschrikt*)
Dat is vader! Hij heeft ons zeker gehoord!....

De Fee
Draai maar aan den diamant! Van links naar rechts! (*Tyltyl draait den diamant heel vlug om*) Niet zoo snel! Lieve Hemel, 't is al te laat! Je hebt hem te gauw omgedraaid, nu hebben ze geen tijd hunne plaats weer in te nemen, en we zullen er heel wat last mee krijgen.... (*De fee wordt weer een oud vrouwtje, de muren van het hutje zien weer dof, de Uren kruipen weer in de Klok, het Spinnewiel staat stil, enz. Maar in de haast en de algemeene verwarring, terwijl het*

Vuur als een dwaas het heele vertrek rondloopt om den schoorsteen te vinden, barst een der Wittebrooden, dat geen plaats meer in den baktrog heeft kunnen vinden, in snikken uit en laat een vervaarlijk gehuil van angst hooren.) Wat is er aan de hand?

H e t B r o o d (*geheel in tranen*.)
Er is in den baktrog geen plaats meer!....

D e F e e (*die zich over den baktrog buigt*)
Jawel, jawel.... (*Ze duwt de andere brooden, die hun oorspronkelijke plaats hebben ingenomen, wat op zij*) Komaan, vlug wat, schikt wat in....

Er wordt opnieuw op de deur geklopt.

H e t B r o o d (*dat vergeefsche pogingen doet weer in den baktrog te komen, geheel buiten zichzelf*)
Het gaat niet! Mij zal hij het eerst opeten!....

D e H o n d (*springt om Tyltyl heen*)
Mijn afgodje!.... Hier ben ik nog!.... Ik kan nog spreken! Ik kan je nog steeds omhelzen!.... Nog eens en nog eens!....

D e F e e
Wat nu, jij ook nog.... Ben je daar nog?....

De Hond
Een gelukje.... Ik kon niet meer terug in de stilte, het valluik is te gauw dicht gevallen....

De Kat
Het mijne ook.... Wat zou er nu gebeuren?.... 't Is toch niet gevaarlijk?

De Fee
Mijn hemel, de waarheid moet ik zeggen: allen, die met de twee kinderen meegaan, sterven op het einde der reis....

De Kat
En degenen, die niet meegaan?....

De Fee
Die blijven daarna nog enkele minuten leven....

De Kat (*tegen den hond*)
Kom maar mee, laten we weer door het valluik terug gaan.

De Hond
Neen, neen! Ik wil niet! Ik wil mijn lieveling vergezellen en maar steeds met hem spreken!....

De Kat
Domoor!....

Opnieuw wordt er aan de deur geklopt.

H e t B r o o d (***heete tranen schreiend***)
Ik wil niet sterven op het einde der reis!.... Ik wil dadelijk weer naar mijne plaats!....

H e t V u u r (***dat met een angstig geblaas onophoudelijk als een dolleman heeft rondgeloopen***.)
Ik kan mijn schoorsteen niet vinden!....

H e t W a t e r (***dat tevergeefs probeert weer in het kraantje te komen***.)
Ik kan er niet meer in!....

D e S u i k e r (***die maar steeds rondom zijn papier heen loopt***)
Ik heb mijn omhulsel gescheurd!....

D e M e l k (***verschrikt en verlegen***)
Mijn kannetje is gebroken!....

D e F e e
Goede God, wat zijn ze dom! Dom en laf!.... Willen jullie dus liever blijven voortleven in je leelijke kisten, hokken en kraantjes dan mee met de kinderen, die den Vogel gaan zoeken?....

A l l e n (*behalve de Hond en het Licht*)
Ja, Ja! Dadelijk! Mijn kraantje!.... Mijn baktrog!.... Mijn schoorsteen!.... Mijn hok!....

D e F e e (*tot het Licht, dat peinzend naar de lamp staart*).
En jij, Licht, wat zeg jij er van?....

H e t L i c h t
Ik ga met de kinderen mee....

D e H o n d (*huilend van vreugde*).
Ik ook! Ik ook!....

D e F e e
Komaan, dat is goed. En trouwens, 't is te laat om terug te keeren; jullie hebt geen keus meer, je gaat met ons mee.... Maar hoor eens, Vuur, kom niet te dicht bij den een of ander, en jij, Hond, plaag de Kat niet. Water, houd je flink rechtop en doe je best niet overal heen te lekken.

Er wordt zeer luid op de rechterdeur geklopt.

T y l t y l (*luisterend*)
Al weer vader!.... En nu staat hij op, ik hoor hem loopen....

De Fee

Gauw het raam uit.... Jullie gaat allemaal mee naar mijn huis, waar ik de dieren en de rest wel een passende kleeding geven zal.... (*Tot het Brood*) Zeg eens, Brood, neem jij de kooi maar, waar ze den Blauwen Vogel in zullen zetten.... Jij moet er op passen.... En nu vlug, vlug, geen tijd meer verloren....

Het raam wordt plotseling veel langer, net een deur. Ze gaan er allen door, waarna het raam zijn vorige gedaante weer aanneemt en stilletjes dicht gaat. De kamer is nu weer donker en de twee bedjes staan in het duister. De deur rechts gaat op een kiertje open en men ziet de hoofden van vader en moeder Tyl.

Vader Tyl

Het was dus niets.... De krekel was zeker aan het piepen....

Moeder Tyl

Zie je ze liggen?....

Vader Tyl

Ja zeker.... Ze slapen rustig.

Moeder Tyl

Ik hoor hen ademhalen....

De deur gaat weer dicht.

HET SCHERM VALT.

Tweede bedrijf.

Tweede tafereel.
Bij de Fee.

Een prachtige vestibule in het paleis van de Fee Bérylune. Wit marmeren zuilen met gouden en zilveren kapiteelen, trappen, portieken, balustrade's, enz.

Van achteren rechts komen de Kat, de Suiker en het Vuur op, allen in prachtige kleederen; ze komen uit een vertrek, waaruit lichtstralen stroomen, het is de kleedkamer der Fee. De Kat heeft een luchtig gazen omhulsel over haar zwart zijden tricot, de Suiker heeft een zijden japon aan half wit, half lichtblauw, en het Vuur, dat veelkleurige aigrettes op het hoofd heeft, is gekleed in een langen karmozijnen mantel met goudkleurige voering. Zij loopen de geheele zaal door en blijven vooraan rechts staan, waar de Kat hen onder een portiek opstelt.

De Kat

Hier moeten we zijn. Ik ken alle bizonderheden van dit kasteel. De fee Bérylune heeft het geërfd van Blauwbaard..

Laten we, terwijl de kinderen en het Licht het dochtertje van de Fee bezoeken, deze laatste oogenblikken van onze vrijheid goed gebruiken.... Ik heb u hier laten komen om met u den toestand, waarin men ons gebracht heeft, eens te bespreken.... Zijn wij allen bijeen?....

De Suiker
Daar komt de Hond uit de kleedkamer van de Fee.

Het Vuur
Wat drommel, wat heeft die nu aangetrokken?

De Kat
Hij heeft de livrei genomen van een der lakeien op de koets van Asschepoester.... Precies geschikt voor hem, hij heeft een slaven-ziel.... Maar laten we ons achter de balustrade verstoppen.... Ik vertrouw hem heelemaal niet.... Hij moet liever niet hooren, wat ik u te zeggen heb....

De Suiker
Het helpt niet meer.... Hij heeft ons in de gaten.... Kijk eens, daar komt juist ook het Water uit de kleedkamer.... O, wat is ze mooi!

De Hond en het Water voegen zich bij de eerste groep.

De Hond (*al huppelend*).
Daar zijn we! Daar zijn we! Zien we er niet mooi uit? Kijk die kanten eens, en dat borduursel!.... Alles echt goud!....

De Kat (*tegen het Water*)
Is dat niet Ezelshuid's japon van de kleur-van-den-tijd?.. Me dunkt die herken ik.

Het Water
Ja, die stond me nog het best....

Het Vuur (*binnensmonds*)
Ze heeft haar parapluie niet....

Het Water
Wat blief je?....

Het Vuur
O niets, niets....

Het Water
Ik dacht zoo, dat je sprak over een grooten, rooden neus, dien ik onlangs gezien heb....

De Kat
Zeg, laten we nu niet kibbelen, we hebben wel wat anders te doen.... We wachten enkel nog op het Brood: waar is die?

De Hond
Hij kon maar niet klaar komen met het kiezen van een kostuum.

Het Vuur
De moeite waard als je er zoo idioot uitziet en zoo'n dikken buik hebt!

De Hond
Ten slotte heeft hij zijn keus gevestigd op een Turkschkleed, versierd met edelsteenen, een sabel en een tulband....

De Kat
Daar heb je hem! Hij heeft het mooiste kleed van Blauwbaard aangetrokken.

Het Brood komt binnen in het zoo even beschreven kostuum. Het zijden kleed is met moeite over zijn dikken buik vast gemaakt. In de eene hand houdt hij de scheede van den onder zijn ceintuur gestoken sabel en in de andere de kooi voor den Blauwen Vogel.

Het Brood (*vol ijdelheid langzaam voortstappend*)
Nu? Hoe vinden jullie mij nu?....

De Hond (*rondom het Brood huppelend*).
Wat is hij mooi! Wat is hij mal! Wat is hij mooi! Wat is hij mooi!....

De Kat (*tegen het Brood*)
Zijn de kinderen klaar?....

Het Brood
Ja, Mijnheer Tyltyl heeft het roode buisje, de witte kousen en de blauwe broek van Klein-Duimpje aangetrokken en Juffrouw Mytyl de jurk van Grietje en de muiltjes van Asschepoester.... Maar de groote kwestie was het kleeden van het Licht!....

De Kat
Hoe zoo?....

Het Brood
De Fee vond haar zóó mooi, dat ze haar maar heelemaal niet wou aankleeden!.... Toen heb ik daartegen geprotesteerd in naam van onze waardigheid als noodzakelijke en uiterst respektabele elementen; ten slotte heb ik verklaard, dat ik onder zulke voorwaarden weigerde met haar uit te gaan....

Het Vuur
Ze moesten maar een licht-scherm voor haar koopen!....

De Kat
En wat heeft de Fee geantwoord?....

Het Brood
Ze heeft me geslagen met haar stok, op mijn hoofd en op mijn buik....

De Kat
En toen?

Het Brood

Ik heb me maar dadelijk laten overreden, maar op het laatste oogenblik heeft het Licht toch maar de japon van de kleur-der-maan gekozen, die onder in de kist met schatten van Ezelshuid lag.

De Kat

Maar nu genoeg gepraat, de tijd dringt.... Het geldt onze toekomst.... Ge hebt allen gehoord wat de Fee gezegd heeft, dat nl. het einde dezer reis tevens het einde van ons leven zijn zal.... Nu komt het er dus op aan deze zoo veel mogelijk en met alle denkbare middelen te verlengen.... Maar er is ook nog iets anders: we moeten denken aan het lot van ons ras en de bestemming onzer kinderen....

Het Brood

Bravo! bravo! De Kat heeft gelijk!....

De Kat

Luistert!.... Wij allen hier aanwezig, dieren, voorwerpen en elementen, wij bezitten eene ziel, die de mensch nog niet kent. Daardoor behouden we nog een rest van onafhankelijkheid; als hij echter den Blauwen Vogel vindt, dan weet hij alles, dan ziet hij alles en dan zijn we geheel aan hem overgeleverd.... Dat heeft mij daar juist mijn oude vriendin, de Nacht, verteld, die tevens de hoedster is van de geheimen des Levens.... 't Is dus in ons belang tot elken prijs te beletten, dat die vogel gevonden wordt, zelfs

al moesten we zoo ver gaan het leven der kinderen in gevaar te brengen.

De Hond (*verontwaardigd*)
Wat zegt ze nou?.... Herhaal het nog eens, dat ik het goed versta.

Het Brood
Stilte! U heeft het woord niet!.... Ik ben voorzitter dezer vergadering....

Het Vuur
Wie heeft u tot voorzitter benoemd?....

Het Water (*tegen het Vuur*)
Stilte toch!.... Waar bemoei jij je mee?....

Het Vuur
Ik bemoei me met het noodzakelijke.... Ik hoef van jou geen opmerkingen af te wachten....

De Suiker (*verzoenend*)
Neemt me niet kwalijk.... Laten we nu niet kibbelen.... Het tijdstip is gewichtig.... Vóór alles is het noodig tot overeenstemming te komen omtrent de te nemen maatregelen....

Het Brood
Ik deel geheel de zienswijze van de Suiker en de Kat....

De Hond

Dat is onzin!.... De Mensch is er nu eenmaal, dat is een feit!.... Hem moeten we gehoorzamen en alles doen wat hij wil!.... Dat alleen is waar.... Ik ken enkel hem! Leve de Mensch! Bij leven en bij sterven, alles voor den Mensch!.. de Mensch is god!....

Het Brood

Ik deel geheel de zienswijze van den Hond.

De Kat (*tot den Hond*)

Maar dan geeft men toch redenen....

De Hond

Er zijn geen redenen te geven!.... Ik houd van den Mensch, dat is voldoende!.... Als jij iets tegen hem onderneemt, dan worg ik je eerst en dan ga ik hem alles overbrengen....

De Suiker (*met zachtheid tusschen beide komend*)

Permitteert.... Laten we de discussie niet onnoodig verscherpen.... Van een zeker standpunt bezien hebt gij beiden gelijk.... Er is vóór en tegen....

Het Brood

Ik deel geheel de zienswijze van de Suiker!....

De Kat

Zijn niet wij allen, Water, Vuur en ook jij beiden Brood en Hond, de slachtoffers eener namelooze tyrannie?.... Herinnert u den tijd vóór de komst van den despoot, toen wij vrijelijk over het oppervlak der Aarde zwierven.... Het Water en het Vuur waren de eenige meesters van de wereld en ziet toe wat ze geworden zijn!.... Wat ons betreft, de kommerlijke afstammelingen der groote roofdieren.... Past op! Doet of er niets aan de hand is.... Ik zie de Fee komen met het Licht.... Het Licht heeft de partij van den Mensch gekozen en is onze ergste vijandin.... Daar zijn ze....

Van rechts komen de Fee en het Licht, gevolgd door Tyltyl en Mytyl.

De Fee

Nu? Wat is er aan de hand?.... Wat doen jullie daar in dat hoekje? 't Is wezenlijk net een samenzwering.... Het wordt tijd op weg te gaan.... Daar juist heb ik besloten, dat het Licht jullie aanvoerder zijn zal.... Jullie zult haar allen gehoorzamen als mijzelve en ik vertrouw haar mijn stokje toe.... De kinderen gaan van avond hun ne overleden grootouders bezoeken.... uit bescheidenheid gaan jullie niet met hen mee.... Ze zullen den avond onder hunne gestorven familieleden doorbrengen.... In dien tusschentijd maken jullie alles klaar voor den dagmarsch van morgen, die lang zijn zal.... Komaan, vooruit en ieder op zijn post!....

De Kat (*huichelachtig*)
Dat zeide ik hun daar juist, Mevrouw de Fee.... Ik maande hen aan nauwgezet en moedig hunne plichten te vervullen; ongelukkig wou de Hond, die mij al door in de rede viel....

De Hond
Wat zegt ze?.... Neen maar, nou zal ik!....

Hij wil op de Kat toespringen maar Tyltyl, die deze beweging verhinderd heeft, houdt hem met dreigend gebaar tegen.

Tyltyl
Koes, Tylô!.... Pas op en als je nog eris ééns....

De Hond
Mijn afgod, je weet niet, ze wou....

Tyltyl (*dreigend*)
Stil!

De Fee
Komaan, afgedaan.... Het Brood moet van avond de kooi aan Tyltyl geven.... Het kan zijn, dat de Blauwe Vogel zich in het Verleden verborgen houdt, bij de grootouders.... In ieder geval is hier een kans, die we niet mogen verwaarloozen.... En nu, Brood, waar is de kooi?

H e t B r o o d (*plechtig*)
Een oogenblik als het u belieft, Mevrouw de Fe.... (*Als een redenaar, die het woord neemt*.) Gij allen weest mijne getuigen, dat deze zilveren kooi, die mij werd toevertrouwd door....

D e F e e (*hem in de rede vallend*)
Genoeg! Geen praatjes!.... Wij gaan er aan dien kant uit, terwijl de kinderen hier door zullen gaan....

T y l t y l (*onrustig*)
Gaan wij heel alleen?

M y t y l
Ik heb honger!....

T y l t y l
Ik ook!....

D e F e e (*tot het Brood*)
Doe je Turksche kleed maar eens open en geef hun een sneedje van je dikken buik....

Het Brood opent zijn kleed, trekt zijn sabel en snijdt zoo van zijn buik twee sneedjes af, die hij aan de kinderen geeft.

D e S u i k e r (*naar de kinderen toe gaande*)
En veroorloof mij jullie ook eenige kapittelstokjes aan te bieden.

Hij breekt een voor een de 5 vingers van zijn linkerhand en biedt ze hun aan.

M y t y l
Wat doet hij?.... Hij breekt al zijne vingers....

D e S u i k e r (*hen aansporend*)
Proeft maar eens hoe lekker.... Het zijn echte kapittelstokjes....

M y t y l (*zuigt op een dier vingers*)
O wat smaakt dat lekker?.... Heb je er heel veel?....

D e S u i k e r (*bescheiden*)
Zeker, net zooveel als ik wil....

M y t y l
Doe het je erge pijn als je ze zoo breekt?....

D e S u i k e r
In 't geheel niet.... 't Is integendeel heel voordeelig, ze groeien dadelijk weer aan en zoo heb ik altijd schoone en nieuwe vingers....

D e F e e
Hoort eens, kinderen, eet nu niet al te veel suiker. Vergeet niet, dat je zoo aanstonds bij je grootouders gaat eten....

T y l t y l
Zijn die dan hier?

D e F e e
Je zult hen zoo straks zien.

Tyltyl
Zien, hoe kan dat nu? Ze zijn immers dood?....

De Fee
Hoe zouden ze dood kunnen zijn, als ze leven in je herinnering?.... De menschen kennen dit geheim niet, omdat ze zoo heel weinig weten, terwijl jij, door middel van den Diamant, nu zult gaan zien, dat de dooden, aan wie men blijft denken, even gelukkig leven alsof ze niet waren gestorven....

Tyltyl
Gaat het Licht met ons mee?

Het Licht
Neen, het is veel behoorlijker, dat alles in de familie blijft. Ik zal hier vlak bij blijven wachten om niet onbescheiden te lijken.... Ze hebben mij niet uitgenoodigd.

Tyltyl
Hoe moeten wij daar komen?

De Fee
Langs dien weg.... Je staat hier aan den ingang van het ‘Land der Herinnering’. Zoodra je den Diamant hebt omgedraaid, zul je een grooten boom zien met een bordje daaraan, en dit zal je de aanwijzing geven, dat je bent waar je zijn moet.... Maar vergeet niet, dat jullie allebei om

kwart vóór negen terug moeten zijn.... Dat is van het grootste belang.... Weest vooral heel precies, want alles is verloren als jullie te laat terugkomt.... Tot straks. (*Ze roept de Kat, den Hond, het Licht enz*.) Jullie hierheen, en de kinderen daarheen....

Zij gaat rechts af met het Licht, de Dieren enz., terwijl de kinderen door den linker uitgang vertrekken.

HET SCHERM VALT.

Derde tafereel.
Het Land der Herinnering.

Een zware mist, waaruit aan den rechterkant, vlak vooraan, de stam van een dikken eik opduikt, voorzien van een bordje; een soort van troebel, verwarrend, ondoordringbaar licht.

Tyltyl en Mytyl staan aan den voet van den eik.

T y l t y l
Daar is de boom!....

M y t y l
Met het bordje!....

T y l t y l
Ik kan het niet lezen.... Wacht, ik zal op dien wortel klimmen.... In orde.... Hier staat: ‘Land der Herinnering.’

M y t y l
Begint dat dan hier?

Tyltyl
Ja, er staat ook een pijltje op....

Mytyl
Maar waar zijn ze dan, grootvader en grootmoeder?

Tyltyl
Achter dien mist.... We zullen wel zien....

Mytyl
Ik zie niets!.... Ik kan mijn eigen handen en voeten niet zien.... (*Schreierig*) Ik heb het koud!.... Ik wil niet verder reizen.... Ik wil naar huis....

Tyltyl
Kom, huil nou niet den heelen tijd, net als het Water.... Schaam je je niet?.... Zoo'n groot meisje!.... Let op, de nevel trekt al weg, nu zullen we zien wat er achter zit....

Inderdaad is er beweging gekomen in den mist, hij wordt dunner, helderder, verspreidt zich en verdampt. In het licht, dat al helderder wordt, onderscheidt men weldra onder een bladerdak een vriendelijk boerenhuisje, begroeid met klimplanten. Ramen en deur staan open. Men ziet bijenkorven staan onder een luifel, bloempotten op de vensterbank, een vogelkooi, waarin een merel enz. Dicht bij de deur een bank, waarop een oude boer en zijn vrouw, nl. de grootouders van Tyltyl, in diepen slaap verzonken zitten.

Tyltyl (*die hen dadelijk herkent*)
Daar zijn grootvader en grootmoeder!....

Mytyl (*in de handen klappend*).
Ja! ja!.... Ze zijn het!.... Ze zijn het!....

Tyltyl (*nog eenigszins wantrouwend*)
Pas op!.... We weten nog niet of ze in beweging komen.. Laten we achter den boom blijven staan....

Grootmoeder Tyl opent de oogen, heft het hoofd op, rekt zich uit, zucht eens en kijkt naar Grootvader Tyl, die ook langzaam uit den slaap ontwaakt.

Grootmoeder Tyl
Ik heb zoo'n idee, dat onze kleinkinderen, die nog in leven zijn, ons vandaag zullen komen bezoeken....

Grootvader Tyl
Zeer zeker denken ze aan ons, want ik heb zoo'n vreemd gevoel en mijn beenen slapen....

Grootmoeder Tyl
Ik geloof, dat ze al heel dicht bij zijn, want er dringen me vreugdetranen in de oogen....

Grootvader Tyl
Neen, neen, ze zijn ver weg.... Ik voel me nog zwak....

Grootmoeder Tyl
En ik zeg je, dat ze hier al zijn; ik ben weer geheel bij krachten gekomen.

Tyltyl en Mytyl (*van achter den eik te voorschijn komend*)
Daar zijn we! Daar zijn we! Grootvader en Grootmoeder!.. Wij zijn het.

Grootvader Tyl
Daar!.... Zie je wel?.... Wat heb ik gezegd?.... Ik was er zeker van, dat ze vandaag zouden komen....

Grootmoeder Tyl
Tyltyl!.... Mytyl!.... Je bent het zelf!.... Zij is het!.... Ze zijn het!.... (*Ze doet een poging om hen tegemoet te loopen*.) Hard loopen kan ik niet!.... Ik heb nog maar steeds rheumatiek!

Grootvader Tyl (*die hinkende aan komt loopen*).
Ik ook niet.... Dat is de schuld van mijn houten been, dat nog altijd het andere moet vervangen, sinds ik het gebroken heb, toen ik uit den grooten eik ben gevallen....

Grootouders en kinderen omhelzen elkaar hartelijk.

Grootmoeder Tyl
Wat ben je groot en sterk geworden, mijn lieve Tyltyl!....

Grootvader Tyl (*die de haren van Mytyl streelt*)
En Mytyl dan! Kijk eens wat een mooie haren en wat mooie oogen!.... En wat ruikt ze lekker!....

Grootmoeder Tyl
Geeft me nog eens een kus!.... Komt hier eens op mijn knieën zitten....

Grootvader Tyl
En ik dan? Krijg ik niets?....

Grootmoeder Tyl
Neen, neen.... Ik eerst.... En hoe maken het vader en moeder?....

Tyltyl
Best, grootmoeder.... Zij lagen te slapen, toen wij weg gingen....

Grootmoeder Tyl (*ziet hen maar steeds aan en overlaadt hen met liefkoozingen*)
Och, och, wat zien ze er lief uit, en zoo helder!.... Heeft moeder je gewasschen?.... En heelemaal geen kapotte kousen!.... Vroeger stopte ik ze altijd. Waarom komen jullie ons niet vaker opzoeken?.... Dat vinden we zoo heerlijk!.... Maanden en maanden lang hebben jullie ons vergeten en hebben we niemand gezien....

Tyltyl
We konden niet, grootmoeder, en vandaag heeft ons de Fee....

Grootmoeder Tyl
Wij zijn altijd hier, in afwachting van een bezoekje der levenden.... Ze komen toch zoo zelden!.... Den laatsten keer dat jullie gekomen zijt - wacht eens, wanneer was dat ook weer?.... Op Allerheiligen, toen de kerkklok luidde..

Tyltyl
Met Allerheiligen?.... Toen zijn we niet uitgeweest, we waren erg verkouden....

Grootmoeder Tyl
Neen, maar toen hebben jullie aan ons gedacht....

Tyltyl
O, ja....

Grootmoeder Tyl
Nu dan, ieder keer, dat je aan ons denkt, worden we wakker en zien je weer....

Tyltyl
Heusch? Als we maar enkel....

Grootmoeder Tyl
Nu ja, dat weet je toch wel....

Tyltyl
Neen, neen, ik wist niet, dat....

Grootmoeder Tyl (*tot grootvader*)
't Is vreemd, daar boven.... Dat weten ze nog niet.... Leeren ze dan niets?....

Grootvader Tyl
Net als in onzen tijd.... De levenden zijn zoo onnoozel als ze praten over de Anderen....

Tyltyl
Slaapt u maar altijd?....

Grootvader Tyl
Ja, we slapen veel, in afwachting van een gedachte der Levenden, die ons dan wakker maakt.... O, dat slapen doet goed, als het leven is afgeloopen.... Maar 't is toch ook prettig van tijd tot tijd wakker te worden....

Tyltyl
O maar, dan is u dus niet echt dood?....

Grootvader Tyl (*opspringend*)
Wat zeg je?.... Wat zegt hij daar nu?.... Hij gebruikt woorden, die wij niet meer begrijpen.... Is dat een nieuw woord, een nieuwe uitvinding?....

Tyltyl
Wat? Het woord ‘dood’?

Grootvader Tyl
Ja juist, dat woord was het.... Wat wil dat zeggen?....

Tyltyl
Wel, dat je niet meer leeft....

Grootvader Tyl
Wat zijn ze toch onnoozel daar boven!....

Tyltyl
Heeft men het hier goed?....

Grootvader Tyl
Wel ja, niet kwaad, niet kwaad; en zelfs, als men nog bad..

Tyltyl
Vader heeft me gezegd, dat we niet meer moesten bidden..

Grootvader Tyl
Jawel, wèl doen.... Bidden is zich herinneren....

Grootmoeder Tyl
Ja, ja, alles zou best gaan, als jullie ons maar wat meer kwamen bezoeken.... Weet je nog wel, Tyltyl, den laatsten keer had ik zoo'n heerlijke appeltaart gemaakt!.... Je hebt er zoo verbazend veel van gegeten, dat het je slecht bekwam....

Tyltyl
Maar ik heb al sedert verleden jaar geen appeltaart gegeten.... Er waren van 't jaar geen appelen.

Grootmoeder Tyl
Zeg nu niet zulke dwaze dingen.... altijd zijn die er hier....

Tyltyl
Nou ja, maar dat is niet hetzelfde....

Grootmoeder Tyl
Waarom niet? Alles is toch hetzelfde daar men elkaar weer kan omhelzen....

Tyltyl (*kijkt beurt om beurt grootvader en grootmoeder aan*).
U is heelemaal niet veranderd, grootvader, heelemaal niet.... En grootmoeder ook niet.... Maar u is mooier geworden....

Grootvader Tyl
Ja, ja, dat gaat wel.... We worden niet ouder.... Maar jullie wel, jullie groeit!.... Wat worden jullie flink!.... Kijk, daar op de deur staat nog het teekentje van den laatsten keer.... Dat was met Allerheiligen.... Laat eens kijken, sta eens flink rechtop.... (*Tyltyl gaat tegen de deur staan*). Vier vingers! Dat is enorm! (*Mytyl gaat ook tegen de deur staan*) En Mytyl, vier en een halven!.... Ja, ja, zulk gespuis!.... Dat groeit maar en groeit maar!....

Tyltyl (*met verrukking om zich heen ziende*).
Wat is alles eender, wat staat alles nog op dezelfde plaats!....Maar wat is alles veel mooier!.... Daar is de klok met den grooten wijzer, waarvan ik de punt gebroken heb....

Grootvader Tyl
En hier is de soep-terrine, waarvan jij den knop gebroken hebt....

Tyltyl
En daar is het gaatje, dat ik in de deur gemaakt heb, dien keer toen ik de boor gevonden had.

Grootvader Tyl
Ja, ja, je hebt heel wat vernield!.... En hier is de pruimenboom, waarin je zoo graag klom, als ik er niet bij was.... Hij heeft nog altijd zulke mooie roode pruimen.

Tyltyl
Ja, maar ze zijn nu nog veel mooier!....

Mytyl
En daar is de oude merel!.... Zingt die nog altijd?

De merel wordt wakker en begint heel luid te zingen.

Grootmoeder Tyl
Nu zie je het zelf.... Zoodra men er aan denkt!....

Tyltyl (*ziet met stomme verbazing, dat de merel heelemaal blauw is.*)
Kijk eens, hij is blauw!.... Maar dan is hij het, de Blauwe Vogel, dien ik aan de Fee moet brengen!.... En u zei niet eens, dat u hem hier hadt! O wat is hij blauw, heelemaal blauw, zoo blauw als een blauw glazen knikker!.... (*Smeekend*) Grootvader en grootmoeder, wilt u hem mij wel geven?....

Grootvader Tyl
Wel ja; misschien wel.... Wat denkt u er van, grootmoeder?....

Grootmoeder Tyl
Wel zeker, wel zeker.... Wat hebben we er hier aan.... Hij doet niets dan slapen.... Je hoort hem nooit....

Tyltyl
Dan zal ik hem in mijn kooi zetten.... Gunst, waar is mijn kooi?.... O ja, dat 's waar ook, ik heb hem achter dien dikken boom laten staan.... (*Hij loopt naar den boom toe, brengt de kooi mee en zet er de merel in*) Is het dus heusch waar, geeft u hem mij echt?.... Wat zal de Fee blij zijn!.... En dan het Licht!....

Grootvader Tyl
Maar weet je, ik sta voor den vogel niet in.... Ik vrees, dat hij niet meer zal kunnen wennen aan het onrustige leven

daar boven, en dat hij met den eersten den besten gunstigen wind weer zal terugkomen.... Enfin, we zullen zien.... Laat hem nu maar staan en kom eens naar de koe kijken.

Tyltyl (*wiens aandacht op de bijen valt*)
O en zeg eens, hoe gaat het met de bijen?....

Grootvader Tyl
Die maken het best.... Zij leven ook niet meer, zooals jullie daar ginder zegt; maar ze werken flink....

Tyltyl (*naar de korven toe gaande*)
O ja, het ruikt naar honing!.... De korven zullen wel zwaar zijn!.... Alle bloemen hier zijn zoo mooi!.... En de zusjes, die gestorven zijn, zijn die hier ook?....

Mytyl
En waar zijn onze drie broertjes, die begraven zijn?....

Op deze woorden komen 7 kindertjes verschillend van grootte als de snaren van een harp, een voor een het huis uit.

Grootmoeder Tyl
Daar heb je ze, daar heb je ze!.... Zóó als je er aan denkt of van ze spreekt, komen ze, die guiten!....

Tyltyl en Mytyl loopen de kinderen tegemoet. Ze omhelzen elkaar, duwen elkaar bijna omver, dansen en dribbelen rond onder luide vreugdekreten.

Tyltyl
Zeg, Piet!.... (*Ze grijpen elkaar bij de haren*) Laten we nog eens vechten zooals indertijd.... En Robert!.... Dag Jan.... Heb je je tol niet meer?.... En daar zijn Magdalena en Nelly, Paulientje en Riekje....

Mytyl
Och ja Riekje, Riekje!.... Kijkt, ze kruipt nog!....

Grootmoeder Tyl
Ja, ze groeit niet meer....

Tyltyl (*ziet het hondje, dat keffend om hen heen loopt*)
Daar is Kiki, dien ik eens met de schaar van Paulien een stuk van zijn staart heb afgeknipt.... Hij is ook niet veranderd....

Grootvader Tyl (*gewichtig*)
Neen, hier verandert niets.

Tyltyl
En Paulien heeft nog altijd dat puistje op haar neus!....

Grootmoeder Tyl
O dat gaat niet meer weg, daar is niets aan te doen....

Tyltyl
Wat zien ze er goed uit, wat zijn ze dik en vet!.... Wat een dikke wangen!.... Ze krijgen zeker veel te eten....

Grootmoeder Tyl
Het gaat hun veel beter sedert ze niet meer leven.... Er valt niets meer te vreezen, men is nooit ziek, heeft nooit zorgen....

In huis slaat de klok acht uur.

Grootmoeder Tyl (*uiterst verbaasd*.)
Wat is dat nu?....

Grootvader Tyl
Wel op mijn woord dat weet ik ook niet.... Dat moet de klok zijn....

Grootmoeder Tyl
Dat is onmogelijk, die slaat nooit.

Grootvader Tyl
Omdat wij nooit meer aan den tijd denken.... Heeft misschien iemand aan den tijd gedacht?....

Tyltyl
Ja, ik. Hoe laat is het?....

Grootvader Tyl

Heusch dat weet ik niet meer.... Daar heb ik de gewoonte van verloren. Er klonken acht slagen, dat is dus zeker wat men daar boven 8 uur noemt.

Tyltyl

Het Licht verwacht mij om kwart vóór negen.... Dat is om de Fee, 't is van het hoogste gewicht.... Ik ga er dus van door....

Grootmoeder Tyl

Je zult nu toch niet weggaan vlak vóór het avondeten!.... Laten we vlug de tafel dekken vóór de deur.... Ik heb juist heerlijke koolsoep en een verrukkelijke pruimentaart..

Men draagt de tafel naar buiten, zet die voor de deur, brengt borden en schalen, enz... Allen helpen mee.

Tyltyl

Nu dan, nu ik toch den Blauwen Vogel heb.... En dan koolsoep, die heb ik in zoo lang niet gehad!.... Al dien tijd niet, dat ik op reis ben.... Die krijg je niet in de hôtels....

Grootmoeder Tyl

Ziezoo, dat is al klaar.... Aan tafel, kinderen.... Als jullie zoo'n haast hebt, moeten we geen tijd verliezen.

De lamp is aangestoken en de soep rondgediend. Grootouders en kinderen gaan om de tafel zitten onder veel porren en duwen, uitroepen en vreugdekreten.

Tyltyl (*gulzig etende*)
Wat is die lekker!.... Lieve hemel wat smaakt die goed!.... Ik wil nog meer, nog veel meer!....

Hij zwaait met zijn houten lepel en klopt er mee tegen zijn bord met veel lawaai.

Grootvader Tyl
Komaan, komaan, een beetje kalmer.... Je bent nog altijd even slecht opgevoed; je zult je bord nog breken....

Tyltyl (*die half op zijn tabouret gaat staan*)
Nog meer, nog meer!....

Hij reikt naar de soepterrine, die hij naar zich toetrekt; deze valt om en de heele inhoud valt op tafel en van daar op de knieën der aanwezigen; kreten en gehuil van degenen, die zich branden.

Grootmoeder Tyl
Daar nou!.... Ik had het je wel gezegd....

Grootvader Tyl (*die Tyltyl een klinkende oorvijg toedient*)
Dat is voor jou!....

Tyltyl (*is een oogenblik uit het veld geslagen, dan brengt hij verrukt zijn hand aan zijn wang*.)
O ja, zoo was het, zulke klappen gaf u toen u nog leefde..

Grootvader, deze is prettig en doet je goed!.... Daar moet ik u een zoen voor geven....

Grootvader Tyl
Best hoor; er zijn er nog meer als je daar pleizier in hebt..

De klok slaat half negen.

Tyltyl (*springt op*)
Half negen!.... (*Hij gooit zijn lepel neer*) Mytyl, we hebben nog maar net tijd....

Grootmoeder Tyl
Kom, kom, nog een paar minuutjes!.... Er is geen brand. We zien elkaar zoo zelden....

Tyltyl
Neen, het kan niet.... Het Licht is toch zoo goed.... En ik heb het beloofd.... Kom gauw, Mytyl, kom mee!....

Grootvader Tyl
Mijn hemel wat zijn de Levenden toch lastig met al hunne zaken en beredderingen!....

Tyltyl (*neemt zijn kooi en geeft haastig ieder om de beurt een kus*)
Dag Grootvader.... Dag Grootmoeder.... Dag zusjes en broertjes, Piet, Robert, Paulien, Magdalena, Riekje, o en dag Kiki!.... Ik voel wel, dat we niet langer hier kunnen

blijven.... Schrei niet, grootmoeder, we zullen dikwijls terugkomen....

Grootmoeder Tyl
Je moest alle dagen komen!....

Tyltyl
Ja, ja, we zullen zoo dikwijls mogelijk komen....

Grootmoeder Tyl
't Is onze eenige vreugde en 't is zoo'n feest als jullie gedachten ons hier bezoeken!....

Grootvader Tyl
Andere afleiding hebben we hier niet....

Tyltyl
Gauw, gauw! Mijn kooi!.... Mijn vogel!....

Grootvader Tyl (***terwijl hij hem de kooi aangeeft.***)
Daar zijn ze!.... Je weet, ik sta er niet voor in; en als hij niet de goede kleur heeft!....

Tyltyl
Vaartwel! Vaartwel!....

De broertjes en zusjes Tyl
Vaarwel Tyltyl!.... Dag Mytyl!.... Denk aan de suikerboonen!.... Adieu! Komt vooral terug!....

Allen wuiven met hun zakdoek, terwijl Tyltyl en Mytyl zich langzaam verwijderen. Maar reeds onder de laatste antwoorden is de nevel van het begin weer opgekomen en gaandeweg dichter geworden, het geluid der stemmen wordt zwakker, zoodat op het eind van dit tooneel alles in den mist is verdwenen en op het oogenblik dat het scherm zakt alleen Tyltyl en Mytyl te zien zijn onder den grooten eik.

Tyltyl
Hierheen, Mytyl!....

Mytyl
Waar is het Licht?....

Tyltyl
Dat weet ik niet (*Hij kijkt naar den vogel in de kooi*). Gunst, de vogel is niet meer blauw!.... Hij is zwart geworden!....

Mytyl
Broer, geef me een hand.... Ik ben bang en ik heb het zoo koud....

HET SCHERM VALT.

Derde Bedrijf.

Vierde Tafereel.
Het paleis van den nacht.

Een groote, ruime, prachtige zaal, die een ernstigen, strengen indruk maakt als een grafkelder; totaal-indruk die van een Griekschen of Egyptischen tempel, doch zuilen, architraven, plaveisel en ornamenten zijn van zwart marmer, goud en ebbenhout. De zaal heeft den vorm van een trapezium. Trappen van bazalt, die bijna de geheele breedte innemen, verdeelen haar in drie afdeelingen, welke geleidelijk tot aan den achtergrond stijgen. Links en rechts tusschen de zuilen donker-bronzen deuren. Op den achtergrond een monumentale koperen poort. Een onzeker licht, dat schijnt uit te stralen uit den glans van marmer en ebbenhout, geeft de eenige verlichting aan het paleis.

Bij het opgaan van het scherm zit de Nacht, in de gedaante van een zeer schoone vrouw, gekleed in een lang, zwart gewaad, op de treden van de tweede afdeeling, tusschen twee kinderen; een er van, bijna geheel naakt als een

Cupido'tje, ligt glimlachend te slapen, terwijl het andere bijna onbewegelijk staat, van het hoofd tot de voeten gesluierd. - Rechts, op den voorgrond treedt de Kat op.

De Nacht

Wie is daar?....

De Kat (*valt uitgeput op de marmeren trap neer*)

Ik ben het, Moeder Nacht.... Ik kan niet meer....

De Nacht

Wat scheelt er aan, kind?.... Wat zie je bleek, en zoo vermagerd! En tot aan je snorren beslijkt.... Heb je weer gevochten in de dakgoot, bij sneeuw en regen?....

De Kat

Geen sprake van dakgoten!.... Het geldt nu ons geheim!.... Dit is het begin van het einde!.... Ik heb kans gezien een oogenblijke te ontsnappen om u op de hoogte te brengen; maar ik vrees, dat er niets meer aan te doen zal zijn....

De Nacht

Nu? Wat is er dan gebeurd?....

De Kat

Ik heb u vroeger al eens gesproken over den kleinen Tyltyl, den zoon van een houthakker, en over den Wonder-

Diamant.... Nu, die komt hierheen om den Blauwen Vogel van u te eischen....

De Nacht

Hij heeft hem nog niet....

De Kat

Maar dat zal weldra het geval zijn, als wij geen wonder kunnen doen gebeuren.... De zaken staan zóó: het Licht, dat hem begeleidt en dat ons allen verraadt, daar het geheel en al de partij van den Mensch heeft gekozen, heeft nu gehoord, dat de Blauwe Vogel, de echte, de eenige, die bij daglicht leven kan, hier verscholen is tusschen de blauwe vogels der droomen, die zich voeden met maneschijn en sterven zoodra zij de zon zien.... Ze weet, dat het haarzelve ontzegd is den drempel van uw paleis te overschrijden, maar nu zendt ze de kinderen hierheen; en daar gij den Mensch niet kunt verhinderen, de deuren uwer geheimen open te sluiten, weet *ik* niet, hoe dat alles zal afloopen.... In allen gevalle, als ze het ongeluk hadden beslag te leggen op den echten Blauwen Vogel, dan zou ons niets anders resten dan te verdwijnen....

De Nacht

Heere, Heere, in wat voor tijden leven we! Ik heb geen minuut meer rust.... Sedert enkele jaren begrijp ik den Mensch niet meer.... Waar wil hij heen?.... Moet hij dan alles weten?.... Hij heeft al het derde deel van mijne

Mysteriën bemachtigd, al mijne Verschrikkingen worden bang en durven niet meer uitgaan, mijne Spoken zijn gevlucht, het meerendeel mijner Ziekten maken het slecht....

De Kat

Och ja, Moeder Nacht, ik weet het, de tijden zijn moeielijk, en wij staan bijna alleen in den strijd tegen den Mensch.... Maar ik hoor ze komen.... Ik zie maar één middel: het zijn maar kinderen en nu moeten we hen zóó bang maken, dat ze er niet op durven aandringen de groote achterpoort te openen, waarachter de vogels van de Maan zitten.... De geheimen der andere holen zullen wel toereikend zijn om hunne aandacht af te leiden of hen bang te maken....

De Nacht (*luisterend naar een gerucht van buiten*)

Wat hoor ik?.... Zijn ze dan met velen?

De Kat

Dat is niets, dat zijn onze vrienden het Brood en de Suiker; het Water is ongesteld en het Vuur kon niet meekomen als bloedverwant van het Licht.... Alleen de Hond is tegen ons; maar er is nooit kans hem weg te krijgen....

Aarzelend treedt rechts op den voorgrond Tyltyl op met Mytyl, het Brood, de Suiker en den Hond.

De Kat (*Tyltyl tegemoet rennend*)

Hierheen, hierheen, kleine baas.... Ik heb het al aan den Nacht meegedeeld, die verrukt is u te zien.... U moet haar

excuseeren, ze is wat sukkelend, daarom kon ze u niet tegemoet komen....

Tyltyl
Goeden dag, Mevrouw Nacht.

De Nacht (*beleedigd*)
Goeden dag? Dat ken ik niet.... Je hadt toch wel kunnen zeggen: goeden nacht, of althans goeden avond....

Tyltyl (*beschaamd*)
Pardon, Mevrouw.... Ik wist niet.... (*Hij wijst op de beide kinderen*) Zijn dit uw zoontjes?.... Ze zien er lief uit..

De Nacht
Ja, dit is de Slaap.

Tyltyl
Hoe komt hij zoo dik?....

De Nacht
Wel, omdat hij zoo goed slaapt....

Tyltyl
En de ander, die zich zoo verbergt?.... Waarom heeft hij een sluier voor zijn gezicht?.... Is hij ziek?.... Hoe heet hij?....

De Nacht
Dit is een broertje van den Slaap.... 't Is maar beter den naam niet te noemen....

Tyltyl
Waarom niet?....

De Nacht
Omdat het een naam is, dien niemand graag hoort.... Maar laten we liever over wat anders praten.... De Kat heeft me daar juist verteld, dat je hier komt om den Blauwen Vogel te halen, is 't niet?

Tyltyl
Ja, Mevrouw, als u het toestaat.... Wilt u me zeggen, waar hij is?....

De Nacht
Daar weet ik niets van, vriendje-lief. Al wat ik zeggen kan is, dat hij hier niet is.... Ik heb hem nooit gezien....

Tyltyl
Jawel, jawel.... Het Licht zei, dat hij hier was, en zij weet wel wat ze zegt.... Mag ik uw sleutels hebben?....

De Nacht
Maar, mijn jongen, je begrijpt toch wel, dat ik niet zoo maar aan den eersten den besten mijn sleutels kan geven.... Ik ben de hoedster van alle geheimen der Natuur, ik ben daar verantwoordelijk voor en 't is mij absoluut verboden die aan wien dan ook prijs te geven, en dan nog wel aan een kind....

Tyltyl
U heeft het recht niet ze te weigeren aan den Mensch als hij er om vraagt, dat weet ik....

De Nacht
En wie zegt dat?

Tyltyl
Het Licht....

De Nacht
Het Licht, het Licht en altijd maar weer het Licht!.... Waar bemoeit ze zich eigenlijk mee?....

De Hond
Zal ik ze haar met geweld afnemen, lieveling?....

Tyltyl
Zwijg, houd je kalm en probeer beleefd te wezen.... (*Tot den nacht*.) Kom, Mévrouw, geef me nu alstublieft uw sleutels....

De Nacht
Heb je dan ten minste het teeken?.... Waar is het?....

Tyltyl (***terwijl hij zijn hoed aanraakt.***)
Hier is de Diamant....

De Nacht (*schikt zich in het onvermijdelijke*)
In vrede's naam.... Hier is de sleutel, die alle deuren van deze zaal opent.... 't Is je eigen schuld, als je iets overkomt. Ik sta voor niets in.

Het Brood (*erg ongerust*)
Is het gevaarlijk?....

De Nacht
Gevaarlijk?.... Och, dat is te zeggen, dat ik zelf niet goed weet, hoe ik er me uit zal kunnen redden, als sommige van deze bronzen deuren opengaan vóór den gapenden afgrond.. In de heele zaal zitten overal in de rondte, in ieder van deze bazalten holen, alle kwalen, alle geesels, alle ziekten, alle verschrikkingen, alle rampen, alle mysteriën, waardoor het leven wordt bezocht sedert den aanvang der wereld.... Het heeft me vrij wat moeite gekost ze daar op te sluiten met hulp van het Noodlot; en ik verzeker je, dat het me niet gemakkelijk valt de orde wat te handhaven onder die tuchtelooze bende.... Men ziet wat er gebeurt als een hunner ontsnapt en zich op aarde vertoont....

Het Brood
Mijn hooge leeftijd, mijn ervaring en mijn toewijding maken mij tot den natuurlijken beschermer dezer beide kinderen; veroorloof mij daarom, Mevrouw Nacht, u eene vraag te doen....

De Nacht
Ga uw gang.

Het Brood
Waarheen kan men vluchten in geval van gevaar?....

De Nacht
Hier is heelemaal geen uitweg.

Tyltyl (*neemt den sleutel en bestijgt de eerste treden*)
Laten we hier maar beginnen.... Wie zitten er achter deze bronzen deur?

De Nacht
Ik meen, dat het de Spoken zijn.... 't Is al in heel lang niet gebeurd, dat ik die deur heb opengedaan en ze er uit zijn gekomen....

Tyltyl (*steekt den sleutel in het slot*)
Ik zal wel eens kijken (*Tot het Brood*) Heb je de kooi van den Blauwen Vogel?

Het Brood (*tandenklapperend*)
Niet dat ik bang ben, maar denk je niet, dat het maar beter zou zijn, de deur niet open te maken en enkel door het sleutelgat te zien?

Tyltyl

Ik heb je niet om raad gevraagd.

Mytyl (*die plotseling begint te schreien*)

Ik ben zoo bang!.... Waar is de Suiker?.... Ik wil weer naar huis!....

De Suiker (*gedienstig en hoffelijk*)

Hier, juffertje, hier ben ik.... Schrei maar niet, ik zal een van mijn vingers afsnijden om u een kapittelstokje te geven....

Tyltyl

Laten we er nu een eind aan maken....

Hij draait den sleutel om en opent de deur voorzichtig op een kier. Dadelijk ontsnappen vijf of zes Spoken van verschillenden en zeer vreemden vorm en verspreiden zich naar alle kanten. Verschrikt gooit het Brood de kooi weg en verstopt zich achter in de zaal, terwijl de Nacht de Spoken achterna zit en Tyltyl toeroept:

De Nacht

Gauw! Gauw de deur dicht!.... Anders ontsnappen ze allen en dan kunnen we ze niet meer vangen!.... Ze vervelen zich daar binnen sedert de Mensch niet meer in hen gelooft.... (*Zij vervolgt de Spoken en probeert hen met een*

zweep gevormd uit slangen naar de deur van hunne gevangenis terug te drijven)
Help mij! Hierheen!.... Hierheen!....

T y l t y l (*tot den Hond*)
Help haar, Tylô, vlug er heen!....

D e H o n d (*die blaffend daar naar toe vliegt*)
Ja! Ja! Ja!....

T y l t y l
En waar is het Brood?....

H e t B r o o d (*van achter uit de zaal*)
Hier.... Ik sta hier bij de deur om te maken, dat ze er niet uit kunnen....

Daar een der Spoken zijn kant uit komt, vlucht hij haastig weg onder luide angstkreten.

D e N a c h t (*tegen drie Spoken, die ze bij hun kraag heeft gepakt*)
Hierheen, jullie! (*Tegen Tyltyl*) Doe de deur weer een beetje open.... (*Ze duwt de Spoken in het hol*) Zoo, dat is goed gedaan (*De Hond brengt er nog een paar*) En nu deze nog.... Komaan, vlug, opgemarcheerd.... Je weet wel, dat je er niet meer uit komt vóór Allerheiligen.

Ze doet de deur weer dicht.

Tyltyl (*terwijl hij naar een andere deur gaat*)
Wat zit er achter deze?....

De Nacht
Wat doet dat er toe? Ik heb je al gezegd, dat de Blauwe Vogel nooit hierheen is gekomen.... Enfin, doe maar wat je wilt, maakt haar maar open als je er lust in hebt.... Het zijn de Ziekten....

Tyltyl (*steekt den sleutel in het slot*)
Moet ik heel voorzichtig open doen?....

De Nacht
Och neen, dat hoeft niet.... Die schepseltjes zijn heel rustig.... Ze zijn niet gelukkig.... De Mensch bestrijdt hen sedert eenigen tijd zóó hevig, vooral sedert de ontdekking der microben.... Doe maar open; je zult het zelf wel zien....

Tyltyl (*doet de deur wijd open; er komt niets*)
Komen ze er niet uit?....

De Nacht
Ik had het al gezegd, ze zijn bijna alle sukkelend en erg ontmoedigd.... De dokters zijn niets aardig tegen hen.... Ga maar even binnen, dan zul je wel zien.

Tyltyl gaat er binnen en komt er dadelijk weer uit.

Tyltyl

De Blauwe Vogel is er niet.... Ze zien er echt ziek uit, uwe Ziekten, ze keken niet eens op (*Een klein Ziektetje in pantoffels, nachtjapon en mutsje, ontsnapt uit het hol en begint door de zaal te huppelen*) Kijk eens, één kleintje is ontsnapt! Wie is dat?

De Nacht

O, dat is niets, dat is de allerkleinste, dat is de Neus-Verkoudheid.... Dat is een van de weinigen, die men het minst achtervolgt en die het nog het best maken.... (*Ze roept de Verkoudheid bij zich*) Kom eens hier, kleintje; 't is nog te vroeg, je moet tot de lente wachten....

Al niezende, kuchende en snuitende keert de Verkoudheid terug in het hol, waarvan Tyltyl de deur weer sluit.

Tyltyl (*naar de volgende deur gaande*)

Dan hier maar eens kijken.... Wat is dit?....

De Nacht

Nu heel voorzichtig.... Dit zijn de Oorlogen.... Ze zijn verschrikkelijker en machtiger dan ooit.... God weet wat er gebeuren zou als een van hen kwam te ontsnappen.... Gelukkig zijn ze nog al gezet en bewegen zich niet gemakkelijk.... Maar laten we ons allen gereed houden om allen

samen tegen de deur te duwen en werp jij dan vlug een blik in het hol....

Tyltyl opent met duizend voorzorgen de deur heel eventjes, zoodat er maar een klein kiertje open is, waar hij door kan kijken. Dadelijk duwt hij de deur weer dicht en roept:

Tyltyl

Gauw! Gauw! Duwen!.... Ze hebben me gezien en komen allen aan! Ze willen de deur openen....

De Nacht

Komt allemaal hierheen! Flink duwen!.... Zeg eens, Brood, wat doe je?.... Allemaal meehelpen.... ze zijn zóó sterk!.... Gelukkig! dat gaat; ze geven het op.... Nu, het was tijd!.... Heb je iets gezien?

Tyltyl

Ja, ja! Ze zijn geweldig, afschuwelijk!.... Ik geloof, dat ze den Blauwen Vogel niet hebben....

De Nacht

Neen, dat zeker niet.... Ze zouden hem dadelijk verslinden.... Nu, wat dunkt je, heb je er genoeg van?.... Je ziet wel, dat je niet verder komt....

Tyltyl

Ik moet alles nazien, het Licht heeft het gezegd....

De Nacht
Het Licht heeft het gezegd.... Gemakkelijk praten als men bang is en stilletjes thuis blijft....

Tyltyl
Nu de volgende.... Wat is dat?

De Nacht
Hierin houd ik de Duisternis en de Verschrikkingen opgesloten....

Tyltyl
Kan ik open doen?

De Nacht
Gerust.... Ze zijn heel kalm, net als de Ziekten....

Tyltyl (***opent een beetje wantrouwig de deur en waagt een blik in het hol***)
Ze zijn er niet.

De Nacht (***die op haar beurt naar binnen kijkt***)
Nu, Duisternis, wat doen jullie?.... Komt er eens eventjes uit, dat zal jullie goed doen en een beetje opfrisschen. En jullie ook, Verschrikkingen.... Je hoeft niet bang te zijn.. (*Eenige van hen, de Duisternis, in de gestalte van een vrouw*

in een zwarten sluier gehuld, en de Verschrikkingen met groenachtige sluiers, wagen angstig eenige schreden buiten het hol maar gaan haastig weer terug bij een vluchtig gebaar van Tyltyl) Komaan, houdt je nu goed.... 't Is maar een kind, hij zal je geen kwaad doen (*Tegen Tyltyl*). Ze zijn verbazend beschroomd geworden; behalve dan de grooten, die je op den achtergrond ziet....

Tyltyl (***tot achter aan toe ziende***)
O, wat zijn die afschuwelijk!....

De Nacht
Ze zijn geboeid.... Dit zijn de eenigen, die niet bang zijn voor den Mensch.... Maar sluit de deur gauw, anders worden ze nog kwaad.

Tyltyl (***naar de volgende deur toe gaande***)
Hé, deze is veel donkerder.... Wat is dit?....

De Nacht
Achter deze deur zitten verschillende Mysteriën.... Als je er bepaald op gesteld bent, kun je deze ook openen.... Maar ga niet naar binnen.... Wees heel voorzichtig, en dan moeten wij allen klaar staan om de deur weer dicht te duwen, net als bij de Oorlogen....

Tyltyl (***opent buitengewoon voorzichtig de deur heel eventjes en steekt angstig zijn hoofd door een kier***)

O, wat een kou!.... Mijn oogen steken er van!.... Doe maar dadelijk weer dicht!.... Flink duwen, ze duwen ook van den anderen kant! (*De Nacht, de Hond, de Kat en de Suiker drukken de deur dicht*). O, wat ik nu gezien heb!....

De Nacht

Wat dan?....

Tyltyl (***geheel ontdaan***)

Dat weet ik zelf niet, iets afschuwelijks!.... Ze zaten allemaal bij elkaar, monsters zonder oogen.... Wie was de reus, die mij grijpen wou?

De Nacht

Waarschijnlijk de Stilte, die moet de wacht houden voor deze deur.... Het was dus wel om van te schrikken, je bent nog heelemaal bleek en je beeft er van....

Tyltyl

O, dat had ik me niet kunnen voorstellen.... ik had nooit zoo iets gezien.... mijn handen zijn ijskoud.

De Nacht

Dat zal nog veel erger worden, als je zoo doorgaat.

Tyltyl (*naar de volgende deur gaande*)
En hier? Is het hier ook zoo vreeselijk?

De Nacht
Neen, daar zit allerlei.... Ik berg daar de Sterren, die niets te doen hebben, mijn persoonlijke Geuren, enkele Lichtschijnsels, die mij toebehooren, zooals dwaallichtjes, glimwormen enz.; verder zijn daar de Dauw, de Zang der Nachtegalen, enz.

Tyltyl
Juist, Sterren, Nachtegalenzang, daar zal ik moeten zijn.

De Nacht
Doe dan maar open, als je wilt; die allen zijn zoo kwaad niet....

Tyltyl zet de deur wijd open. Dadelijk ontsnappen de Sterren in de gedaante van mooie, jonge meisjes in sluiers van verschillende kleur, uit hunne gevangenis, verspreiden zich in de zaal en vormen op de trappen en rondom de pilaren bevallige kringen omgeven door een lichtend halfduister. De Geuren van den Nacht, bijna onzichtbaar, de Glimwormen en de doorschijnende Dauw voegen zich bij hen, terwijl de Zang der Nachtegalen, die bij stroomen uit het hol vloeit, het nachtelijk paleis geheel vervult.

M y t y l (*klapt verrukt in haar handjes*)
O, o, wat een mooie dames!....

T y l t y l
En wat dansen ze prachtig!....

M y t y l
En wat een heerlijke reuk!....

T y l t y l
En wat zingen ze mooi!....

M y t y l
Wie zijn die daar eigenlijk, die je bijna niet zien kunt?....

D e N a c h t
Dat zijn de Geuren van mijn Schaduw....

T y l t y l
En die anderen daar ginds, gekleed in gesponnen glas?

D e N a c h t
Dat is de Dauw der bosschen en vlakten.... Doch genoeg nu, er zou geen eind aan komen.... 't Is een toer hen weer te laten terugkomen als ze eenmaal aan het dansen zijn gegaan.... (*Ze klapt een paar maal in de handen*) Komaan, vlug, Sterren!.... 't Is nu geen tijd om te dansen.... De lucht is bedekt, er zijn dikke wolken.... Komaan, vlug, allemaal naar binnen, anders haal ik een zonnestraal....

Verschrikt gaan ze op de vlucht, de Sterren, de Geuren en de anderen; ze dringen het hol binnen en dit wordt achter hen gesloten.... Tegelijkertijd sterft de zang der Nachtegalen weg.

Tyltyl (*terwijl hij naar de achterpoort gaat*)
Hier is de groote midden-deur.

De Nacht (*ernstig*)
Open die niet....

Tyltyl
Waarom niet?

De Nacht
Omdat dat verboden is....

Tyltyl
Dan verbergt zich daar de Blauwe Vogel; het Licht zei al..

De Nacht (*moederlijk*)
Luister eens, mijn kind.... Ik ben goed en vriendelijk voor je geweest.... Ik heb voor je gedaan, wat ik tot nu toe voor niemand gedaan had.... Ik heb je al mijn geheimen laten zien.... Ik houd van je, ik heb deernis met je jeugd en je onschuld en ik spreek met je als een moeder. Hoor nu naar me en geloof me mijn kind, zie er nu van af, ga niet verder door, tart het Noodlot niet en maak deze deur niet open.

Tyltyl (*eenigszins onthutst*)
Maar waarom niet?

De Nacht
Omdat ik niet wil, dat jij je in het verderf stort.... Omdat niemand, versta je, niemand van al degenen, die deze maar even geopend hebben, al was het maar een haartje, levend in het daglicht is teruggekomen.... Omdat al wat men zich maar vreeselijks kan voorstellen, omdat alle verschrikkingen, alle afschuwelijkheden, waarover men op aarde spreekt, niets zijn, vergeleken met die welke een mensch bestormen, zoodra zijn oog maar even en vluchtig den dreigenden afgrond ziet, waaraan niemand een naam durft geven.. Dit is zoo sterk, dat ik zelf, als je ondanks alles er op blijft staan deze deur aan te raken, je vragen zal te wachten tot ik in veiligheid ben in mijn toren zonder vensters.... Nu moet jij het dus maar weten, jij hebt te beslissen....

Mytyl is geheel in tranen, ze gilt van angst en tracht Tyltyl mee te trekken.

Het Brood (*tandenklapperend*)
Doe het niet, kleine baas!.... (*Zich op de knieën werpend*) Heb medelijden met ons! Ik smeek het u op mijn knieën.... U ziet, dat de Nacht gelijk heeft.

De Kat
U stelt ons aller leven in de waagschaal....

T y l t y l
Ik moet de deur open doen....

M y t y l (*stampvoetend onder het snikken door*)
Ik wil het niet!.... Ik wil niet!....

T y l t y l
Laten het Brood en de Suiker Mytyl bij de hand nemen en zich met haar uit de voeten maken.... Ik ga open doen....

D e N a c h t
Vlucht, vlucht!.... Maak haast.... Het is tijd....

Zij vlucht.

H e t B r o o d (*in overhaaste vlucht*)
Wacht dan ten minste tot we de zaal uit zijn!....

D e K a t (*eveneens vluchtend*)
Wacht even! Wacht even!....

Ze verbergen zich achter de pilaren aan het uiteinde der zaal. Tyltyl blijft alleen met den Hond bij de groote poort.

D e H o n d (*hijgend en hikkend van ingehouden vrees*)
Ik blijf hoor, ik blijf.... Ik ben niet bang.... Ik blijf!.... Ik blijf bij mijn afgod.... Ik blijf!.... Ik blijf....

T y l t y l (*den Hond liefkoozend*)

Dat is goed, Tylô, dat is best!.... Geef me een zoen.... We zijn met ons beiden.... Nu kome er wat wil!....

Hij steekt den sleutel in het slot. Een kreet van schrik weerklinkt van het andere einde der zaal, waar de vluchtelingen zich schuil houden. Nauwelijks heeft de sleutel de poort aangeraakt of de beide vleugeldeuren gaan in het midden open, glijden zijwaarts weg en verdwijnen links en rechts in de dikte der muren, waardoor plotseling als iets onwerkelijks, oneindigs, onuitsprekelijks en onverwachts een tuin der droomen, nachtelijk verlicht, zichtbaar wordt. Tusschen de sterren en de planeten vliegen van edelgesteente tot edelgesteente, van manestraal tot manestraal, phantastische blauwe vogels, die alles verlichten wat ze aanraken, aanhoudend en harmonisch tot aan de grenzen van den horizon; er zijn er zoo ontelbaar vele, dat zij den adem, de azuren atmosfeer, het wezen zelf van den wondertuin, schijnen uit te maken. - Tyltyl staat geheel verblind en verstomd midden in het licht van den tuin:

O! de hemel!.... (*Hij wendt zich tot de vluchtelingen*) Komt gauw!.... Hier zijn ze! Zij zijn het, ze zijn het!.... Eindelijk hebben wij ze toch!.... Duizenden blauwe vogels! Millioenen! Milliarden!.... Er zijn er veel te veel!.... Kom Mytyl! Kom Tylô!.... Komt allemaal en helpt mij!.... (*Hij werpt zich midden tusschen de vogels*) Je kunt ze met volle handen pakken, ze zijn heelemaal niet wild, ze zijn niets bang voor ons!.... Hierheen! Hierheen! (*Mytyl en de anderen*

komen aanloopen, allen behalve de Nacht en de Kat gaan den verblindenden tuin in) Zie je wel, er zijn er veel te veel!.... Ze komen van zelf in mijne handen! Kijk eens, ze eten de manestralen!.... Mytyl, waar ben je toch? Er zijn zóóveel blauwe vogels en er vallen zóóveel veeren, dat je haast niet zien kunt!.... Tylô, je mag ze niet bijten, doe ze geen kwaad!.... Pak ze heel voorzichtig beet.

M y t y l (*geheel omgeven door blauwe vogels*)
Ik heb er al zeven!.... He, wat slaan ze met de vleugels, ik kan ze niet houden!....

T y l t y l
Ik ook niet!.... Ik heb er al te veel! Ze vliegen weer weg, o maar ze komen ook weer terug!.... Tylô heeft er ook wat! Ze zullen ons nog meevoeren en ons den hemel in dragen!.... Kijk, laten we hier uit gaan!.... Het Licht staat op ons te wachten; wat zal ze blij zijn!.... Hierheen, hierheen!....

Ze loopen den tuin uit, allen met hunne handen vol fladderende vogels; dan de heele zaal doorgaande onder het geklapwiek der blauwe vleugels, gaan ze de zaal uit aan den rechterkant, van waar ze ook zijn binnen gekomen, gevolgd door Brood en Suiker, die geen vogels gevangen hebben. Alleen gebleven begeven de Nacht en de Kat zich weer naar de achterzijde en kijken angstig in den tuin rond.

De Nacht
Hebben ze hem niet?

De Kat
Neen.... daar zie ik hem op dien manestraal.... Ze konden er niet bij, hij zat te hoog....

Het scherm valt. Dadelijk daarna komen voor het neergelaten scherm tegelijkertijd van links het Licht, van rechts Tyltyl, Mytyl en de Hond, die aan komen loopen bijna bedekt door de vogels, die ze gevangen hebben. Maar reeds schijnen deze onbezield en met hun hangenden kop en geknakte vleugels zijn ze in hunne handen niets dan gevoellooze vormen.

Het Licht
Nu, heb je hem gevangen?....

Tyltyl
Ja, ja!.... Net zooveel als we maar wilden.... Er waren er duizenden, hier zijn ze!.... Ziet u wel.... (*Hij kijkt naar de vogels, die hij aan het Licht toereikt, en ziet dat ze dood zijn*). Hemel! Ze leven niet meer.... Wat is er met hen gebeurd?.. De jouwe ook, Mytyl?.... En die van Tylô ook. (*Driftig gooit hij de doode vogels neer*) Neen, neen, dat is gemeen! Wie heeft ze dood gemaakt?.... O, wat ben ik ongelukkig!

Hij verbergt zijn hoofd in zijn handen en zijn heele lichaam schokt van het snikken.

H e t L i c h t (*sluit hem met moederlijke teederheid in de armen*)
Schrei maar niet, mijn kind.... Je hebt niet den vogel gevangen, die in het volle daglicht kan leven.... Die is naar elders gegaan.... We zullen hem wel weer vinden.

D e H o n d (*naar de doode vogels ziende*)
Kun je ze opeten?....

Allen links af.

Vijfde tafereel.
Het Bosch.

Een bosch - Nacht - Maneschijn - Oude boomen van verschillende soort, voornamelijk: een eik, een beuk, een olm, een populier, een denneboom, een cypres, een linde, een kastanjeboom, enz.

De Kat komt op.

De Kat (*terwijl ze de boomen rondom begroet*)
Gegroet gij allen, boomen!

Gemompel der bladeren
Gegroet!....

De Kat
't Is heden een groote dag!.... Onze vijand komt al uwe verborgen krachten bevrijden en zichzelf overleveren.... Het is Tyltyl, de zoon van den houthakker, die u zooveel kwaad heeft gedaan.... Hij zoekt den Blauwen Vogel, dien gij sedert den aanvang der wereld voor de menschen ver-

bergt, den eenigen, die ons geheim kent.... (*Gemompel in het gebladerte*) Wat blieft? O, het is de Populier, die spreekt.....Ja, hij bezit een Diamant, die het vermogen bezit onzen geest voor een oogenblik te bevrijden; hij kan ons dwingen hem den Blauwen Vogel over te leveren en van stonden aan zullen we dan voor goed op genade en ongenade aan den mensch zijn overgeleverd (*Gemompel in het gebladerte*) Wie spreekt?.... Kijk, het is de Eik.... Hoe vaart ge? (*Gemompel in de bladeren van den eik*) Nog altijd verkouden? Helpt de Drop u niet meer?.... En maar steeds rhumatiek?....Geloof me, dat komt door het mos, ge hebt er veel te veel van op uwe voeten.... Is de Blauwe Vogel nog altijd bij u?.... (*Gemompel in de bladeren van den Eik*) Wat zegt ge?.... Ja, we moeten niet aarzelen, we moeten nu profiteeren, hij moet verdwijnen.... (*Gemompel in de bladeren*) Wat blief? Ja, zijn zusje is bij hem, ook zij moet sterven. (*Gemompel in de bladeren*) Ja, de Hond vergezelt hen, hij is met geen mogelijkheid weg te krijgen (*Gemompel in de bladeren*) Wal? Hem omkoopen?.... Onmogelijk, ik heb alles beproefd.... (*Gemompel onder de bladeren*) O, ben jij het, Denneboom?.... Ja, houd maar vier planken gereed.. Ja, er zijn bovendien nog het Vuur, de Suiker, het Water en het Brood.... Zij zijn allen op onze hand behalve het Brood, dat is nog eenigszins twijfelachtig.... Alleen het Licht is vóór den Mensch, maar zij komt niet mee.... Ik heb den kinderen wijs gemaakt, dat zij stilletjes moesten ontsnappen gedurende haar slaap.... De gelegenheid is eenig.... (*Gemompel in de bladeren*) Kijk eens aan, dat is de stem van den

beuk!.... Ja, ge hebt gelijk, we moeten de Dieren waarschuwen.... Heeft het Konijn zijn trommel?.... En is hij daar bij u?.... Goed, laat hij dan den roffel slaan, nu dadelijk.... Daar komen ze!....

Men hoort het geroffel van het Konijn zich verwijderen - Tyltyl, Mytyl en de Hond komen op.

Tyltyl
Is het hier?....

De Kat (*onderdanig, poeslief en dienstvaardig, ijlt de kinderen tegemoet*)
Zoo, is u daar, kleine baas!.... Wat ziet u er goed uit, en wat is u mooi van avond!.... Ik ben u voorgegaan om uwe aankomst aan te kondigen.... Alles gaat goed. Ditmaal krijgen we den Blauwen Vogel, daar ben ik zeker van.... Ik heb het Konijn den roffel laten slaan om de voornaamste Dieren van het land bijeen te roepen.... Men hoort hen al tusschen de boomen.... Luister maar! Ze zijn een beetje verlegen en durven niet naderbij komen.... (*Geluiden van verschillende dieren als koeien, varkens, paarden, ezels enz. - Zachtjes tegen Tyltyl, dien hij even terzijde neemt*.) Maar waarom heeft u den Hond meegebracht? Ik heb het u al eens eerder gezegd, hij staat op voet van oorlog met iedereen zelfs met de boomen.... Ik vrees zelfs, dat zijn akelige tegenwoordigheid alles in de war zal sturen....

Tyltyl
Ik kon hem niet kwijt raken.... (*Dreigend tegen den Hond*). Wil je wel eens maken, dat je weg komt, akelig beest!....

De Hond
Wie?.... Ik?.... Waarom?.... Wat heb ik dan gedaan?

Tyltyl
Ik zeg je heen te gaan!.... We hebben je niet noodig, dat is doodeenvoudig.... Ten slotte hebben we genoeg van je!..

De Hond
Ik zal wel niets zeggen.... Ik zal van verre volgen.... dan zie je me niet.... Zal ik eens gaan opzitten?

De Kat (***zachtjes tegen Tyltyl***)
Duldt U een dergelijke ongehoorzaamheid?.... Geef hem een paar stokslagen op zijn neus, hij is heusch onverdragelijk!....

Tyltyl (***den Hond slaande***)
Dat zal je leeren vlugger te gehoorzamen!....

De Hond
Ai! Ai! Ai!

Tyltyl
Nu, wat zeg je er van?

De Hond

Ik zal u een zoen geven, omdat u me geslagen heeft!....

Hij liefkoost en zoent Tyltyl vurig.

Tyltyl

Nu ja, goed.... Nou is 't genoeg.... Vort nu!....

Mytyl

Neen, neen, ik wil dat hij blijft.... Als hij er niet bij is, ben ik bang voor alles....

De Hond (*springt tegen Mytyl op en gooit haar bijna omver, hij overlaadt haar met woeste en enthousiaste liefkoozingen*).

O wat een lief meisje!.... Wat is ze mooi! En wat is ze goed!.... Wat is ze mooi, en wat is ze zachtzinnig!.... Daar moet ik haar een kus voor geven! En nog een, en nog een!

De Kat

Wat een idioot!.... Nu, we zullen wel eens zien.... Laten we geen tijd verliezen.... Draai nu den Diamant....

Tyltyl

Waar moet ik gaan staan?

De Kat

Daar, in dien manestraal, dan kunt ge beter zien.... Zóó, voorzichtig....

Tyltyl draait den Diamant: dadelijk gaat er een langdurige trilling door de takken en bladeren. De oudste en geweldigste stammen gaan een weinig open om doortocht te verleenen aan de ziel, die ieder hunner in zich heeft. Het voorkomen dezer zielen is verschillend al naar het uiterlijk en karakter van den boom, dien ze vertegenwoordigen. Die van den Olm b.v. is een soort van dikbuikig, kortademig, norsch aardmannetje; die van de Linde rustig, huiselijk, joviaal; van den Beuk vlug en elegant; van den Berk wit, ingetogen, onrustig; van den Wilg ineengedrongen, ruig, klagelijk; van den Den lang, mager, stil; van den Cypres tragisch; van den Kastanjeboom verwaand, een beetje fatterig; van den Populier vlug, opdringerig, babbelachtig. Sommigen komen heel langzaam uit hun stam, eenigszins versuft, zich uitrekkend als na een eeuwenlange gevangenschap of slaap, anderen maken zich daarvan los met een sprongetje, vlug, druk doende en allen scharen zich rondom de kinderen, toch hun best doende zooveel mogelijk in de nabijheid te blijven van den boom, waaruit ze gesproten zijn.

De Populier (*komt het eerst aangeloopen en schreeuwt zoo hard hij kan*)

Menschen!.. Kleine Menschjes!.... En we kunnen met

hen spreken!.... 't Is uit met ons Stilzwijgen, uit!.... Waar komen ze van daan? Wie is dit?.... Wie zijn ze?.... (*Tot de Linde die kalm een pijpje rookend komt aangestapt*.) Ken jij ze, vadertje Linde?....

De Linde
Ik herinner me niet hen ooit gezien te hebben....

De Populier
Ja wel zeker, wel zeker!.... Jij kent alle Menschen, jij wandelt immers altijd rondom hunne huizen....

De Linde (*de kinderen onderzoekend aanziende*)
Neen heusch niet, dat verzeker ik u.... Ik ken ze niet.... Ze zijn nog te jong.... Goed ken ik alleen maar de geliefden, die tot mij komen in den maneschijn; of de bierdrinkers, die zich onder mijne takken te goed doen.

De Kastanjeboom (*stijfjes, zijn monocle recht zettend*)
Wat is dat daar?.... Zijn het arme lui van buiten?

De Populier
O, u Mijnheer de Kastanjeboom, sedert u enkel de boulevards der groote steden bezoekt....

De Wilg (***komt aan op klompen en zegt op huilerigen toon***)
Mijn God, mijn God!.... Ze komen al weer mijn hoofd en mijn armen afslaan om er takkebossen van te maken!....

De Populier
Stilte!.... De Eik komt uit zijn paleis!.... Hij ziet er echt ziekelijk uit van avond.... Vinden jullie niet, dat hij oud wordt?.... Hoe oud zou hij wel zijn?.... De Den zegt vierduizend jaar, maar ik ben zeker, dat hij overdrijft.... Luister, hij zal ons wel zeggen wat dit is....

De Eik treedt langzaam voort. Hij is fabelachtig oud, gekroond met vogellijm-takken en gekleed in een lang groen gewaad, omzoomd met korstmos en ander mos. Hij is blind, zijn baard wappert in den wind. Hij steunt met één hand op een knoestigen stok en met de andere op een jong Eikeboompje, dat hem tot gids dient. De Blauwe Vogel zit op zijn schouder. Bij zijne nadering gaat er een beweging van ontzag door de boomen, die netjes op een rij gaan staan en voor hem buigen.

Tyltyl
Hij heeft den Blauwen Vogel!.... Vlug! Vlug!.... Hierheen!.... Geef hem mij!....

De Boomen
Stilte!....

De Kat (*tegen Tyltyl*)
Neem uw pet af, het is de Eik!....

De Eik (*tegen Tyltyl*)
Wie ben je?....

Tyltyl
Tyltyl, Mijnheer.... Wanneer kan ik den Blauwen Vogel krijgen?

De Eik
Tyltyl, een zoon van den houthakker?....

Tyltyl
Jawel, Mijnheer.

De Eik
Je vader heeft ons veel kwaad gedaan.... In mijne familie alleen heeft hij zes honderd van mijn zonen gedood, vier honderd vijf en zeventig ooms en tante's, twaalf honderd neven en nichten, drie honderd tachtig schoondochters en twaalf duizend achter-kleinzonen!....

Tyltyl
Daar weet ik niet van, Mijnheer.... Hij heeft het niet met opzet gedaan....

De Eik
Wat kom je hier doen en waarom heb je onze zielen uit hunne woning doen treden?....

Tyltyl

Mijnheer, ik vraag u vergiffenis, dat ik u gestoord heb.... De Kat heeft mij gezegd, dat u ons zou vertellen waar de Blauwe Vogel is....

De Eik

Jawel, ik weet dat je den Blauwen Vogel zoekt, dat wil zeggen het groote geheim van alle dingen en van het geluk, om te maken, dat de Menschen onze slavernij nog verergeren....

Tyltyl

O heden neen, Mijnheer, 't is maar voor het dochtertje van de Fee Bèrylune, dat erg ziek is....

De Eik (*legt hem het zwijgen op*)

Al genoeg!.... Ik hoor de Dieren niet, waar zijn die? Dit alles gaat hen even veel aan als ons.... Wij, Boomen, moeten niet alleen de verantwoordelijkheid dragen voor de ernstige maatregelen, die noodzakelijk zullen zijn.... Op den dag dat de Menschen vernemen, dat wij gedaan hebben wat we nu zullen doen, zullen er vreeselijke vergeldingsmaatregelen genomen worden.... Onze overeenstemming moet algemeen zijn, dan zal ons zwijgen het ook zijn....

De Den (*over de andere boomen heen kijkend*)

Daar komen de Dieren.... Ze volgen het Konijn. Ik zie de ziel van het Paard, den Stier, den Os, de Koe, den Wolf,

het Schaap, het Varken, den Haan, de Geit, den Ezel, en den Beer....

Achtereenvolgens komen de zielen der Dieren op in de volgorde zooals de Den ze opnoemt; ze gaan naar voren en nemen plaats tusschen de boomen behalve de ziel van de Geit, die wat rondzwerft en van het Varken, dat de wortels besnuffelt.

De Eik

Zijn allen hier tegenwoordig?....

Het Konijn

De Kip kon haar eieren niet in den steek laten, de Haas had wedrennen, het Hert heeft pijn aan zijn horens, de Vos is ongesteld - hier is een bewijs van den Dokter - de Gans had het niet begrepen, en de Kalkoen is kwaad geworden....

De Eik

De afwezigheid van die allen is zeer te betreuren.... Doch we zijn gelukkig in voldoend aantal bijeen.... Gij weet, broeders, waarom het hier gaat. Dit kind hier kan, dank zij een talisman, die ontroofd is aan de machten der Aarde, zich meester maken van onzen Blauwen Vogel en ons daardoor het geheim ontrukken, dat wij bewaren sedert den oorsprong des Levens. Nu kennen wij den Mensch genoeg om geenerlei twijfel te koesteren omtrent het lot, dat hij voor ons bestemd houdt, wanneer hij in 't bezit is van dit geheim. Daarom komt het mij voor, dat aarzeling even

dom zou zijn als misdadig.... 't Is een ernstig oogenblik; het kind moet verdwijnen eer het te laat is....

Tyltyl
Wat zegt hij?....

De Hond (*die rondom den Eik heendraaiend zijn oogtanden laat zien*)
Heb je mijn tanden gezien, oude lammeling?....

De Beuk (*verontwaardigd*)
Hij beleedigt den Eik!....

De Eik
Is dat de Hond?.... Jaagt hem weg! Wij dulden geen verrader onder ons!....

De Kat (*zacht tegen Tyltyl*)
Verwijder den Hond.... Dit is een misverstand.... Laat mij maar begaan, ik breng alles wel in orde.... Maar verwijder hem zoo spoedig mogelijk....

Tyltyl (*tegen den Hond*)
Wil jij nu wel eens weg gaan!....

De Hond
Laat mij de mos-pantoffels van dien ouden jichtigen kerel kapot bijten!.... Je zult er om moeten lachen!....

Tyltyl
Zwijg! En ga nu heen!.... Weg toch, akelig beest!....

De Hond
Goed, goed, weggaan zal ik.... Ik kom wel terug als je me noodig hebt....

De Kat (*zachtjes tegen Tyltyl*)
Het zou wel voorzichtig zijn hem vast te leggen, anders doet hij nog dwaze dingen; dan worden de Boomen kwaad en alles loopt verkeerd....

Tyltyl
Hoe kan ik? Ik heb zijn touw verloren....

De Kat
Daar komt juist de Klimop met stevige banden....

De Hond (*grommend*)
Ik kom terug, ik kom terug!.... Podagrist, oude snuffer! Wangedrocht! Hoopje oude wortels!.... De Kat regeert den heelen boel, ik zal het hem wel betaald zetten!.... Wat heb je toch te fluisteren Judas, Tijger, Bazaine!.... Waf, waf, waf,....

De Kat
U ziet het zelf, hij beleedigt iedereen....

Tyltyl
Ja, 't is waar, hij is onverdragelijk en je kunt elkaar niet verstaan.... Mijnheer de Klimop, wilt u hem wel boeien?..

De Klimop (*die den Hond eenigszins angstig nadert*)
Bijt hij niet?....

De Hond (*brommend*)
Integendeel, integendeel!.... Hij zal je omhelzen! Kom maar hier dan zal je zien!.... Kom dan toch naderbij, hoop oude touwtjes!

Tyltyl (*dreigt hem met den stok*)
Tylô!....

De Hond (*kruipt kwispelstaartend naar Tyltyls voeten*)
Wat moet ik doen, mijn afgod?....

Tyltyl
Gaan liggen, op je buik!.... Gehoorzaam aan den Klimop....Laat je binden, en anders....

De Hond (*tusschen zijn tanden brommend terwijl de Klimop hem knevelt*)
Galgestrop!.... Touw!.... Kalveren-toom! - Varkensketting!.... Kijk dan toch eens, lieveling, hij snoert mijn pooten; hij worgt me!....

Tyltyl

Zooveel te erger.... Eigen schuld!.... Houd je nu stil en blijf rustig liggen, je bent onverdragelijk!....

De Hond

Nu goed, maar je hebt ongelijk.... Ze hebben slechte bedoelingen.... Lieveling, pas op!.... Hij houdt mijn mond dicht, ik kan niet meer praten!....

De Klimop (*die den Hond als een pakje heeft gebonden*)

Waar moet ik hem heen brengen?.... Ik heb hem goed gemuilband, hij kan geen woord meer zeggen....

De Eik

Laat iemand hem daarginds achter mijn stam aan mijn grooten wortel stevig vast leggen.... We zullen later wel zien wat we met hem doen zullen.... (*De Klimop brengt hem daarheen met behulp van den Populier*) Is het gebeurd?.... Goed, nu we verlost zijn van dien lastigen getuige, dien afvallige, willen we samen overleg plegen volgens onze gerechtigheid en waarheid.... Mijn aandoening, dat wil ik niet verbergen, is diep en ik voel mij eenigszins bezwaard.. Voor de eerste maal is het ons gegeven een oordeel uit te spreken over den mensch en hem onze macht te doen gevoelen.... Ik geloof niet dat er, na al het kwaad, dat hij ons heeft aangedaan, na de monsterachtige onrechtvaardig-

heden, die wij hebben moeten dulden, ook maar de geringste twijfel overblijft omtrent het vonnis, dat hem wacht....

Alle boomen en alle Dieren

Neen! Neen!.... Geen twijfel mogelijk!.... Hij moet hangen!.... Ter dood zal hij!.... Er is te veel ongerechtigheid gepleegd!.... Hij heeft te veel misbruik gemaakt!.... Dat heeft al veel te lang geduurd!.... Vermorzel hem!.... Laten ze hem opeten!.... Nu dadelijk, dadelijk!....

Tyltyl (*tot de Kat*)

Wat hebben ze toch?.... Zijn ze ontevreden?....

De Kat

Maak u niet ongerust.... Ze zijn een beetje boos, omdat de Lente zoo lang wegblijft.... Laat mij maar begaan, ik breng alles wel in orde....

De Eik

Deze eenstemmigheid kon niet uitblijven.... Nu moeten we, om vergeldingsmaatregelen te voorkomen, uitmaken welk soort van straf de meest praktische, de gemakkelijkste, vlugste en veiligste zijn zal, nl. die welke de minste sporen van onze schuld zal achterlaten, wanneer de Menschen de lijkjes in het bosch vinden.

Tyltyl

Wat beduidt dat toch allemaal?.... Wat wil hij toch?....

Ik begin er genoeg van te krijgen.... Hij heeft nu eenmaal den Blauwen Vogel, laat hij me dien dan geven....

De Stier (*vooruittredend*)
Het meest praktisch en afdoend middel is een flinke stoot met mijn horens in de holte van de maag. - Zal ik het doen?....

De Eik
Wie spreekt daar?....

De Kat
Dat is de Stier.

De Koe
Laat die zich maar stil houden.... Ik bemoei er mij niet mee. Ik moet nog al het gras van het gindsche weiland daar in den maneschijn afgrazen.... Ik heb het te druk....

De Os
Ik ook. Bovendien keur ik reeds van te voren goed, wat..

De Beuk
Ik voor mij bied mijn hoogsten tak aan, om hen op te hangen....

De Klimop
En ik een strik....

De Den
En ik de vier planken voor het kistje....

De Cypres
En ik een concessie voor altijd....

De Wilg
't Eenvoudigste zou zijn hen te verdrinken in een mijner rivieren. Daar wil ik me wel mee belasten.

De Linde (*verzoenend*)
Kijk eens hier.... Is het wel noodzakelijk tot zulk een uiterste te komen? Ze zijn nog zoo heel jong.... Men zou hun toch eenvoudig kunnen beletten kwaad te doen door ze gevangen te houden achter een omheining, die ik wel maken zal door mij geheel daar om heen op te stellen.

De Eik
Wie zegt dat?.... Ik meen de honingzoete stem van de linde te herkennen.

De Den
Inderdaad....

De Eik
Er is dus een afvallige onder ons, even goed als onder de Dieren?.... Tot nu toe hadden we enkel den afval der vruchtboomen te betreuren; maar dat zijn geen echte Boomen....

Het Varken (*zijn kleine, gulzige oogjes draaiend*)
Mij dunkt, dat we maar eens eerst het kleine meisje moesten opeten.... Ze zal wel erg malsch zijn....

Tyltyl
Wat zegt die daar?.... Wacht maar, jij soort van....

De Kat
Ik weet niet wat hen bezielt, maar het schijnt een verkeerde wending te nemen....

De Eik
Stilte!.... Het komt er nu maar op aan te weten, wie onzer de eer zal hebben den eersten slag toe te brengen; wie het gevaar van onze toppen zal afwenden, het grootste dat wij ervaren hebben sedert de geboorte van den Mensch....

De Den
Aan u, onzen koning en patriarch, komt deze eer toe....

De Eik
Is dat de Den, die het woord voert?.... Helaas, ik ben te oud! Ik ben blind en gebrekkig en mijn stijve armen gehoorzamen mij niet meer.... Neen aan u, mijn broeder, den altijd groene, altijd rechte, aan u, die het meerendeel dezer boomen zaagt groeien, aan u komt, nu ik het niet kan, de roem toe van het edel gebaar onzer bevrijding....

De Den

Ik dank u, eerwaardige vader. Maar daar ik reeds de eer zal hebben de beide slachtoffers te begraven, zou ik vreezen den gerechten naijver mijner collega's te wekken; en ik meen, dat na ons, de oudste en waardigste, de bezitter van de beste knots geen ander is dan de Beuk....

De Beuk

Je weet, dat ik wormstekig ben en dat mijn knots niet is te vertrouwen.... Maar de Olm en de Cypres hebben machtige wapenen....

De Olm

Ik zou niets liever verlangen; maar ik kan mij nauwelijks staande houden.... Dezen nacht heeft een mol mijn grooten teen heelemaal omgedraaid....

De Cypres

Wat mij betreft, ik ben bereid.... Maar evenals mijn goede broeder de Den zal ik reeds, zoo niet het voorrecht hen te begraven, althans het privilege hebben op hun graf te weenen.... Dat zou een onwettige opeenstapeling zijn.... Vraag het den Populier....

De Populier

Mij? Waar denk je aan? Mijn hout is immers nog zachter dan het vleesch van een kind!.... En overigens, ik weet niet

wat me scheelt, maar ik ril van de koorts.... Kijk eens naar mijn bladeren.... Zeker van morgen bij zonsopgang kou gevat....

De Eik (***in groote verontwaardiging***)
Je bent bang voor den Mensch!.... Zelfs deze kleine kinderen, alleen en ongewapend, boezemen jullie die geheimzinnige vrees in, die ons heeft gemaakt tot slaven zooals wij nu zijn! Goed, dan niet!.... Genoeg!.... Nu het er zoo mee staat en het oogenblik eenig is zal ik alleen gaan, ik hoe oud ook, half verlamd, bevend, en blind, ik zal tegen den erfvijand optreden!.... Waar is hij?....

Met zijn stok tastend gaat hij op Tyltyl af.

Tyltyl (***haalt zijn mes uit zijn zak***)
Heeft hij het op mij gemunt die oude man met zijn dikken stok?....

Alle andere boomen stooten een kreet van schrik uit op het gezicht van het mes, het geheimzinnige en onweerstaanbare wapen van den Mensch; zij treden tusschenbeide en houden den Eik tegen.

De Boomen
Het mes!.... Pas op!.... Het mes!....

De Eik (*zich verwerend*)
Laat mij begaan!.... Wat kan het mij schelen!.... Het mes of de bijl!.... Wie wil mij tegenhouden?.... Wat! Gij zijt er allen bij, gij allen wilt dat? (*Zijn stok wegwerpend*) Goed dan, het zij zoo!.... Schande over ons! Laat dan de Dieren ons bevrijden!....

De Stier
Best!.... Ik neem het op me!.... Met een enkelen stoot van mijne horens!....

De Os en de Koe (*houden hem terug aan zijn staart*).
Waar bemoei jij je mee?.... Doe toch geen dwaze dingen!.... 't Is een slechte zaak, het zal slecht afloopen.... Wij zullen het gelag moeten betalen.... Ga niet verder.... Dit is iets voor de Wilde Dieren....

De Stier
Neen, neen!.... 't Is mijn zaak!.... Wacht maar!.... Maar houdt me toch tegen of ik bega een ongeluk!....

Tyltyl (*tegen Mytyl, die hard begint te gillen*)
Wees maar niet bang!.... Ga jij maar achter me staan.... Ik heb mijn mes....

De Haan
Kranig is hij hoor, die jongen!....

Tyltyl
Het is dus uitgemaakt, dat ze het op mij gemunt hebben?

De Ezel
Natuurlijk, kleintje, je hebt er den tijd voor genomen om daar achter te komen!....

Het Varken
Nu kun je wel je gebed gaan doen, je laatste uurtje heeft geslagen.... Maar verstop dat kleine meisje niet zoo.... Ik wil er mijn oogen aan vergasten, haar peuzel ik het allereerst op....

Tyltyl
Maar wat heb ik dan gedaan?

Het Schaap
Heelemaal niets, mijn jongen.... Opgegeten alleen maar, mijn broertje, mijn twee zusjes, mijn drie ooms, mijn tante, grootvader, grootmoeder.... Ja, wacht maar, als je op den grond ligt, dan zul je eens zien, dat ik oòk tanden heb....

De Ezel
En ik hoeven!....

Het Paard (*trotsch hinnekend*)
Jullie zult zien, wat je zien zult!.... Wat hebben jullie liever, dat ik hem met een paar flinke beten verscheur, of

dat ik hem neertrap?.... (*Hij gaat recht op Tyltyl aan, die stand houdt en zijn mes opheft. Plotseling keert het Paard van schrik bevangen om en vlucht zoo hard hij kan*) O neen, neen, dat is niet eerlijk.... Zoo is het geen spel!.... Hij verdedigt zich!....

De Haan (***die zijn bewondering niet kan verbergen***)
Dat doet er niet toe, die kleine is dapper, hoor!....

Het Varken (***tot den Beer en den Wolf***)
Laten we allen tegelijk op hen los gaan!.... Ik zal u van achteren steunen.... Wij gooien hen omver en deelen samen het kleine meisje, als ze op den grond ligt....

De Wolf
Houdt hen daar bezig, dan maak ik een omtrekkende beweging.... (*Hij draait om Tyltyl heen, dien hij van achteren aanvalt en half omvergooit*).

Tyltyl
Judas!.... (*Hij heft zich op op z'n ééne knie, terwijl hij zijn mes zwaait en zoo goed mogelijk zijn zusje dekt, dat gilt van angst. - Als ze hem half omvergegooid zien, komen alle Dieren en Boomen nader en trachten hem slagen toe te brengen. De duisternis valt plotseling in. Zeer ontsteld roept Tyltyl om hulp*). Hierheen, hierheen, Tylô! Tylô!.... Waar is de Kat? Tylô, Tylette, Tylette! Komt toch, komt!....

De Kat (*huichelachtig uit de verte*)
Ik kan niet.... Ik heb daar net mijn poot verzwikt....

Tyltyl (*weert de slagen af en verdedigt zich zoo goed hij kan*).
Hulp, Tylô! Tylô, ik kan niet meer! Ze zijn te talrijk!.... De Beer, het Varken, de Wolf, de Ezel, de Den, de Beuk!.... Tylô, Tylô!....

Zijn verbroken boeien meesleepend springt de Hond van achter den Eik te voorschijn en Boomen en Dieren wegduwend, werpt hij zich voor Tyltyl neer, dien hij vol woede verdedigt.

De Hond (*hevig om zich heen bijtend*)
Daar ben ik, daar ben ik, mijn afgod!.... Wees maar niet bang! Laten we er maar op afgaan, ik kan flink bijten!.... Zoo, dat is voor jou, Beer, hier in je achterste!.... Komaan, wie wil nog wat?.... Hier is wat voor het Varken, en dit voor het Paard en den staart van den Stier!.... Ziezoo, ik heb de broek van den Beuk en het kleed van den Eik gescheurd!.... De Den scheert zich weg!.... Nu goed, het ging heet toe.

Tyltyl (*geheel ontdaan*)
Ik kan niet meer!.... De Cypres heeft mij een harden slag op het hoofd gegeven!

De Hond
Ai! Dat is een slag van den wilg!.... Hij heeft mijn poot gebroken.

Tyltyl
Ze gaan den aanval vernieuwen, allen tegelijk!.... Ditmaal is het de Wolf!....

De Hond
Wacht maar, ik worg hem!....

De Wolf
Dwaas!.... Onze broeder!.... Zijn ouders hebben je jongen verdronken!..

De Hond
Daar hadden ze gelijk in! Zooveel te beter!.... Ze leken op jou!....

Alle Boomen en alle Dieren
Afvallige! Idioot! Verrader! Meineedige! Stommeling! Judas! Laat hem begaan! Dood zullen ze! Helpt allen mee!

De Hond (*dol van ijver en toewijding*)
Neen! neen!.... Alleen tegen allen!.... Neen, neen!.... Getrouw aan de goden, aan de besten, aan de grootsten!.... (*Tegen Tyltyl*) Voorzichtig, daar komt de Beer!.... Pas op

voor den Stier.... Ik spring hem naar de keel.... Ai, daar kreeg ik een flinken schop.... De Ezel heeft me twee tanden gebroken.

Tyltyl

Ik kan niet meer, Tylô! Ai! Dat was een slag van den Olm.... Kijk eens, mijn hand bloedt.... Dat was de Wolf of het Varken....

De Hond

Wacht maar, mijn afgod.... Laat mij je maar likken.... Zoo, een flinke streek met mijn tong.... Dat zal je goed doen.... Houd je maar achter mij.... Ze durven niet meer naderbij komen.... Ja toch, daar komen ze terug.... O, o, die slag kwam aan! Laat ons stand houden.

Tyltyl (*laat zich op den grond neervallen*)

Neen, het gaat niet meer....

De Hond

Daar komt iemand!.... Ik hoor het, ik ruik het!....

Tyltyl

Waar dan? Wie dan?

De Hond

Daar! daar!.... Het is het Licht!.... Ze heeft ons weer gevonden!.... Gered, mijn koninkje!.... Geef me een kus

.... Gered! Kijk, ze krijgen argwaan, ze verwijderen zich!.. Ze zijn bang!....

Tyltyl

Licht!.... Licht!.... Kom toch, haast u!.... Ze zijn in opstand gekomen!.... Allen zijn tegen ons!....

Het Licht komt op; naarmate zij voortschrijdt gaat de Dageraad op over het bosch, dat gaandeweg lichter wordt.

Het Licht

Wat is er toch?.... Wat gebeurt er?.... Och ongelukkige, wist je dan niet, dat.... Draai den Diamant om, dan keeren ze terug in hunne Stilte en Duisternis; dan zie je hunne gevoelens niet meer....

Tyltyl draait den Diamant. - Onmiddellijk werpen zich de zielen van alle Boomen in de stammen, die weer dicht gaan. - Ook de zielen der Dieren verdwijnen, en men ziet in de verte een Koe en een Schaap enz. rustig grazen. - Het Bosch wordt weer geheel onschadelijk, verbaasd kijkt Tyltyl om zich heen.

Tyltyl

Waar zijn ze nu?.... Wat hadden ze toch?.... Waren ze gek geworden?....

Het Licht

Wel neen, ze zijn altijd zoo, alleen weet men het niet, omdat men het niet ziet.... Ik had het je wel gezegd: het is gevaarlijk hen te wekken, wanneer ik er niet bij ben....

Tyltyl (*zijn mes afvegend*)
Nu ja; zonder den Hond, en als ik mijn mes niet gehad had.... Ik zou nooit gedacht hebben, dat ze zóó slecht waren!....

Het Licht
Je ziet wel, dat in deze wereld de mensch geheel alleen staat tegenover allen....

De Hond
Heb je geen erge pijn, mijn afgod?....

Tyltyl
Niet van belang.... En wat Mytyl betreft, haar hebben ze zelfs niet aangeraakt.... Maar jij, goede Tylô?.... Je bek bloedt en is je poot gebroken?....

De Hond
Niet de moeite waard om van te spreken.... Morgen zal er wel niets meer van te zien zijn.... Maar het ging heet toe!

De Kat (*die hinkend uit een dicht struikgewas te voorschijn komt*)
Dat geloof ik!.... De Os heeft me met zijn horens een stoot in mijn buik gegeven.... Je kunt het niet zien, maar het doet erge pijn.... En de Eik heeft mijn poot gebroken..

De Hond
Ik zou wel eens willen weten, welke....

Mytyl (*de Kat liefkoozend*)
Arme Tylette, is het waar?.... Waar was je eigenlijk? Ik heb je niet gezien....

De Kat (*huichelachtig*)
Och Moedertje, ik ben dadelijk in het begin gewond, toen ik dat akelige Varken aanviel, dat je op wou eten.... Toen kreeg ik van den Eik dien geweldigen slag, die me heeft bedwelmd....

De Hond (*tusschen zijn tanden tegen de Kat*)
Jou heb ik een paar woordjes te zeggen.... Je zult er niet bij verliezen, dat je nog wat wachten moet!....

De Kat (*op klagenden toon tegen Mytyl*)
Moedertje, hij beleedigt mij.... Hij wil me kwaad doen..

Mytyl (*tegen den Hond*)
Wil je haar wel met rust laten, akelig beest....

Allen af.

HET SCHERM VALT.

Vierde bedrijf.

Zesde tafereel
Vóór het scherm.

Tyltyl, Mytyl, het Licht, de Hond, de Kat, het Brood, het Vuur, de Suiker, het Water en de Melk komen allen samen op.

Het Licht
Ik heb een briefje gekregen van de Fee Bérylune om me te zeggen, dat de Blauwe Vogel waarschijnlijk hier is....

Tyltyl
Waar dan?

Het Licht
Hier, op het kerkhof achter dezen muur.... Het schijnt, dat een der dooden op dit kerkhof hem in zijn graf verbergt.... Nu blijft het de vraag wie.... Ze zullen de revue moeten passeeren....

Tyltyl
De revue? Hoe zullen we dat doen?....

Het Licht

Dat is heel eenvoudig. Te middernacht, dat is de beste tijd om hun niet al te ongelegen te komen, moet je den diamant omdraaien. We zullen hen dan uit den grond zien komen, of wel we zien degenen, die er niet uit komen in hunne graven liggen....

Tyltyl

Zouden ze er niet boos om worden?....

Het Licht

Volstrekt niet, ze zullen er heelemaal geen erg in hebben. Ze houden er niet van, dat men hen komt storen, maar daar ze in ieder geval te middernacht te voorschijn komen, zal dit hen niet hinderen....

Tyltyl

Waarom zien het Brood, de Suiker en de Melk zoo bleek, en waarom zeggen ze niets?....

De Melk (*wankelend*)

Ik word zoo draaierig....

Het Licht (*zachtjcs tegen Tyltyl*)

Let er maar niet op.... Ze zijn bang voor de dooden....

Het Vuur (*huppelend*)
Ik ben er niet bang voor!.... Ik ben gewend ze te verbranden.... Indertijd verbrandde ik ze allemaal, dat was veel amusanter dan nu....

Tyltyl
En waarom rilt Tylô zoo?.... Is die ook bang?....

De Hond (*klappertandend*)
Ik? Ik ril niet!.... Ik ben nooit bang; maar als jij wegging, zou ik ook weg gaan....

Tyltyl
En zegt de Kat niets?....

De Kat (*geheimzinnig*)
Ik weet wat het is....

Tyltyl (*tegen het Licht*)
En gaat u mee?....

Het Licht
Neen, het is beter, dat ik vóór het hek van het kerkhof blijf met de Dingen en de Dieren.... De ure is nog niet gekomen.... Het Licht kan nog niet doordringen tot de dooden.... Ik laat je alleen met Mytyl.

Tyltyl
En mag Tylô niet bij ons blijven?....

De Hond
Jawel, jawel, ik blijf hier.... Ik wil bij mijn afgod blijven!....

Het Licht
Onmogelijk.... 't Is een formeel bevel van de Fee; trouwens, er is niets te vreezen....

De Hond
Goed, goed, 't is jammer....Als ze boos zijn, mijn afgod, dan hoef je maar zóó te doen (*Hij fluit*) en dan zul je wel eens zien.... Dan gaat het net als in het bosch: Wa! Wa! Wa!....

Het Licht
Nu, vaartwel, lievelingen.... Ik ga niet ver weg.... (*Ze omhelst de kinderen*) Allen van wie ik houd en die van mij houden, vinden mij altijd terug.... (*Tegen de Dingen en de Dieren*) En de anderen.... hierheen.

Ze gaat weg met de Dingen en de Dieren. De kinderen blijven alleen op het tooneel. Het scherm gaat open en onthult het zevende tafereel.

Zevende tafereel
Het Kerkhof

Het is nacht, maneschijn. Een kerkhof buiten. Talrijke graven, grasheuvels, houten kruisen, grafsteenen, enz.

Tyltyl en Mytyl staan bij een grafzuil.

M y t y l
Ik ben bang!

T y l t y l (*niet geheel gerust*)
Ik niet, ik ben nooit bang....

M y t y l
Zeg, Tyltyl, zijn de dooden kwaadaardig?

T y l t y l
Wel neen, ze leven immers niet.

M y t y l
Heb jij er wel eens een gezien?....

T y l t y l
Ja eens, toen ik nog heel jong was....

M y t y l
Hoe zien ze er uit, zeg?....

T y l t y l
Heel wit, heel rustig en heel koud, en spreken doen ze niet....

M y t y l
We krijgen hen te zien, he?....

T y l t y l
Ja zeker, want het Licht heeft het beloofd....

M y t y l
Waar zijn ze eigenlijk die dooden?

T y l t y l
Hier, onder de graszoden of onder die groote steenen....

M y t y l
Zijn ze daar het heele jaar door?....

T y l t y l
Ja.

M y t y l (*op de zerken wijzend*)
Zijn dat de deuren van hunne huizen?....

T y l t y l
Ja.

M y t y l
Gaan ze met mooi weer uit?....

T y l t y l
Ze kunnen enkel 's nachts uitgaan.

M y t y l
Waarom?

T y l t y l
Omdat ze in hun hemd zijn....

M y t y l
En gaan ze ook uit als het regent?....

T y l t y l
Als het regent, blijven ze thuis....

M y t y l
Is het mooi bij hen aan huis?....

T y l t y l
Ik heb gehoord, dat het er erg nauw is....

M y t y l
Hebben ze ook kindertjes?

T y l t y l
Natuurlijk, ze hebben daar iedereen, die sterft.

M y t y l
En waar leven ze van?....

T y l t y l
Ze eten wortels....

M y t y l
Zouden wij ze zien?....

T y l t y l
Stellig, want we zien alles als de Diamant is omgedraaid..

M y t y l
En wat zouden ze zeggen?....

T y l t y l
Niets, want ze spreken niet.

M y t y l
Waarom spreken ze niet?....

T y l t y l
Omdat ze niets te zeggen hebben....

M y t y l
Waarom hebben ze niets te zeggen?....

T y l t y l
He, je verveelt me....

Stilte.

M y t y l
Wanneer draai je den Diamant om?....

T y l t y l
Nou, je weet wel, dat het Licht gezegd heeft tot middernacht te wachten, omdat dit minder lastig voor hen is....

M y t y l
Waarom is dat minder lastig voor hen?....

T y l t y l
Omdat dit de tijd is, dat ze een luchtje komen scheppen...

M y t y l
Is het nog geen twaalf uur?....

T y l t y l
Kun je de wijzerplaat van den kerktoren zién?....

M y t y l
Ja, ik zie den kleinen wijzer ook....

T y l t y l
Nu, het zal dadelijk slaan.... Daar nu!.... Heel precies.... Hoor je?....

Men hoort de klok twaalf slaan.

M y t y l
Nou wil ik weg!....

T y l t y l
Op dit oogenblik niet.... Ik ga den Diamant draaien....

M y t y l
Neen, neen!.... Doe het niet!.... Ik wil weg!.... Ik ben zoo bang, broer, ik ben zoo vreeselijk bang!....

T y l t y l
Maar er is niets geen gevaar bij....

M y t y l
Ik wil de dooden niet zien!.... Ik wil ze niet zien!....

T y l t y l
Goed dan, je hoeft ze niet te zien, doe je oogen maar dicht....

M y t y l (*zich aan Tyltyl vastklampend*)
Tyltyl, dat kan ik niet!.... Neen, onmogelijk!.... Ze zullen uit den grond komen!....

T y l t y l

Beef toch niet zoo.... Ze komen maar één oogenblikje....

M y t y l

Maar je beeft zelf ook!.... 't Zal vreeselijk wezen!....

T y l t y l

Het is tijd, het uur verloopt.

Tyltyl draait den Diamant. Een heel angstig oogenblik van stilte en onbewegelijkheid. Daarna gaan langzaam aan de kruisen wankelen, de grafheuvels half open, de zerken omhoog.

M y t y l (*zich tegen Tyltyl aandringend*)

Ze komen! Daar zijn ze!....

Dan beginnen alle geopende graven te bloesemen, eerst fijn en ijl als waterdamp, vervolgens wit en maagdelijk; gaandeweg wordt deze bloei dichter, hooger, overvloediger en wonderbaarlijker; onweerstaanbaar overweldigt hij alle dingen en herschept het kerkhof in een soort van toover- en bruiloftstuin, waarover al spoedig de eerste stralen van den dageraad opgaan. De dauw schittert, de bloemen ontluiken, de wind fluistert in de bladeren, de bijen zoemen, de vogels worden wakker en vullen de ruimte met de eerste bedwelmende tonen van hunne hymnen aan de zon en het leven. Ver-

blind en uiterst verbaasd doen Tyltyl en Mytyl, die elkaar de hand hebben gegeven, eenige schreden te midden van de bloemen en zoeken de sporen der graven.

M y t y l (*in het gras zoekend*)
Waar zijn ze nou, de dooden?....

T y l t y l (*eveneens zoekend*)
Er zijn geen dooden....

HET SCHERM VALT.

Achtste tafereel
Vóór het scherm, dat mooie wolken afbeeldt.

Tyltyl, Mytyl, het Licht, de Hond, de Kat, het Brood, het Vuur, de Suiker, de Melk en het Water komen op.

Het Licht

Ik geloof, dat we nu werkelijk den Blauwen Vogel vrij wel in handen hebben, ik had daar dadelijk bij onzen eersten tocht aan moeten denken.... Eerst van morgen, toen ik bij den dageraad mijne krachten weer herkreeg, kwam dit denkbeeld als een lichtstraal van den hemel in mij op.... We staan hier bij den ingang van de betooverde tuinen, waar alle Vreugden, al het Geluk der Menschen vereenigd zijn onder de hoede van het Noodlot....

Tyltyl

Zijn er veel? Krijgen wij er ook wat van? Zijn ze klein?

Het Licht

Er zijn er kleine en groote, grove en fijne, zeer mooie en andere, die minder prettig zijn.... Maar de leelijkste daar-

van zijn een poos geleden uit dezen tuin verdreven en hebben een toevlucht gezocht bij de Rampen. Want je moet weten, dat deze laatsten een aangrenzende plaats bewonen, die gemeenschap heeft met den tuin der Genietingen en daarvan enkel gescheiden is door een soort van damp of dun gordijn, dat ieder oogenblik bewogen wordt door den wind, die blaast van de hoogten der Gerechtigheid of van uit de diepte der Eeuwigheid.... 't Is nu van het grootste belang, dat wij ons organiseeren en enkele voorbereidende maatregelen nemen. Over 't algemeen is het Geluk in al zijn gestalten heel goed, maar toch zijn daar eenige onder, die gevaarlijker en trouweloozer zijn dan de grootste Rampen....

Het Brood

Daar valt mij wat in! Als ze gevaarlijk en trouweloos zijn, zou het dan niet beter wezen, dat wij allen voor de deur bleven wachten, om in staat te zijn de kinderen te helpen als ze eens genoodzaakt waren te vluchten?....

De Hond

In 't geheel niet! In 't geheel niet!.... Ik wil overal heen met mijn lievelingen!.... Laten allen, die bang zijn, maar aan de deur blijven staan!!.... We hebben (*met een blik op het Brood*) lafaards of (*met een blik op de Kat*) verraders heelemaal niet noodig.

Het Vuur

Ik ga mee! Het lijkt amusant daar! Er wordt voortdurend gedanst....

Het Brood
Eten ze daar ook?

Het Water (*zuchtende*)
Ik heb nooit ook maar het kleinst Geluk gekend!.... Ik wil er eindelijk wel eens iets van zien!....

Het Licht
Zwijgt allen! Niemand vraagt u om raad.... Hoort wat ik besloten heb: de Hond, het Brood en de Suiker gaan met de kinderen mee. Het Water mag niet mee naar binnen omdat het te koud, en het Vuur niet, omdat het te woest is. Ik raad de Melk sterk aan voor het hek te blijven staan omdat ze wat al te gevoelig is; wat de Kat betreft, die mag doen wat ze wil....

De Hond
Ze is bang!

De Kat
Ik zal zoo en passant enkele Rampen gaan bezoeken, oude vrienden, die naast het Geluk wonen....

Tyltyl
En u, Licht, gaat u niet mee?....

Het Licht
Ik kan zoo maar niet bij de Genietingen binnentreden, maar al te vaak kunnen ze mij niet verdragen.... Maar ik

heb hier den dichten sluier bij me, waarmee ik mij bedek als ik gelukkige menschen bezoek.... (*Ze ontplooit een langen sluier, waarin ze zich zorgvuldig hult*) Geen straal van mijn ziel moet hun schrik aanjagen, want er is heel wat Genot dat bang is en niet gelukkig.... Ziezoo, op deze manier hebben de minst mooie en zelfs de allergrofste niets te vreezen....

Het scherm gaat open om het negende tafereel te onthullen.

Negende tafereel
De Tuin der Genietingen.

Als het gordijn opengaat, ontdekt men op den voorgrond van den tuin een soort van zaal gevormd door hooge marmeren zuilen, waartusschen zware, door gouden koorden opgehouden, purperen draperieën hangen, die den achtergrond geheel bedekken. De architectuur herinnert aan de zinnelijkste en weelderigste momenten van de Venetiaansche of Vlaamsche Renaissance (Veronèse en Rubens)-Guirlandes, hoornen des overvloeds, franje's, vazen, verguldsel en beelden zijn overal kwistig aangebracht - in het midden een zware tafel van jaspis en zilver verguld als in een sprookje, beladen met kaarsen, kristal, gouden en zilveren vaatwerk en met fabelachtige spijzen. - Rondom die tafel staan de grofste Genietingen der aarde en eten, drinken, brullen, zingen, loopen heen en weer of strekken zich lang uit en slapen in te midden van het wildbraad, de wonderbare vruchten en de omgeworpen kannen en vazen. Ze zijn verbazend groot, ongeloofelijk dik en rood, gekleed in fluweel en brokaat, gekroond met goud, paarlen en edelgesteenten. Schoone slavinnen dragen onophoudelijk

met pluimen versierde schotels aan en schuimende dranken. Een schetterende, vulgaire en grove muziek, waarbij het koper den boventoon voert. - Het tooneel is gehuld in zwaar, rood licht.

Tyltyl, Mytyl, de Hond, het Brood en de Suiker dringen zich rechts op den voorgrond dicht tegen het Licht aan, in 't begin wat beschroomd. De Kat begeeft zich zonder iets te zeggen naar den achtergrond eveneens aan den rechterkant, heft een donker gordijn op en verdwijnt.

Tyltyl

Wie zijn al die dikke Mijnheeren, die zooveel pleizier hebben en al die lekkere dingen eten?

Het Licht

Dat zijn de grofste aardsche Genietingen, die welke men zoo met het bloote oog ziet. 't Is wel niet heel waarschijnlijk maar toch mogelijk, dat de Blauwe Vogel een oogenblik onder hen verdwaald is geraakt, draai dus den Diamant nog niet. Voor den vorm willen we om te beginnen dit gedeelte van de zaal eens onderzoeken.

Tyltyl

Mogen we dichterbij gaan?

Het Licht

Welzeker. Kwaad zijn ze niet maar erg vulgair en doorgaans slecht opgevoed.

Mytyl
Wat heerlijke taarten hebben ze!....

De Hond
En wild! en worsten! en lamsboutjes en kalfslever!.... (*Plechtig*) Niets ter wereld is beter of mooier of maar gelijk aan kalfslever!

Het Brood
Behalve een groote mik van fijne tarwebloem! Ze hebben er daar prachtige!.... Wat een mooie! Wat een mooie! Ze zijn nog dikker dan ik!....

De Suiker
Pardon, pardon, duizendmaal pardon.... Permitteer me.... Ik zou niemand willen kwetsen, maar vergeet al die bonbons niet, die het sieraad dezer tafel uitmaken, en wier glans en pracht, als ik me zoo eens mag uitdrukken, alles overtreffen wat er is in deze zaal en misschien wel overal elders....

Tyltyl
Wat zien ze er tevreden en gelukkig uit!.... Hoor ze eens schreeuwen, en lachen, en zingen!.... Ik geloof, dat ze ons gezien hebben....

Inderdaad zijn een twaalftal hunner van tafel opgestaan en bewegen zich met moeite, hun buik steunende, naar de kinderen toe.

Het Licht
Wees maar niet bang, ze zijn heel voorkomend.... Ze zullen jullie waarschijnlijk uitnoodigen mee te eten.... Maar neem het niet aan, liever niet, je mocht je zending eens vergeten....

Tyltyl
He, niet eens een taartje? Ze zien er zoo lekker en zoo versch uit, zoo heerlijk versuikerd en met geconfijte vruchten en vol room!....

Het Licht
Ze zijn gevaarlijk en zouden je wil verslappen. Men moet aan een plicht, dien men vervullen wil, iets ten offer weten te brengen.... Sla beleefd maar flink af. Daar zijn ze....

De grofste Genietingen (*Tyltyl de hand toestekend*)
Dag Tyltyl!....

Tyltyl (*verbaasd*)
Kent u mij dan? Wie is u?....

Een der Genietingen
Ik ben het grootst Geluk, het Geluk-rijk-te-zijn en ik kom namens mijne broeders u en uwe familie uitnoodigen onze nimmer eindigende maaltijden met uwe tegenwoordigheid te vereeren.
Ge bevindt u dan te midden van het allerbeste, de ware

en grootste Genietingen dezer Aarde. Laat me u de voornaamsten van hen voorstellen. Hier is mijn schoonzoon, het Geluk-huiseigenaar-te-zijn, hij met zijn peervormigen buik. Hier is het Geluk-der-bevredigde-ijdelheid, wiens gelaat zoo bevallig dik is. (*Het Geluk-der-bevredigde-ijdelheid groet hem met iets beschermends in zijn houding*). Hier zijn het Geluk-te-drinken-als-men-geen-dorst-meer-heeft en het Geluk-te-eten-als-men-geen-honger-meer-heefttweelingen, wier beenen van macaroni zijn (*Zij groeten al wankelend*) Hier is het Geluk-niets-te-weten, die zoo doof is als een kwartel en het Geluk-niets-te-begrijpen, die zoo blind is als een mol. Hier het Geluk-niets-te-doen en het Geluk-langer-te-slapen-dan-noodig-is, wier handen van broodkruim en wier oogen van perziken-gelei zijn. En hier is eindelijk het Schudden-van-het-Lachen, wiens mond tot aan de ooren gespleten is en waaraan niets kan weerstand bieden....

Het Lachen groet al schuddende.

Tyltyl (***terwijl hij op een Geluk wijst dat zich een beetje op een afstand houdt***)
En die daar, die niet naderbij durft komen, en ons den rug toekeert?

Het Geluk-rijk-te-zijn
Laat maar, hij is wat verlegen en niet geschikt voor kinderen.... (*Hij grijpt Tyltyls handen*) Maar kom nu mee!

Het onthaal gaat opnieuw beginnen, dat is al de twaalfde maal sinds den morgenstond. Men wacht enkel op u.. Hoort ge wel, hoe al de gasten u luide roepen?.. Ik kan ze u niet allen voorstellen, ze zijn verbazend talrijk. (*Hij biedt den beiden kinderen zijn arm*). Vergunt, dat ik u naar de eereplaatsen geleid.

Tyltyl

Ik dank u zeer, Mijnheer.... Het spijt me erg.... Op het oogenblik kan ik niet.... We hebben haast, we zoeken den Blauwen Vogel. U weet toevallig niet, waar die is?

Het Geluk-rijk-te-zijn

De Blauwe Vogel?.... Wacht eens.... Jawel, jawel, ik herinner hem mij wel.... indertijd heeft iemand er over gesproken.... Dat is, meen ik, een vogel, dien je niet op kunt eten.... In ieder geval is hij bij ons nooit op tafel geweest.. Daar merkt u uit, dat wij hem maar matig waardeeren.... Maar maak u niet bezorgd, we hebben een massa veel betere dingen.... U zult geheel met ons meeleven en alles zien wat wij doen....

Tyltyl

Wat doet u dan?

Het Geluk-rijk-te-zijn

Wel, wij zijn den heelen dag bezig niets te doen.... We hebben geen oogenblik rust.... Je moet drinken, je moet eten, je moet slapen, het neemt je geheel in beslag....

Tyltyl
Is het prettig?

Het Geluk-rijk-te-zijn
Wel ja.... Dat moet wel, er is niets anders hier op aarde..

Het Licht
Zou je dat denken?

Het Geluk-rijk-te-zijn (***zacht tegen Tyltyl, terwijl hij op het Licht wijst***)
Wie is die slecht-opgevoede jonge dame?

Gedurende dit heele gesprek hebben verscheidene der Genietingen van den tweeden rang zich druk bezig gehouden met den Hond, de Suiker en het Brood, die ze meenemen naar het gastmaal. Plotseling ziet Tyltyl hoe deze laatsten broederlijk met hunne gastheeren aan tafel zitten te eten en te drinken en zich dol aanstellen.

Tyltyl
Kijk eens, Licht! Ze zitten aan tafel!

Het Licht
Roep ze terug, of het loopt verkeerd af!....

Tyltyl
Tylô! Tylô, hier!.... Wil je wel hier komen, en dadelijk, hoor je!.... En jullie daarginder, Suiker en Brood, wie heeft jullie toegestaan mij te verlaten?.... Wat doen jullie daar zonder verlof?....

Het Brood (***met een vollen mond***)
Zou je niet wat beleefder tegen ons kunnen spreken?....

Tyltyl
Wat nu? Gaat het Brood mij met je en jou aanspreken?.. Maar wat bezielt je eigenlijk?.... En jij, Tylô, is dat gehoorzamen? Gauw, kom hier, ga liggen, ga liggen!.... En alstjeblieft wat vlugger!....

De Hond (***binnensmonds van het uiteinde der tafel***)
Als ik eet besta ik voor niemand en dan hoor ik niets meer....

De Suiker (***honingzoet***)
Neem ons niet kwalijk, we kunnen zulke beminlijke gastheeren maar niet zóó verlaten zonder hen te kwetsen....

Het Geluk-rijk-te-zijn
Nu ziet ge het!.... Ze geven u het voorbeeld.... Kom mee, men wacht u.... We willen van geen weigering hooren..... We zullen u op een zachte manier geweld aan moeten doen.... Komt kameraden, helpt mij!.... Dringt hen met geweld naar de tafel, dat ze ondanks zichzelven gelukkig worden!....

Al de Genietingen sleepen, onder vreugdekreten en huppelend zoo goed ze kunnen, de kinderen, die zich verweren, mee, terwijl het Lachen het Licht stevig om haar middel vat.

Het Licht

Draai den Diamant, het is tijd!....

Tyltyl doet wat het Licht beveelt. Dadelijk wordt het tooneel verlicht door een glans van uiterste reinheid, een goddelijk, rose, harmonisch en ijl licht. De zware ornamenten van den voorgrond, de dikke roode gordijnen gaan vanzelf los en verdwijnen, waardoor een fabelachtig liefelijke tuin van lichten vrede en sereniteit zichtbaar wordt, een soort paleis van groen, met een heerlijk perspectief, waar de pracht van het krachtige en glanzende gebladerte, weelderig doch zonder ongebondenheid, de maagdelijke zwijmel der bloemen en de frissche vroolijkheid der wateren, die aan alle kanten stroomen, ruischen en ontspringen, de idee der gelukzaligheid schijnen voort te planten tot aan de uiterste grenzen van den horizont. De tafel van het gastmaal valt ineen zonder sporen na te laten; het fluweel, het brokaat, de gouden kronen worden bij het lichte koeltje en den glans, die nu op het tooneel overheerschen, opgeheven, uit elkaar gerukt en vallen tegelijk met de lachwekkende maskers, aan de voeten der verbaasde gasten neer. Deze schrompelen duidelijk zichtbaar ineen als doorgestoken blazen, kijken elkaar aan, knipoogen tegen het onbekende licht, dat hen hindert, en nu ze elkaar eindelijk zien zooals ze in waarheid zijn, nl. naaki, afzichtelijk, mat en beklagenswaardig, beginnen ze van schaamte en schrik te brullen, waartusschen door men zeer duidelijk de kreten van het luid-Lachen kan onder-

scheiden, die al de rest overheerschen. Alleen het Gelukniets-te-begrijpen blijft volmaakt kalm, terwijl zijn collega's zich rusteloos voortbewegen, trachten te vluchten of zich te verbergen in de hoekjes, die ze voor donker genoeg houden. Maar er is geen schaduw meer in den verblindend lichten tuin. Daarom besluiten de meesten, daar zij geen anderen uitweg meer zien, het afschrikwekkend gordijn langs te gaan, dat rechts in den hoek het gewelf van de grot der Ongelukken afsluit. leder keer dat één hunner in de algemeene paniek een slip van dit gordijn opheft, hoort men van uit de diepte een uitbarsting van beleedigingen, verwenschingen en vloeken. Wat den Hond, het Brood en de Suiker betreft, die komen met hangende pootjes bij de kinderen terug en schuilen beschaamd achter hen weg.

T y l t y l (*de vluchtende Genietingen achternaziende*)
Mijn hemel, wat zijn ze leelijk!.... Waar gaan ze nu heen?....

H e t L i c h t .
Wel ik geloof, dat ze hun hoofd kwijt zijn.... Ze zoeken een schuilplaats bij de Ongelukken, waar men hen, vrees ik, voor goed zal houden....

T y l t y l (*kijkt verbaasd om zich heen*)
O wat een mooie tuin, wat een prachtige tuin! Waar zijn we?

Het Licht

Wij zijn niet van plaats veranderd, maar je oogen hebben een anderen gezichtskring gekregen.... We zien nu de dingen in waarheid en zullen nu de ziel bemerken van die soorten van Geluk, die den glans van den Diamant kunnen verdragen.

Tyltyl

Hoe mooi, hoe mooi! En wat een prachtig weer! Net midden in den zomer.... Kijk eens, wie komen daar aan? Ze schijnen ons te willen hebben.

Inderdaad stroomen de tuinen vol engelengestalten, die uit een langen slaap schijnen te ontwaken en bevallig tusschen de boomen door glijden. Ze zijn gekleed in een lichtend gewaad van verschillende fijne en zachte tinten als van de ontluikende roos, de rimpeling van het water, het blauw van den dageraad, den amberkleurigen dauw, enz.

Het Licht

Hier naderen enkele vriendelijke en nieuwsgierige Genoegens, die ons wel op de hoogte zullen brengen....

Tyltyl

Kent u ze?....

Het Licht

Ja, ik ken ze allemaal; ik kom dikwijls bij hen zonder dat ze weten, wie ik ben....

Tyltyl
Wat een massa! Ze komen van alle kanten!....

Het Licht
Vroeger waren er nog veel meer. De grove Genietingen hebben hun veel kwaad gedaan.

Tyltyl
Dat hindert niet, er zijn er nog vrij wat over....

Het Licht
Je zult er nog veel meer zien naar mate de invloed van den Diamant doorwerkt in de tuinen.... Men vindt op Aarde veel meer Geluk dan men denkt, maar de meeste menschen zien het niet....

Tyltyl
Daar komen er kleine aan, laten wij die tegemoet gaan....

Het Licht
Dat is niet noodig; die voor ons van belang zijn, komen wel hierheen. We hebben geen tijd om met alle anderen kennis te maken....

Een troepje kleine Genoegens komt al huppelend en schaterend van 't lachen van achter de boomen aanloopen en danst in een kringetje om de kinderen heen.

Tyltyl
Och, wat zien die er lief uit!.... Waar komen ze van daan, wie zijn het?

Het Licht
Het zijn de Genoegens der kindsheid.

Tyltyl
Mogen we met hen spreken?....

Het Licht
Dat geeft niets. Ze zingen, dansen en lachen maar spreken nog niet....

Tyltyl (*huppelend*)
Dag! Dag!.... O kijk toch eens naar dien dikken daar, die zoo lacht!.. Wat hebben ze roode wangetjes en wat zijn ze mooi gekleed!.... Is iedereen hier rijk?....

Het Licht
O neen, hier net als overal eiders zijn veel meer armen dan rijken....

Tyltyl
Waar zijn dan de armen?....

Het Licht
Men kan ze niet onderscheiden.... Het Geluk van een kind is altijd gehuld in het mooiste wat er op aarde en in den hemel te vinden is.

Tyltyl (*die bijna niet stil kan blijven staan*)
Ik zou zoo graag met hen mee willen dansen....

Het Licht
Dat is heusch onmogelijk, daar hebben we geen tijd voor.... Ik zie al, dat ze den Blauwen Vogel niet hebben.... En voor de rest, je ziet wel dat ze haast hebben, ze zijn al voorbij.... Zij hebben ook al geen tijd te verliezen, want de kindsheid is kort....

Een ander groepje Genoegens, wat grooter dan de anderen, hollen den tuin in en zingen luid! 'Daar zijn ze! Daar zijn ze! Ze zien ons! Ze zien ons!' Ze dansen een vroolijken rondedans rondom de kinderen en als die uit is komt degeen, die de aanvoerder van het troepje schijnt te zijn op Tyltyl toe en reikt hem de hand.

Het Geluk
Dag, Tyltyl!

Tyltyl
Al weer iemand, die me kent.... (*Tot het Licht*) Ze kennen me zoo langzamerhand overal.... Wie ben je?....

Het Geluk
Herken je me niet?.... Ik wed er om, dat je geen een van allen, die nu hier zijn, herkent!....

Tyltyl (*verlegen*)
Neen.... Ik weet niet.... Ik herinner me niet, u en de anderen te hebben gezien....

Het Geluk
Hooren jullie het?.... Daar was ik zeker van!.... Hij heeft ons nooit gezien! (*Al de anderen van het groepje barsten in lachen uit*) Maar, mijn lieve Tyltyl, je kent niemand anders dan ons!.... We zijn altijd om je heen! We eten, drinken, worden wakker, halen adem, leven den heelen dag met jou!....

Tyltyl
Ja, ja, best, ik weet wel, ik herinner me wel.... Maar ik wou zoo graag eens weten hoe je heet....

Het Geluk
Ik zie het al, je weet er niets van.... Ik ben het hoofd van alle soorten van Geluk in je huis en deze allen zijn de overige Genoegens die daar wonen....

Tyltyl
Woont het Geluk dan bij ons in huis?

Alle Genoegens barsten in lachen uit.

Het Geluk
Nu hebben jullie het gehoord!.... Of het Geluk in je huis woont?.... Maar arme kleine, het huis is er tot barstens toe vol van!.... Wij lachen, wij zingen, wij scheppen zóóveel vreugde, dat we de muren wel konden wegdringen en de daken opheffen; maar hoe we ook ons best doen jij ziet niets en je hoort niets.... Ik hoop, dat je in het vervolg

wat verstandiger zijn zult.... In den tusschentijd kun je de voornaamsten onder ons de hand vast drukken.... Ben je dan eenmaal weer thuis, dan zul je ze lichter herkennen.. En dan kun je ze aan het eind van een mooien dag eens aanmoedigen door een glimlach, hen bedanken door een vriendelijk woordje, want waarlijk, ze doen al wat ze kunnen om je leven gemakkelijk en prettig te maken.... Om te beginnen met mij, je dienaar, het Geluk-gezond-te-zijn. Ik ben niet de mooiste, maar de gewichtigste van allen. Zul je me nu herkennen?.... Hier is het Geluk-van-zuivere-lucht, die is bijna doorschijnend.... Hier is het Geluk-zijne-ouders-lief-te-hebben, die in het grijs gekleed en altijd een beetje droevig is, omdat men nooit naar hem kijkt.... Hier is het Geluk-van-den-blauwen hemel, natuurlijk in het blauw gekleed; en het Geluk-van-het-bosch, dat even natuurlijk in het groen gekleed is en dat je ieder keer terug zult zien, als je door je raam kijkt.... Hier is nog het Geluk-derzonne-uren, diamantkleurig, en dat van de Lente, als smaragd....

Tyltyl

En zijn jullie alle dagen even mooi?....

Het Geluk

Wel zeker, het is in alle huizen alle dagen Zondag, indien men zijne oogen openzet.... En verder is hier, als het avond wordt, het Geluk-van-den-zonsondergang, die mooier is dan alle koningen der wereld en die gevolgd wordt door het

Geluk-de-sterren-te-zien-opgaan, goud als een god van vroeger tijd.... Vervolgens als het leelijk weer is het Geluk-van-den-regen, die bedekt is met paarlen en het Geluk-van-het-wintervuurtje, die zijn mooien purperen mantel open doet voor alle bevroren handen.... En ik sprak nog niet van den beste van alle, omdat hij bijna komt te staan naast de zuivere Vreugden, die je weldra zien zult, en wel het Geluk-van-onschuldige-gedachten, de helderste onder ons.. En nog weer, hier is.... Maar werkelijk, we zijn te talrijk.. We komen er niet mee aan een einde, en ik moet eerst eens bericht gaan brengen bij de Groote Vreugden daar ginder op den achtergrond, vlak bij de deuren des hemels en die nog niet weten, dat jullie gekomen zijn.... Ik zal maar het Geluk-blootsvoets-in-den-dauw-te-loopen naar hen toezenden, die is de vlugste.... (*Tot het Geluk, dat hij noemt en dat met kleine sprongetjes naar hem toekomt*) Ga jij maar!....

Op dit oogenblik komt een soort van duiveltje in een zwart tricot, die iedereen uit den weg duwt en onsamenhangende klanken uit, naar Tyltyl toe en springt om hem heen hem nu eens een oorveeg gevend, dan een knip voor den neus of een schop.

T y l t y l (*ontsteld en diep verontwaardigd*)
Wie is die wildeman?

H e t G e l u k
Goed, dat is het Pleizier-onverdragelijk te zijn, die uit de

grot der Ongelukken ontsnapt is. Men weet niet waar men hem zal opsluiten. Hij ontvlucht telkens weer en zelfs de Ongelukken willen hem niet bij zich houden.

Het duiveltje gaat maar voort met Tyltyl te plagen, die vergeefs zich daartegen tracht te verweren en dan plotseling, zonder eenige reden, net zooals het ook gekomen was, verdwijnt, luid lachend.

Tyltyl
Wat heeft hij toch? Is hij een beetje krankzinnig?

Het Licht
Dat weet ik niet. Het schijnt, dat jijzelf zoo bent als je niet zoet bent. Maar we moeten ondertusschen eens wat zien te hooren omtrent den Blauwen Vogel. Het kan wel zijn, dat het hoofd van de Genoegens van je huis er niet onkundig van is, waar die zich bevindt....

Tyltyl
Waar is hij?....

Het Geluk
Hij weet niet eens waar de Blauwe Vogel is!....

Al de Genoegens-van-het-huis barsten in lachen uit.

Tyltyl (*boos*)
Neen zeker, dat weet ik niet.... Dat is heelemaal niet belachlijk....

Een nieuwe uitbarsting van lachen.

Het Geluk
Kom, kom, word maar niet boos.... en laten wij dan ook ernstig zijn.... Hij weet het niet, welnu, hij is niet belachelijker dan de meeste Menschen.... Maar kijk, het kleine Geluk-blootvoets-in-den-dauw-te-loopen heeft de Groote Vreugden op de hoogte gebracht en deze komen nu hierheen.

Inderdaad naderen langzaam de hooge en schoone engelen-gestalten, in lichtende gewaden gekleed.

Tyltyl
O, wat zijn ze mooi!.... Waarom lachen ze niet? Zijn ze niet gelukkig?....

Het Licht
Men is niet altijd het gelukkigst wanneer men lacht....

Tyltyl
Wie zijn het?....

Het Geluk
Het zijn de Groote Vreugden....

Tyltyl
Weet je hunne namen?....

Het Geluk
Natuurlijk, wij spelen dikwijls met hen.... Vóór alle anderen is hier de Groote-Vreugde-rechtvaardig-te-zijn, die ieder keer wanneer er een onrechtvaardigheid wordt her-

steld, glimlacht, ik ben nog te jong, ik heb haar nog nooit zien glimlachen. Achter haar loopt de Vreugde-goed-te-zijn, die de gelukkigste maar de treurigste is en die men slechts met moeite kan beletten naar de Ongelukken toe te gaan, welke ze zou willen troosten. Rechts staat de Vreugde-van-volbrachten-arbeid naast de Vreugde-van-het-denken. Verder op zie je de Vreugde-van-begrijpen, die altijd haar broeder zoekt nl. het Geluk-niets-te-begrijpen....

Tyltyl
O, dien heb ik gezien.... Hij is met de Grove Genoegens meegegaan naar de Rampen....

Het Geluk
Net zooals ik dacht!.... Hij is geheel afgedwaald, slechte omgang heeft hem totaal bedorven.... Maar spreek daar niet over met zijne zuster, ze zou hem willen gaan zoeken en wij zouden daardoor een der edelste Vreugden verliezen.... Hier is verder nog onder de allergrootsten, de Vreugde-te-zien-wat-schoon-is, die iederen dag eenige stralen toevoegt aan het licht, dat hier heerscht.....

Tyltyl
En daar ver weg, heel ver, in die gouden wolken, degene die ik maar nauwelijks zien kan als ik heelemaal op mijn teenen ga staan?....

Het Geluk
Dat is de groote Vreugde-lief-te-hebben.... Maar al span

jij je ook nòg zoo in, jij bent veel te klein om haar geheel te kunnen zien....

Tyltyl
En daar ginder, heelemaal achter aan, die met een sluier voor, die niet naderbij komen?....

Het Geluk
Dat zijn de Vreugden, die de menschen nog niet kennen..

Tyltyl
Wat willen die anderen eigenlijk, waarom verwijderen zij zich van ons?

Het Geluk
Ze gaan een nieuwe Vreugde tegemoet, die ons nadert, misschien de zuiverste van alle, die wij hier hebben....

Tyltyl
Wie is het?....

Het Geluk
Herken je haar nog niet?.... Maar kijk dan beter, zet je beide oogen wijd open tot in het hart van je ziel!.... Zij heeft je gezien, ze heeft je gezien!.... Ze komt aanloopen en strekt de armen naar je uit!.... Het is de Vreugde van je moeder, het is de met niets anders te vergelijken Vreugde-der-moederlijke-liefde!....

Nadat ze haar met toejuichingen hebben ontvangen trekken de andere Vreugden, die van alle zijden zijn komen aanloopen, zich stilzwijgend terug voor de Vreugde-der-moederlijke-liefde.

De Moederlijke Liefde

Tyltyl! En Mytyl ook!.... Wel, wel, vind ik jullie hier terug!.... Daar had ik geen idee op!.... Ik voelde me wat eenzaam thuis en ziet, daar stijgen jullie op tot den hemel, waar in Vreugde de zielen van alle moeders stralen!.... Maar eerst een kus, zooveel kussen als maar mogelijk is! Allebei in mijn armen, niets maakt een mensch gelukkiger!.. Maar je lacht niet, Tyltyl.... en jij ook niet Mytyl.... Kennen jullie dan de liefde van je moeder niet?.... Maar kijk me dan toch aan, zijn het niet mijn oogen, mijn lippen en mijn armen?....

Tyltyl

Ja zeker, die herken ik wel, maar ik wist niet.... U lijkt op moeder, maar u is veel mooier....

De Moederlijke Liefde

't Is duidelijk, ik kan niet meer verouderen.... En iedere nieuwe dag brengt mij kracht, jeugd en geluk.... Iedere lach van jullie maakt mij een jaar jonger.... Thuis is dat niet zoo te zien, maar hier ziet men alles en dit is het echte..

Tyltyl (*verwonderd en haar nu eens beschouwend dan weer omhelzend*)

En die mooie japon, waar is die van gemaakt? Is die van zij of zilver of misschien wel van paarlen?....

De Moederlijke Liefde
Neen van kussen, blikken en liefkoozingen.... iedere kus, dien men geeft, voegt er een zonnestraal of een manestraal aan toe....

Tyltyl
't Is wel gek, ik had nooit gedacht, dat u zóó rijk was.... Waar had u deze dan weggestopt?.... Misschien in die kast, waarvan vader den sleutel heeft?....

De Moederlijke Liefde
Wel neen, ik heb hem altoos aan, maar men ziet het niet, omdat je niets zien kunt met gesloten oogen.... Alle moeders zijn rijk als ze hunne kinderen lief hebben.... Er zijn geen arme, geen leelijke, geen oude moeders.... Hunne liefde is altijd de grootste van alle Vreugden.... En als ze treurig schijnen, dan is er maar één kus noodig, dien ze krijgen of zelf geven, en al hunne tranen worden sterren in het diepst hunner oogen....

Tyltyl (***die haar met verbazing aanziet***)
Ja, ja, dat is waar, uw oogen zijn vol sterren.... En het zijn wel uw oogen maar toch veel mooier.... En 't is ook uw hand met het kleine ringetje er aan.... Daar is zelfs die brandwond, die u gekregen hebt bij het aansteken van de lamp.... Maar ze is veel witter, en wat een zacht, fijn vel!.... 't Is net of je er licht door ziet loopen.... Hoeft deze niet te werken, zooals die van thuis?....

De Moederlijke Liefde
Wel zeker, 't is heelemaal dezelfde; hadt je dan nooit gezien, dat ze wit wordt en doorstraald van licht zoodra ze je liefkoost?....

Tyltyl
't Is vreemd, moeder, 't is oòk uw stem, maar u spreekt veel mooier dan bij ons thuis....

De Moederlijke Liefde
Thuis is er veel te veel te doen en dan heeft men geen tijd.... Maar wat men niet zegt, hoort men daarom toch wel.... Nu je me zóó gezien hebt, zou je me nu herkennen in mijn versleten japon, als je morgen in onze hut terugkomt?....

Tyltyl
Ik wil niet meer terug.... Nu u hier is, wil ik ook hier blijven net zoo lang als u....

De Moederlijke Liefde
Maar dat is alles hetzelfde, daar ginder ben ik en jij ook.. Jij bent enkel hier gekomen om jezelf rekenschap te geven van de dingen en eindelijk te leeren, hoe je mij zien moet als je me daar ginder ziet.... Begrijp je, mijn jongen?.... Je denkt nu, dat je in den hemel bent; maar de hemel is overal waar wij elkaar liefhebben.... Er zijn geen twee moeders, je hebt er geen andere.... Ieder kind heeft er

maar één en dat is altijd dezelfde en altijd de mooiste, maar men moet haar kennen en men moet uit zijn oogen kunnen zien.... Wat heb je eigenlijk gedaan om hier te komen en een weg te vinden, dien de menschen gezocht hebben zoo lang ze de Aarde bewonen....

Tyltyl (*wijst op het Licht, die zich uit bescheidenheid wat heeft teruggetrokken*)
Hier is zij, die mijn geleidster is geweest....

De Moederlijke Liefde
Wie is ze?....

Tyltyl
Het Licht....

De Moederlijke Liefde
Ik heb haar nooit gezien.... Men had mij wel gezegd, dat ze veel van jou hield en dat ze heel goed was.... Maar waarom houdt ze zich verborgen?.... Laat ze nooit haar gezicht zien?....

Tyltyl
O jawel, maar ze is bang, dat de Vreugden bang zouden worden als ze ál te goed konden zien....

De Moederlijke Liefde
Maar weet ze dan niet, dat wij allen enkel op haar wachten? (*De andere Groote Vreugden roepend*) Komt, komt, zusters!

Komt allen hierheen, hier is het Licht, dat ons eindelijk komt bezoeken!....

(Er gaat een siddering door de Groote Vreugden, die allen naderbij komen. Men hoort roepen: Het Licht is hier! Het Licht!....)

De Vreugde-Te-Begrijpen (*schuift alle anderen op zij om het Licht te omhelzen*)
Gij zijt het Licht en wij wisten het niet!.... En al jaren en jaren wachten wij op u!.... Herkent ge mij?.... Ik ben de Vreugde-te-begrijpen en heb u al zoo lang gezocht.. Wij zijn heel gelukkig, maar wij kunnen niet verder zien dan ons zelven....

De Vreugde-Rechtvaardig-Te-Zijn (*die op hare beurt het Licht omhelst*)
Herkent ge mij?.... Ik ben de Vreugde-rechtvaardig-te-zijn en heb zóó om u gesmeekt.... Wij zijn heel gelukkig, maar we zien niet verder dan onze schaduwen....

De Vreugde-Te-Zien-Wat-Mooi-Is (*die haar eveneens omhelst*)
Herkent ge mij? Ik ben de Vreugde-van-het-schoone, die u zóó lief heb gehad.... We zijn heel gelukkig, maar wij kunnen niet verder zien dan onze droomen....

De Vreugde-Te-Begrijpen
Zie dan, zie dan, o zuster, laat ons niet langer wachten.... We zijn sterk en ook rein genoeg - Licht dan dien sluier op,

die de laatste waarheden en het opperste geluk nog altijd voor ons verborgen houdt.... Kijk, al mijne zusters knielen neer aan uwe voeten.... Gij zijt onze koningin en onze belooning....

Het Licht (***trekt haar sluier nog dichter om zich***)
O zusters, schoone zusters, ik gehoorzaam mijn Meester.. De ure is nog niet gekomen, misschien zal ze slaan en dan kom ik bij u terug zonder vreezen en zonder schaduwen.... Vaartwel, staat op en laten wij als weergevonden zusters elkaar nog een kus geven in afwachting van den dag, die weldra verschijnen zal....

De Moederlijke Liefde (***geeft het Licht een kus***)
Ge zijt goed geweest voor mijn arme kleintjes....

Het Licht
Ik zal altijd goed zijn in de omgeving van allen, die elkaar liefhebben.

De Vreugde-Te-Begrijpen (***het Licht naderend***)
Moge de laatste kus op mijn voorhoofd worden gedrukt..

Ze omhelzen elkaar langdurig en als ze van elkaar scheiden en het hoofd opheffen, ziet men tranen in hunne oogen.

Tyltyl (*verwonderd*)
Waarom schreit u?.... (*De andere Vreugden aanziend*) Hé, en u schreit ook.... Maar waaròm heeft iedereen tranen in de oogen?....

Het Licht
Stil, stil, mijn kind....

HET SCHERM VALT.

Vijde bedrijf.

Tiende tafereel.
Het Rijk der Toekomst.

De onmetelijke zalen van het Azuren Paleis, waar de kinderen wachten, die zullen geboren worden - Oneindige vergezichten van saffieren zuilen, die gewelven van turkoois dragen. Alles is hier blauw, van een onwerkelijk, intens, tooverachtig blauw, alles, van af het licht en de tegels van lazuursteen tot aan den teeren achtergrond, waarin zich de laatste bogen verliezen, en tot aan de geringste voorwerpen. Alleen de kapiteelen en het voetstuk der zuilen, de sluitsteenen, enkele zetels en eenige ronde banken zijn van wit marmer of albast. - Rechts, tusschen de pilaren, groote opaalkleurige deuren. Deze vleugeldeuren, die tegen het einde van dit tooneel door den Tijd zullen worden weggeschoven, geven het uitzicht op het tegenwoordig Leven en de kaden van den Dageraad. Overal een massa kinderen, die de zaal op liefelijke wijze vullen en gekleed zijn in een lang blauw gewaad. - Sommigen spelen, anderen wandelen, nog anderen praten of zitten te peinzen; velen slapen

maar ook velen werken in de zuilengangen aan de toekomstige uitvindingen, en hunne gereedschappen, hunne werktuigen, de voorwerpen, die zij vervaardigen, de planten, bloemen en vruchten, die zij kweeken of plukken, zijn alle van datzelfde bovennatuurlijke, glanzende blauw als de geheele atmosfeer van het Paleis. - Tusschen de kinderen door bewegen zich enkele hooge gestalten van een souvereine, stille schoonheid, gekleed in lichter en meer doorschijnend blauw; het schijnen engelen te zijn.

Van links komen Tyltyl, Mytyl en het Licht op, eenigszins tersluiks tusschen de pilaren op den voorgrond doorglijdend. Hun komst veroorzaakt eenige beweging onder de Blauwe-Kinderen, die al spoedig van alle kanten komen aanloopen en in groepjes om de ongewone bezoekers heen gaan staan, die zij vol nieuwsgierigheid bekijken.

M y t y l

Waar blijven de Suiker, de Kat en het goede Brood?....

H e t L i c h t

Die mogen hier niet binnen komen; ze zouden de Toekomst kennen en niet langer willen gehoorzamen....

T y l t y l

En de Hond?....

H e t L i c h t

't Is voor hem evenmin goed te weten wat hem wacht in den loop der eeuwen.... Ik heb hen in de benedengewelven van de kerk opgesloten....

Tyltyl
Waar zijn we nu?

Het Licht
Wij zijn in het Rijk der Toekomst, midden onder de kinderen, die nog niet geboren zijn. Daar de Diamant ons veroorlooft alles duidelijk te zien in deze gewesten, die de Menschen niet bespeuren, zullen wij er heel waarschijnlijk den Blauwen-Vogel vinden....

Tyltyl
Natuurlijk zal de Vogel blauw zijn, daar alles hier blauw is.... (*Om zich heen ziend*). Hemel, wat is dat alles mooi!....

Het Licht
Kijk eens, de kinderen komen allen aanloopen....

Tyltyl
Zijn ze boos?....

Het Licht
In 't geheel niet.... Je ziet wel, dat ze lachen; maar ze zijn verbaasd....

De Blauwe Kinderen (*in steeds grooter getale*)
Kleine Levenden.... Kom eens kijken naar de levende kinderen!....

Tyltyl
Waarom noemen ze ons ‘kleine Levenden’?....

Het Licht
Omdat zij zelven nog niet leven....

Tyltyl
Wat doen ze dan?....

Het Licht
Ze wachten het uur hunner geboorte af....

Tyltyl
Het uur van hunne geboorte?....

Het Licht
Ja, hier van daan komen alle kinderen, die op onze Aarde geboren worden. Ieder wacht zijn tijd af.... Wanneer de Vaders en Moeders kindertjes verlangen, worden de groote deuren, die je daar rechts ziet, geopend, en de kleintjes dalen neer....

Tyltyl
Wat zijn er een massa!....

Het Licht
Er zijn er nog veel meer.... je kunt ze niet allemaal zien.. Maar denk ook eens, er moeten er zijn tot aan het einde der tijden.... Niemand zou ze kunnen tellen....

Tyltyl
En die groote blauwe personen, wie zijn dat?....

Het Licht
Dat weet men niet precies.... Men denkt, dat het beschermsters zijn.... Men zegt, dat na de Menschen dezen op aarde zullen komen.... Maar men mag hun niets vragen....

Tyltyl
Waarom niet?

Het Licht
Omdat dit het geheim van de Aarde is....

Tyltyl
En met die anderen dan, die kleintjes, mag je daar wel mee praten?....

Het Licht
Wel zeker, jullie moeten maar eens kennis maken.... Kijk, daar heb je er een, die wat nieuwsgieriger is dan de anderen.... Ga maar daar heen en spreek eens met hem.

Tyltyl
Wat moet ik tegen hem zeggen?....

Het Licht
Net wat je wilt, zoo als tegen een kameraadje....

Tyltyl
Mag ik hem ook een hand geven?....

Het Licht
Natuurlijk, hij zal je geen kwaad doen.... Maar komaan, niet zoo'n gedwongen houding!.... Weet je wat, ik zal jullie alleen laten, dan zullen jullie meer op je gemak zijn. Bovendien wou ik die Groote-Blauwe-Persoon wel spreken....

Tyltyl (***nadert het Blauwe Kind en geeft hem een hand***)
Goeden dag!.... (*Hij raakt met zijn vinger het blauwe kleed van het Kind aan*) Wat is dat?

Het Kind (***terwijl het met een ernstig gezicht den hoed van Tyltyl met den vinger aanraakt***)
En dit?

Tyltyl
Dit?.... Dat is mijn hoed.... Heb jij geen hoed?....

Het Kind
Neen; waar dient die voor?....

Tyltyl
Om te groeten.... En ook voor als het koud is....

Het Kind
Wat is dat, koud zijn?....

Tyltyl
Als je zoo bibbert: brr! brr!.... en als je in je handen moet blazen en de armen zóó tegen elkaar slaat.... (*Hij doet het hem voor*)

Het Kind
Is het dan koud op de Aarde?....

Tyltyl
Ja zeker, soms, 's winters, als je geen vuur hebt....

Het Kind
Waarom heb je dan geen vuur?....

Tyltyl
Omdat het zoo duur is en je geld moet hebben om hout te koopen....

Het Kind
Geld? Wat is dat?

Tyltyl
Dat is waar je mee betaalt....

Het Kind
O!....

Tyltyl
Sommigen hebben het en anderen weer niet....

Het Kind
Waarom?....

Tyltyl
Omdat ze niet rijk zijn.... Ben jij rijk?.... Hoe oud ben je?....

Het Kind
Ik ga gauw geboren worden.... over twaalf jaar.... Is het prettig geboren te worden?....

Tyltyl
O ja!.... Het is amusant!....

Het Kind
Hoe heb jij het gedaan?....

Tyltyl
Dat herinner ik me niet meer.... 't Is al zoo lang geleden!....

Het Kind
Ze zeggen, dat het daar zoo mooi is, op de Aarde en bij de Levenden!....

Tyltyl
Welzeker, 't is nog zoo kwaad niet.... Er zijn vogels, er is koek en speelgoed.... Sommigen hebben dat allemaal, maar als je het niet hebt, kun je kijken naar dat van die anderen....

Het Kind
Ze zeggen, dat de moeders vóór de deur staan te wachten.... Die zijn lief, niet waar?....

Tyltyl
O ja!.... Die zijn het beste van al wat er bestaat!.... Grootmoeders ook, maar die sterven te gauw....

Het Kind
Sterven?.... Wat is dat?....

Tyltyl
Op een keer gaan ze heen en komen niet meer terug....

Het Kind
Waarom?....

Tyltyl
Ja, wie zal dat zeggen?.... Misschien zijn ze bedroefd....

Het Kind
Is die van jou heengegaan?....

Tyltyl
Mijn grootmoeder?....

Het Kind
Je moeder of je grootmoeder, wat weet ik er van?....

Tyltyl
Nou ja, maar dat is lang niet hetzelfde!.... De grootmoeders gaan het eerst heen, dat is al erg droevig.... De mijne was heel goed....

Het Kind
Wat is er met je oogen?.... Maken ze paarlen?....

Tyltyl
O neen, dat zijn geen paarlen....

Het Kind
Wat is het dan?....

Tyltyl
O niks, 't is zeker dat al dit blauw me wat verblindt....

Het Kind
Hoe heet dat?

Tyltyl
Wat?....

Het Kind
Dat daar, wat neervalt....

Tyltyl
Dat is niets, een beetje water....

Het Kind
Komt dat uit de oogen?....

Tyltyl
Ja, soms, als je schreit....

Het Kind
Wat is dat, schreien?....

Tyltyl
Ik heb niet geschreid, 't is maar door al dat blauw; maar als ik geschreid had, zou het net zoo zijn....

Het Kind
Schreit men dikwijls?....

Tyltyl
Jongens niet, maar meisjes wel.... Wordt er hier nooit geschreid?....

Het Kind
Neen, ik weet niet....

Tyltyl
Nu, je zult het wel leeren.... Waar speel je mee, wat zijn dat voor groote blauwe vleugels?....

Het Kind
Dat? Dat is voor de uitvinding, die ik op Aarde doen zal....

Tyltyl
Wat voor een uitvinding? Heb jij dan iets uitgevonden?..

Het Kind
Ja zeker, weet je dat niet?.... Als ik op Aarde ben, moet ik datgene uitvinden, dat Gelukkig maakt....

Tyltyl
Is het iets lekkers?.... Maakt het leven?....

Het Kind
Neen, je hoort er niets van.

Tyltyl
Dat is jammer....

Het Kind
Ik werk er iederen dag aan.... het is bijna klaar.... Wil je eens zien?....

Tyltyl
Ja zeker.... Waar is het?....

Het Kind
Daar ginder, hier tusschen deze twee pilaren kun je het zien....

Een ander Blauw-Kind (***komt naar Tyltyl toe en trekt hem aan zijn mouw***)
Wil je het mijne eens zien, zeg?....

Tyltyl
Jawel, wat is het?....

Tweede Kind

De drie en dertig geneesmiddelen om het leven te verlengen.... Daar, in die blauwe fleschjes....

Derde Kind (*uit de menigte te voorschijn komend*)

En ik breng een licht, dat niemand kent! (*Hij verlicht zich geheel door een zeer bijzondere vlam*) Dat is grappig, he?....

Vierde Kind (*Tyltyl aan zijn mouw trekkend*)

Kom maar eens mee kijken naar mijn vliegtung, dat door de lucht vliegt als een vogel zonder vleugels!....

Vijfde Kind

Neen, eerst mijne uitvinding, waardoor men de schatten vindt, die verborgen zijn in de maan!....

De Blauwe Kinderen dringen om Tyltyl en Mijtyl heen en roepen allen dooreen: Neen, neen kom de mijne zien! - Neen, de mijne is mooier! - De mijne is wonderbaarlijk! - De mijne is héélemaal van suiker! - De zijne is niets bizonders.... Het idee heeft hij van mij! enz.... Onder deze verwarde uitroepen trekt men de kinderen mee naar de blauwe werkplaatsen, en daar zet ieder der uitvinders zijn ideeëele machine in beweging. Het wordt een diepblauw gedraai van wielen, schijven, wieken, raderwerk, katrollen, riemen en van vreemde, nog onbekende voorwerpen, omgeven door den blauwachtigen damp van het on-

wezenlijke. Een massa vreemde en geheimzinnige machines zweven en bewegen zich onder de gewelven of kruipen beneden langs de pilaren, terwijl kinderen kaarten en plannen ontrollen, boeken openen, blauwe beeldjes ontsluieren, of enorme bloemen en reusachtige vruchten aandragen, die schijnen te zijn gevormd van saffieren en turkooizen.

Een Blauw-Kindje (***gebukt onder het gewicht van kolossale, blauwe madelieven***)
Kijk toch eens naar mijne bloemen.

Tyltyl
Wat voor bloemen zijn het?.... Ik ken ze niet....

Het Blauwe-Kindje
Het zijn madeliefjes!....

Tyltyl
Dat kan niet!.... Ze zijn zoo groot als een wiel....

Het Blauwe-Kindje
En wat ruiken ze heerlijk, he?....

Tyltyl (***de geur opsnuivend***)
Verrukkelijk!....

Het Blauwe-Kindje
Zoo zullen ze zijn als ik op Aarde ben....

Tyltyl
En wanneer dan?....

Het Blauwe-Kindje
Over drie en vijftig jaar, vier maanden en negen dagen....

Dan komen twee Blauwe-Kinderen, die een onwaarschijnlijk grooten aan een staak hangenden tros druiven dragen, waarvan de vruchten grooter zijn dan peren.

Een der Kinderen (*die den tros dragen*)
Wat zeg je van mijne vruchten?....

Tyltyl
Een tros peren!....

Het Kind
Wel neen, het zijn druiven!.... Zoo zullen ze allemaal zijn als ik dertig jaar oud ben.... Ik heb een middel daarvoor gevonden....

Een ander Kind (*bijna bezwijkend onder een mand blauwe appelen zoo groot als meloenen*)
En ik!.... Zie mijn appelen eens!....

Tyltyl
Maar dat zijn toch meloenen!....

Het Kind
Wel neen!.... Het zijn mijn appelen, en nog niet eens de

mooiste!.... Zoo zullen ze allemaal zijn als ik levend ben.... Ik heb er een systeem voor gevonden!....

Een ander Kind (*brengt op een blauwen kruiwagen blauwe meloenen grooter dan pompoenen*)

En mijn kleine meloenen?....

Tyltyl

Dat zijn pompoenen!....

Het Kind

Als ik op aarde ben, dan zullen de meloenen trotsch kunnen zijn!.... Ik word de tuinman van den Koning der negen Planeten....

Tyltyl

De Koning der negen Planeten?.... Waar is die?....

De Koning der negen Planeten (*komt trotsch naar voren. Hij schijnt vier jaar oud te zijn en kan nauwelijks stevig staan op zijn kleine, kromme beentjes.*)

Hier is hij!

Tyltyl

Nu, heel groot ben je niet!....

De Koning der negen Planeten (*ernstig en gewichtig*)

Wat ik doen zal, zal groot zijn!....

Tyltyl
Wat zul je doen?

De Koning der Negen Planeten
Ik zal de algemeene Confederatie der zonne-planeten stichten.

Tyltyl (*eenigszins verlegen*)
Is het heusch?

De Koning der Negen Planeten
Ze zullen er allen deel van uitmaken behalve Saturnus, Uranus en Neptunus, die op zulke overdreven en onmeetbare afstanden staan.

Met waardigheid trekt hij zich weer terug.

Tyltyl
Die is interessant!....

Een Blauw-Kind
En zie je dien daar?

Tyltyl
Welken?

Het Kind
Daar, dat kleintje dat ligt te slapen tegen dien pilaar aan....

Tyltyl
Nou, en?

Het Kind
Hij zal aan den Aardbol de zuivere vreugde brengen....

Tyltyl
Hoe zoo?

Het Kind
Door denkbeelden, die niemand nog gehad heeft....

Tyltyl
En die andere, die dikkert, met zijn vingers aan zijn neus, wat zal die doen?....

Het Kind
Hij moet het vuur vinden om de Aarde te verwarmen als de zonnewarmte afneemt....

Tyltyl
En die twee, die elkaar steeds bij de hand houden en telkens kussen, zijn dat een broer en zusje?....

Het Kind
Neen, dat zijn een paar kluchtige!.... Het zijn de Verliefden....

Tyltyl
Wat beduidt dat?

Het Kind
Dat weet ik niet.... De Tijd noemt ze zoo om ze voor

den gek te houden.... Ze kijken elkaar den heelen dag in de oogen, geven elkaar telkens een kus en nemen dan afscheid van elkaar....

Tyltyl
Waarom?

Het Kind
Het schijnt, dat ze niet samen kunnen vertrekken....

Tyltyl
En dat kleine, rose kindje, dat zoo ernstig lijkt en op zijn duim zit te zuigen, wat is dat?

Het Kind
Het schijnt, dat hij de Onrechtvaardigheid op de Aarde moet doen verdwijnen.

Tyltyl
Zoo?

Het Kind
Ze zeggen, dat dit een geweldig werk zal zijn....

Tyltyl
En die kleine daar met dat roode haar, die net loopt of hij niet zien kan. Is die blind?....

Het Kind
Nog niet, maar hij wordt het wel.... Kijk hem maar eens goed aan; het schijnt, dat hij den Dood moet overwinnen....

Tyltyl
Wat wil dat zeggen?....

Het Kind
Dat weet ik niet precies, maar ze zeggen, dat het iets heel groots is....

Tyltyl (***op een massa kinderen wijzend, die liggen te slapen onder tegen de pilaren aan, op de trappen, de banken enz.***)
En die allen, die daar liggen te slapen - wat zijn er een boel! - doen die niets?

Het Kind
Ze denken over iets....

Tyltyl
Waarover?

Het Kind
Dat weten ze nog niet, maar iets moeten ze op Aarde brengen; het is verboden hier met leege handen vandaan te gaan....

Tyltyl
Wie verbiedt dat?

Het Kind
Dat doet de Tijd, die vóór de deur staat.... Je zult wel zien, wanneer hij open maakt.... Hij is heel lastig....

Een Kind (*dat van achter uit de zaal komt aanloopen midden door de menigte heen*.)
Dag Tyltyl!....

Tyltyl
Gunst, hoe weet hij mijn naam?....

Het Kind (*dat daar pas gekomen is en dat Tyltyl en Mytyl uitbundig liefkoost*)
Goeden dag!.... Gaat het jullie goed? Kom, geef me een zoen, en jij ook, Mytyl!.... Het is volstrekt niet vreemd, dat ik jullie naam weet, want ik word een broertje van jullie. Ik heb daar net pas gehoord, dat jullie er waren.... Ik was heelemaal aan het eind van de zaal, bezig met het inpakken van mijn ideeën.... Zeg maar aan moeder, dat ik klaar ben....

Tyltyl
Hoe dat? Wou je bij ons komen?

Het Kind
Ja zeker, het volgend jaar op Palmzondag..... Plaag me maar niet te veel als ik klein ben.... Ik ben blij, dat ik al van te voren een zoen van jullie heb gehad.... Zeg maar aan Vader, dat hij de wieg wat opknapt.... Is het prettig bij ons thuis?....

Tyltyl
Lang niet kwaad!.... En moeder is zoo lief....

Het Kind
En het eten?....

Tyltyl
Dat hangt er al van af.... Op sommige dagen krijgen we wel eens koekjes, is het niet, Mytyl?....

Mytyl
Op Nieuwjaar en den Veertienden Juli.... Moeder maakt ze zelf....

Tyltyl
En wat heb je daar in dien zak?.... Breng je iets voor ons mee?....

Het Kind (*heel trotsch*)
Ik breng drie ziekten: roodvonk, kinkhoest en mazelen....

Tyltyl
Nou, als dát alles is!.... En wat doe je daarna?....

Het Kind
Daarna? Dan ga ik weer heen....

Tyltyl
't Is de moeite van het komen niet waard!....

Het Kind
Heb ik het dan voor het kiezen?....

Op dit oogenblik doet zich voor het eerst een krachtige, kristallijnen trilling hooren, welke aanhoudt en zich verder verbreidt en schijnt te komen uit de pilaren en de opalen deuren, die door een sterker licht worden aangeraakt.

Tyltyl
Wat is dat?

Een Kind
Dat is de Tijd!.... Hij gaat de deuren open zetten!....

Dadelijk komt er beweging in de gansche menigte der Blauwe Kinderen. De meesten verlaten hun werk en hunne machines, talrijke slapers ontwaken, en allen richten hunne oogen op de opalen deuren en begeven zich daarheen.

Het Licht (*komt weer bij Tyltyl*)
Laten we ons zien te verstoppen achter de pilaren.... De Tijd moet ons niet zien....

Tyltyl
Waar komt dat geluid vandaan?....

Een Kind
Dat komt door den Dageraad, die opstaat.... Dit is het oogenblik waarop de kinderen, die vandaag geboren worden afdalen naar de Aarde....

Tyltyl
Hoe kunnen ze dat?.... Zijn er ladders?

Het Kind
Je zult het wel zien.... De Tijd schuift de grendels weg..

Tyltyl
Wat is dat, de Tijd?....

Het Kind
Dat is een oude man, die komt roepen wie weg moeten....

Tyltyl
Is het een slechte man?....

Het Kind
Neen, maar hij wil van niets hooren.... Hoe je hem ook smeekt, als het je beurt niet is, duwt hij iedereen weg, die zou willen vertrekken....

Tyltyl
Vinden ze het prettig weg te gaan?....

Het Kind
Achterblijven is niet prettig, maar men is bedroefd als men heengaat.... Kijk, kijk!.... Daar gaan de deuren open!....

De groote opalen deuren draaien langzaam op hunne hengsels. Als een verwijderde muziek hoort men de ge-

ruchten der Aarde. Een rood en groen licht dringt de zaal binnen, en de Tijd, een lange grijsaard met golvenden baard, gewapend met zijn zeis en zandlooper, verschijnt op den drempel, terwijl men de toppen der witte en lichtende zeilen ziet van een galei, die is vastgelegd aan een soort van kade, gevormd door de rooskleurige dampen van den dageraad.

De Tijd (*op den drempel*)
Zijn zij, wier ure geslagen is, gereed?....

Blauwe Kinderen (*dringen door de menigte heen en komen van alle kanten toeloopen*)
Hier zijn we!.... Hier zijn we!.... Hier zijn we!....

De Tijd (*met een norsche stem tegen de kinderen, die langs hem heen loopen om weg te gaan*)
Een voor een!.... Er komen er weer veel meer dan noodig zijn!.... 't Is altijd hetzelfde liedje!.... Mij kan je niet bedriegen!.... (*Een kind terugduwend*) Het is je beurt niet! Ga weer terug, jij bent morgen aan de beurt.... En jij evenmin, terug en meld je dan aan over tien jaar.... Een dertiende herder?.... Er waren er maar twaalf noodig; men heeft er geen behoefte aan, we zijn niet meer in de dagen van Theocritus en Vergilius.... Nog meer dokters?.... Er zijn er al te veel, ze klagen er op Aarde over.... En

waar zijn de ingenieurs?.... Men verlangt een rechtschapen mensch, een enkelen als bizonderheid.... Waar is die rechtschapen mensch?.... Ben jij het?.... (*Het kind knikt van ja*) Je ziet er vrij zwakjes uit, je zult wel niet lang leven!.... Hola, jullie daar, niet zoo vlug!.... En jij, wat breng jij?.... Niets? Leege handen?.... Dan mag je er niet door.... Maak maar 't een of ander klaar, een groote misdaad als je wilt, of een ziekte, 't is mij om 't even, maar iets moet je hebben.... (*Een kleintje bespeurend, dat door anderen vooruit wordt geduwd en dat met alle macht weerstand biedt*) Nu, wat is er met jou?.... Je weet toch, dat het je tijd is.... Men verlangt een held, die de Ongerechtigheid zal bestrijden, dat ben jij, je moet vertrekken....

De Blauwe Kinderen
Hij wil niet, Mijnheer.

De Tijd
Wat nu?.... Hij wil niet?.... Wat verbeeldt hij zich wel, dat kleine gedrocht?.... Geen praatjes, we hebben geen tijd....

Het kleintje (*dat wordt voortgeduwd*)
Neen, neen!.... Ik wil niet!.... Ik wou liever niet geboren worden!.... Ik wou liever hier blijven!....

De Tijd
Daar hebben we niets mee te maken.... Als het oogenblik er is, dan is het er!.... Vlug wat, voorwaarts marsch!..

Een Kind (*dringt naar voren*)
Och, laat mij dan door, dan ga ik in zijn plaats!.... Ze zeggen, dat mijne ouders oud zijn en al zoo lang op mij wachten!....

De Tijd
Niets daarvan.... Het uur is het uur en de tijd is de tijd.... We zouden nooit aan een eind komen als ik naar jullie wou luisteren.... De een wil gaan, de ander weigert, dán is het te vroeg, dán weer te laat.... (*Eenige kinderen achteruit duwend, die op den drempel staan*) Niet zoo dicht bij, kleintjes.... Naar achteren al die nieuwsgierigen.... Degenen, die nog niet vertrekken, hoeven ook niets te zien.... Nu heb je heel wat haast en later als je beurt gekomen is, dan ben je bang en dringt achteruit.... Kijk ereis aan, vier, die beven als juffershondjes. (*Tegen een kind, dat op het punt den drempel te overschrijden, plotseling weer teruggaat*) Wat nu? Wat scheelt er aan?....

Het Kind
Ik heb de doos vergeten, waarin de twee misdaden zitten, die ik zal begaan.....

Een ander Kind
En ik het potje, waarin het idee zit om de menigte te verlichten....

Derde Kind
Ik heb de ent van mijn mooiste peer, vergeten!....

De Tijd

Gaat ze dan heel vlug halen!.... We hebben nog maar 612 seconden.... De galei van den Dageraad flapt al met de zeilen om te toonen, dat ze ligt te wachten!.... Jullie komt nog te laat om geboren te worden.... Vlug nu, laten we aan boord gaan. (*Hij grijpt een kind, dat tusschen zijn beenen door wil glippen om aan de kade te komen*) O, jij? Nu nog mooier! Dat is al de derde keer, dat je probeert vóór je beurt geboren te worden.... Laat ik er je niet meer op betrappen, anders wordt het een eeuwig wachten voor je bij mijne zuster de Eeuwigheid, en je weet wel, dat dit niet amusant is.... Maar komaan, zijn we klaar?.... Is ieder op zijn post? (*Zijn blik onderzoekt de kinderen, die op de kade bijeen zijn of reeds in de galei zitten*) Er mankeert er nog eentje.... Ja, verstop jij je maar, ik zie je toch in de menigte.... Ik laat me niet foppen!.... Komaan jij, dien ze den Verliefde noemen, zeg je liefje goeden dag....

De twee kinderen, die de Geliefden worden genoemd, komen met de armen ineengestrengeld en een van wanhoop doodsbleek gelaat naar den Tijd toe en knielen neer aan zijne voeten.

Eerste Kind

Mijnheer de Tijd, laat mij met hem vertrekken!....

Tweede Kind

Mijnheer de Tijd, laat mij bij haar blijven!....

De Tijd
Dat is onmogelijk!.... We hebben nog maar 394 seconden....

Eerste Kind
Ik wou liever niet geboren worden!....

De Tijd
Er valt niet te kiezen....

Tweede Kind (*smeekend*)
Mijnheer de Tijd, dan kom ik te laat!....

Eerste Kind
Als zij neerdaalt, ben ik er niet meer!....

Tweede Kind
Ik zal hem heelemaal niet meer zien!....

Eerste Kind
We zullen op de wereld zoo eenzaam zijn!....

De Tijd
Met dat alles heb ik niet te maken.... Dien maar bij het Leven je beklag in.... Ik vereenig en scheid al naar men mij voorschrijft.... (*Een der kinderen grijpend*) Kom mee!..

Eerste Kind (*zich werend*)
Neen, neen, neen!.... Zij ook!....

T w e e d e K i n d (***zich vastklemmend aan de kleeren van het eerste***)
Laat hem hier!.... Laat hem hier!....

D e T i j d
Maar kijk nu toch, 't is niet om te sterven, maar om te leven!.... (*Hij trekt het eerste kind mee*) Kom nu!

T w e e d e K i n d (***hartstochtelijk de armen uitstrekkend naar het kind, dat men meevoert***)
Een teeken!.... Een enkel teeken!.... Zeg me hoe ik je terug moet vinden!....

E e r s t e K i n d
Ik zal je altijd liefhebben!....

T w e e d e K i n d
Ik zal de treurigste van allen zijn!.... Je zult mij wel herkennen!....

Ze valt en blijft op den grond liggen.

D e T i j d
Jullie deedt veel beter met te hopen.... En nu, klaar is het.... (*Hij raadpleegt zijn zandlooper*) We hebben nog maar 63 seconden....

Laatste en hevige beweging onder de kinderen die blijven en die vertrekken. - Men wisselt haastige afscheidsgroeten: Dag Piet! Dag Jan!.... Heb je alles wat je

noodig hebt?.... Kondig mijn idee vast aan!.... Heb je niets vergeten?.... Probeer vooral mij te herkennen!.... Ik zal je wel terugvinden!.... Verlies je ideeën niet!.... Buig je niet te sterk over de Ruimte!.... Geef me tijding van je!.... Ze zeggen, dat het niet kan!.... Jawel, jawel!.. Je kunt het althans probeeren!.... Zie mij te zeggen of het mooi is!.... Ik zal je tegemoet komen!.... Ik zal op een troon geboren worden!.... enz. enz.

De Tijd (*zijn sleutels en zijn zeis zwaaiend*)
Genoeg! Genoeg!.... Het anker is gelicht!....

De zeilen van de galei gaan voorbij en verdwijnen. Men hoort op steeds grooter afstand de kreten der kinderen in de galei: De Aarde! De Aarde!.... Ik zie haar.... Ze is mooi!.... Ze is licht!.... Ze is groot!.... En dan als komende uit de diepte van een afgrond een zeer verwijderd lied van blijdschap en verwachting.

Tyltyl (*tot het Licht*)
Wat is dat?.... Dat zijn zij niet, die daar zingen.... 't Zijn net andere stemmen....

Het Licht
Ja, het is het gezang der Moeders, die hun te gemoet komen....

Onderwijl sluit de Tijd de opalen deuren weder. Hij wendt zich om, ten einde een laatsten blik in de zaal te werpen en bemerkt plotseling Tyltyl, Mytyl en het Licht.

D e T i j d (*ontsteld en woedend*)
Wat beduidt dat?.... Wat doet ge hier?.... Wie zijt gij?.... Waarom zijt ge niet blauw?.... Hoe zijt ge binnengekomen?....

Hij nadert en bedreigt hen met zijn zeis.

H e t L i c h t (*tot Tyltyl*)
Antwoord maar niet!.... Ik heb den Blauwen-Vogel.... Hij is onder mijn mantel verborgen.... Nu haastig weg.... Draai den Diamant om, dan verliest hij ons spoor....

Zij sluipen links, tusschen de pilaren van den voorgrond door, weg.

HET SCHERM VALT.

Zesde bedrijf

Elfde tafereel
Het Afscheid.

Het tooneel stelt een muur voor, waarin een klein poortje. Het is bij het aanbreken van den dag.

Binnen komen: Tyltyl, Mytyl, het Licht, het Brood, de Suiker, het Vuur en de Melk.

Het Licht
Nu raadt je nooit, waar we zijn....

Tyltyl
Natuurlijk niet, want ik weet niet....

Het Licht
Herken je dezen muur dan niet, en dit poortje....

Tyltyl
't Is een roode muur en een groen poortje....

Het Licht
Nu, en brengen die je heelemaal geen herinneringen?

Tyltyl
Dat herinnert mij er aan, dat de Tijd ons de deur heeft gewezen....

Het Licht
Wat is men toch vreemd als men droomt.... Je zoudt je eigen hand niet herkennen....

Tyltyl
Wie droomt er hier?.... Ik?....

Het Licht
Misschien ik wel, wie zal het zeggen?.... Nu, maar ondertusschen staat deze muur om een huis, dat je meer dan eens gezien hebt sedert je geboorte....

Tyltyl
Een huis, dat ik meer dan eens gezien heb?

Het Licht
Ja zeker, kleine droomer!.... Het is het huis, dat we op een zekeren avond, op den dag af vóór een jaar, hebben verlaten....

Tyltyl
Op den dag af vóór een jaar?.... Maar dan?....

Het Licht
Zet nu geen oogen op als theekopjes.... Zeker is het dat, het is het huis van je ouders....

Tyltyl (*naar het poortje toe gaande*)
Maar ik geloof.... Ja juist.... Het lijkt wel.... Dit poortje.... Nu herken ik den grendel.... Zijn ze thuis?.... Zijn we vlak bij Moeder?.... Dan wil ik dadelijk naar binnen.... Ik moet haar dadelijk een kus geven!....

Het Licht
Een oogenblikje.... Ze zijn nog in diepen slaap; je moet hen niet met een schok wakker maken.... En voor de rest, de deur gaat niet open vóór het uur is geslagen....

Tyltyl
Welk uur? Duurt het nog lang?....

Het Licht
Helaas, neen! Nog maar enkele minuten.

Tyltyl
Vindt u het niet prettig weer thuis te komen? Wat scheelt er aan, Licht?.... U ziet bleek, net of u ziek is....

Het Licht
't Is niets, mijn kind.... Ik voel me een beetje bedroefd omdat ik jullie ga verlaten....

Tyltyl
Ons verlaten?....

Het Licht
Dat moet wel.... Ik heb hier niets meer te doen; het jaar heeft zijn wenteling volbracht, nu komt de Fee terug en zal je naar den Blauwen Vogel vragen....

Tyltyl
En nu heb ik hem niet eens, den Blauwen Vogel!.... Die van de Herinnering is heelemaal zwart en die van de Toekomst heelemaal rood geworden; die van den Nacht zijn dood, en dien van het Bosch heb ik niet kunnen vangen.... Is het mijn schuld, dat ze van kleur veranderen, sterven of wegvliegen?.... Zou de Fee boos zijn, wat zal ze er van zeggen?....

Het Licht
We hebben gedaan wat we konden.... Ik zou haast gaan denken, dat hij niet bestaat, die Blauwe Vogel; of dat hij van kleur verandert, zoodra men hem in een kooi zet....

Tyltyl
Waar is de kooi?....

Het Brood
Hier, baas.... Ze werd aan mijn ijverige zorgen toevertrouwd tijdens deze lange en gevaarlijke reis en nu heden mijne zending ten einde loopt, geef ik u haar terug, onge-

schonden en goed gesloten, zooals ik haar ontvangen heb.... (*Als een redenaar, die het woord neemt*) En nu moge het mij vergund zijn uit aller naam eenige woorden hieraan toe te voegen....

Het Vuur
Hij heeft het woord niet!....

Het Water
Stilte!

Het Brood
De hatelijke interrupties van een verachtelijken vijand, van een jaloerschen mededinger.... (*Met verheffing van stem*) zullen mij niet beletten, mijn plicht ten einde toe te volbrengen.... Uit naam dus van allen....

Het Vuur
Niet uit den mijnen.... Ik heb zelf een tong!....

Het Brood
Uit naam dus van allen en met echte en diepe hoewel bedwongen ontroering neem ik afscheid van twee voorbeschikte kinderen, wier hooge roeping heden eindigt. Nu ik afscheid van hen neem met al de droefheid en al de teederheid, die door wederzijdsche achting....

Tyltyl
Wat nou?.... Neem je afscheid?.... Ga jij dan ook al weg?....

Het Brood
Helaas, dat moet wel.... Ik verlaat je, dat is zoo; maar onze scheiding zal enkel schijnbaar zijn, je zult me niet meer hooren spreken....

Het Vuur
Dat is nu juist niet zoo heel erg!....

Het Water
Stilte!....

Het Brood (*met waardigheid*)
Dat raakt mijn koude kleeren niet.... Ik zeide dus: je zult me niet meer hooren, je zult me niet meer in levende gedaante zien.... Je oogen zullen weer blind zijn voor het onzichtbare leven der dingen; maar ik zal altijd aanwezig zijn in den baktrog, op de plank, op tafel, naast de soep, ik die zooals ik wel durf zeggen, de trouwste huisgenoot en de oudste vriend ben van den mensch....

Het Vuur
Nu, en ik dan?....

Het Licht
Komaan, de minuten verloopen, weldra zal het uur slaan, dat ons zal doen terugvallen in de stilte.... Haast u de kinderen nog eens te omhelzen....

Het Vuur (*naar voren ijlend*)
Ik eerst, eerst ik!.... (*Hij kust de kinderen hartstochtelijk*)

Vaarwel Tyltyl, vaarwel Mytyl! Vaartwel, lieve kleinen.... Denkt aan mij als je ooit iemand noodig hebt om iets in brand te steken.

Mytyl
Ai! Ai! Hij brandt me!....

Tyltyl
Ai! Ai! Mijn neus wordt er heelemaal rood van!....

Het Licht
Komaan, Vuur, matig je uitgelatenheid eenigszins.... Je hebt niet met je schoorsteen te doen....

Het Water
Wat een idioot!....

Het Brood
Wat is hij slecht opgevoed!....

Het Water (*op de kinderen toetredend*)
Ik zal jullie teeder omhelzen, zonder jullie pijn te doen, kindertjes....

Het Vuur
Past op, hij maakt jullie nat!....

Het Water
Ik heb een liefhebbenden en zachten aard; ik ben goed voor de stervelingen....

Het Vuur
En hoe staat het met de verdronkenen?....

Het Water
Hebt de Fonteinen lief, luistert naar de Beekjes.... Daar ben ik altijd....

Het Vuur
Ze heeft alles overstroomd!....

Het Water
Als je voortaan 's avonds naast een Bron gaat zitten, - er zijn er verscheidene hier in het bosch, - tracht dan te begrijpen wat ze wil zeggen.... Ik kan niet meer.... Tranen verstikken mijn stem en beletten mij het spreken....

Het Vuur
Er is niet veel van te merken!....

Het Water
Denkt aan mij bij het zien van de karaf.... Je zult mij ook vinden in den wijnkan, in den gieter, in den regenbak, en het kraantje van de pomp....

De Suiker (***op zijn gewone vleierige en lieverige manier***)
Als er nog een klein plaatsje in je herinnering overblijft, herinnert je dan, dat mijn gezelschap je somtijds aangenaam was.... Meer kan ik niet zeggen.... Tranen stroken niet

met mijn aard en doen me pijn, als ze op mijn voeten vallen....

Het Brood
Jezuiët!....

Het Vuur (*krijschend*)
Kapittelstokjes! Caramels! Suikerboonen!

Tyltyl
Maar waar zijn Tylette en Tylô toch heengegaan?.... Wat doen ze?....

Op hetzelfde oogenblik hoort men luide kreten van de Kat.

Mytyl (*ontsteld*)
Tylette schreit!.... Iemand doet haar kwaad!....

De Kat komt hard aanloopen, geheel ontredderd, met losse haren, gescheurde kleederen en met den zakdoek tegen haar wang, alsof ze kiespijn had. Ze stoot toornige kreten uit en wordt op den voet gevolgd door den Hond, die haar slaat en schopt en stoot.

De Hond (*terwijl hij de Kat slaat*)
Zoo! Heb je nu genoeg? Of wou je nog meer? Daar! daar!....

Het Licht, Tyltyl en Mytyl (*op hen toe ijlend om hen te scheiden*)
Tylô! Ben je wel mal!.... Nu nog mooier!.... Weg

jij!.... Wil je wel uitscheiden!.... Heb je nu ooit!.... Wacht maar, wacht maar!....

Met kracht worden ze van elkaar gescheiden.

Het Licht
Wat beduidt dit nu?.... Wat is er gebeurd?....

De Kat (*op huilerigen toon, terwijl ze haar oogen afdroogt*)
Dat is allemaal *zijn* schuld, Mevrouw Licht.... Hij heeft me uitgescholden, hij heeft spijkers in mijn soep gegooid, hij heeft me aan mijn staart getrokken en mij afgeranseld, en ik had niks gedaan, niks, heelemaal niks!

De Hond (*haar nasprekend*)
Heelemaal niks, heelemaal niks!.... (*half fluisterend en den neus voor haar ophalend*) Maar dat doet er niet toe, je hebt er van langs gehad, en goed ook en je krijgt nog meer!....

Mytyl (*drukt de Kat in haar armen*)
Mijn arme Tylette, zeg me nou maar waar je pijn hebt!.... Ik moet er zelf ook om schreien!....

Het Licht (*op strengen toon tegen den Hond*)
Je gedrag is dubbel onwaardig, nu je om ons dit droevige schouwspel te geven het oogenblik gekozen hebt, dat op

zichzelf al treurig genoeg is, dat nl., waarop we afscheid moeten nemen van deze arme kinderen....

De Hond

Afscheid nemen van deze arme kinderen?....

Het Licht

Ja, het uur waarvan je al weet, zal weldra slaan.... We keeren terug in de Stilte.... Dan kunnen we niet meer met hen praten....

De Hond (***begint dadelijk wanhopig te huilen en vliegt op de kinderen toe, die hij met heftige en onstuimige liefkoozingen overstelpt***)

Neen, neen!.... Dat wil ik niet!.... Ik wil niet.... Ik zal altijd blijven spreken.... Nu zul je me wel begrijpen, niet waar mijn kleine afgod?.... Ja, ja, ja!.... En we zullen alles tegen elkaar zeggen, alles!.... En ik zal heel zoet zijn.... Ik zal leeren lezen en schrijven en domino spelen!.. En ik zal altijd heel zindelijk zijn.... En nooit zal ik weer iets uit de keuken rooven.... Wil ik eens iets heel bizonders doen?.... Zal ik de Kat eens omhelzen?....

Mytyl (***tegen de Kat***)

En jij, Tylette?.... Heb jij ons niets te zeggen?

De Kat (*afgemeten en raadselachtig*)
Ik houd van jullie allebei, net zooveel als jullie het verdient....

Het Licht
Laat ik nu op mijn beurt jullie den laatsten kus geven, lieve kinderen.

Tyltyl en Mytyl (*zich vastklemmend aan de japon van het Licht*)
Neen, neen, neen, Licht! Blijf hier, bij ons!.... Vader zal er niets van zeggen.... We zullen aan Moeder vertellen, hoe goed u is geweest....

Het Licht
Helaas, dat kan ik niet.... Deze deur blijft voor ons gesloten, ik moet jullie verlaten....

Tyltyl
Waar gaat u heen, zoo heel alleen?

Het Licht
Niet heel ver weg, kinderen, naar daar ginder, het land van het Zwijgen der Dingen....

Tyltyl
Neen, neen, dat wil ik niet.... Wij gaan met u mee.... Ik zal aan Moeder zeggen....

Het Licht

Schreit niet, liefjes.... Ik heb geen stem zooals het Water; ik heb enkel mijn schijnsel, dat de Mensch niet verstaat.... Maar ik waak over hem tot aan het einde der dagen.... Denkt er goed aan, dat ik het ben, die tot jullie spreek in iederen manestraal, die zich uitgiet, in iedere ster, die glimlacht, in iederen dageraad, die opgaat, in iedere lamp, die wordt aangestoken, in iedere goede en lichte gedachte van je ziel (*Het slaat achter den muur acht uur*) Luistert!.... De ure slaat.... Vaartwel.... De deur gaat open!.... Nu naar binnen, naar binnen!

Ze duwt de kinderen door de opening van het poortje, dat op een kier is opengegaan en achter hen weer dicht valt. - Het Brood wischt steelsgewijze een traan weg, de Suiker, het Water, geheel in tranen, vluchten snel weg en verdwijnen naar rechts en naar links in de schermen. Gehuil van den Hond aan den zijkant. Het tooneel blijfteen oogenblik leeg dan gaat het scherm, dat den muur met het poortje voorstelt, in het midden open en vertoont het laatste Tafereel.

Twaalfde tafereel
Het Ontwaken.

Het tooneel verplaatst ons in dezelfde hut als in het eerste tafereel, maar alles, de muren, de atmosfeer lijkt er onvergelijkelijk veel frisscher, vroolijker en gelukkiger, zooals in een sprookje. - Het daglicht dringt vroolijk door alle reten van de gesloten blinden.

Rechts, achterin het vertrek, liggen Tyltyl en Mytyl in diepen slaap in hunne bedjes. - De Kat, de Hond en alle Voorwerpen bevinden zich op de plaats, die ze innamen in het eerste tafereel vóór de komst der Fee. - Moeder Tyl komt binnen.

M o e d e r T y l (*met opgewekte maar quasi brommende stem*)
Opstaan, kleine luiaards, opstaan!.... Schamen jullie je niet? 't Is al acht uur geslagen, de zon staat al boven het bosch!.... Lieve hemel wat een slaap, wat een slaap!.... (*ze bukt zich over de kinderen heen en kust hen*) Wat een roode wangetjes.... Tyltyl ruikt naar lavendel en Myty naar lelietjes van dalen.... (*Geeft hun nogmaals een zoen*) Heerlijk

toch zulke kinderen!.... Maar ze kunnen toch niet tot twaalf uur blijven slapen.... we mogen geen luiaards van hen maken.... En bovendien heb ik dikwijls hooren zeggen, dat het niet goed is voor de gezondheid.... (*Ze schudt Tyltyl zachtjes heen en weer*) Kom dan, Tyltyl, kom dan!....

Tyltyl (*wakker wordend*)
Wat?.... Het Licht?.... Waar is ze?.... Neen, neen, ga niet weg....

Moeder Tyl
Het Licht?.... Ja natuurlijk is het hier.... Het is er zoo eventjes de tijd voor.... 't Is zoo licht als midden op den dag, hoewel de luiken dicht zijn.... Wacht maar, ik zal ze openzetten.... (*Ze doet de blinden open en het verblindende, volle daglicht vult het vertrek*) Kijk daar is het!.... Wat heb je?.... 't Is alsof het licht je verblindt....

Tyltyl (*zich de oogen uitwrijvend*)
Moeder, moeder!.... U is het zelf!....

Moeder Tyl
Natuurlijk ben ik het.... Wie zou het anders zijn?....

Tyltyl
U is het.... Ja, ja, u is het!....

Moeder Tyl
Nu ja, heel natuurlijk.... Ik heb vannacht toch niet een

ander gezicht gekregen.... Waarom kijk je me toch zoo verbaasd aan?.... Staat mijn neus misschien scheef?....

Tyltyl
O, wat heerlijk u weer te zien!.... Het was al zoo lang, lang geleden!.... Ik moet u dadelijk eens een zoen geven.... En nog een, en nog een!.... En kijk, 't is mijn eigen bed!.... Ik ben weer thuis!....

Moeder Tyl
Maar kind, wat heb je toch?.... Droom je nog altijd?.... Je bent toch niet ziek?.... Kom, laat je tong eens kijken.... Zoo, sta nu op en kleed je aan....

Tyltyl
Och ja! Ik heb mijn nachtgoed aan!....

Moeder Tyl
Zeker.... Doe nu je broek en je jasje aan, ze liggen daar op den stoel....

Tyltyl
Heb ik dan zóó mijn heele reis gedaan?

Moeder Tyl
Wat voor reis?

Tyltyl
Wel, die van verleden jaar....

Moeder Tyl
Verleden jaar?....

Tyltyl
Ja zeker.... Met Kerstmis toen ik vertrokken ben!....

Moeder Tyl
Toen je vertrokken bent?.... Je bent niet uit de kamer weg geweest.... Gisteren avond heb ik je naar bed gebracht en nu van morgen kom ik weer naar je kijken.... Heb je dan zóó gedroomd?....

Tyltyl
U begrijpt me niet!.... Een jaar geleden ben ik toch weggegaan met Mytyl, de Fee, het Licht.... och, wat is die goed!.... het Brood, de Suiker, het Water en het Vuur. Ze kibbelden den heelen tijd.... Was u er niet boos om?.... En was u niet al te bedroefd?.... En wat zei Vader.... Ik kon niet weigeren.... Ik heb een briefje achtergelaten om het uit te leggen....

Moeder Tyl
Wat vertel je daar toch?.... Je bent toch stellig ziek, of je slaapt nog.... (*Ze geeft hem een paar zachte duwtjes*) Komaan, word nu wakker.... Wel, gaat het al beter?....

Tyltyl
Maar, Moeder, heusch.... U zelf slaapt zeker nog....

Moeder Tyl
Ik nog slapen?.... Ik ben al sinds zes uur op.... Ik heb al voor het heele huishouden gezorgd, het vuur weer aangemaakt....

Tyltyl
Maar vraag dan aan Mytyl of het niet waar is.... O, wat hebben we een avonturen gehad!....

Moeder Tyl
Mytyl?.... Hoe bedoel je dat?....

Tyltyl
Zij was toch ook mee.... We hebben grootvader en grootmoeder weergezien....

Moeder Tyl (*steeds meer verbaasd*)
Grootvader en grootmoeder?....

Tyltyl
Ja, in het Land der Herinneringen.... Het lag op onzen weg.... Ze zijn dood, maar ze maken het goed.... Grootmoeder heeft een lekkere pruimentaart voor ons gemaakt.. En verder ook de broertjes, Robert, Jan met zijn tol, Magdalena en Nelly, Paulien en Riekje....

Mytyl
Riekje kruipt nog....

Tyltyl
En Paulien heeft nog altijd dat puistje op haar neus....

Mytyl
Gisteren avond hebben we u ook gezien.

Moeder Tyl
Dat is niet erg verwonderlijk, ik heb jullie toch naar bed gebracht.

Tyltyl
Neen, neen, in den tuin der Genietingen; u was veel mooier, maar u leek tòch op uzelf....

Moeder Tyl
De tuin der Genietingen? Daar weet ik niet van....

Tyltyl (*kijkt haar aan en geeft haar dan een kus*)
Ja, u waś mooier, maar ik heb u zóó toch liever....

Mytyl (*geeft haar ook een kus*)
Ik ook, ik ook!....

Moeder Tyl (*aangedaan, maar erg ongerust*)
Mijn God, wat hebben ze toch?.... Ik zal hen ook nog verliezen, zooals ik de anderen verloren heb! (*In plotselingen angst, roept ze*:) Vader! Vader!.... Kom toch eens! De kinderen zijn ziek!....

Vader Tyl komt doodkalm binnen met een bijl in zijn hand.

Vader Tyl
Wat is er aan de hand?....

Tyltyl en Mytyl (*loopen verheugd op hun vader toe en kussen hem*)
Kijk, Vader!.... 't Is Vader zelf!.... Dag, Vader!.... Hebt u druk gewerkt van 't jaar?....

Vader Tyl
He? Wat moet dat?.... Ze zien er heelemaal niet ziek uit; integendeel, heel gezond....

Moeder Tyl (*huilerig*)
Daar kun je niet op aan.... 't Zal net gaan als met de anderen.... Die zagen er ook goed uit, tot het laatst toe; en toen heeft de goede God hen tot zich genomen.... Ik weet niet, wat hun scheelt.... Ik had ze gisteren rustigjes naar bed gebracht, en nu van morgen bij het wakker worden is alles mis.... Ze weten niet meer wat ze zeggen; ze spreken van een reis.... Ze hebben het Licht gezien, en grootvader en grootmoeder, die wel dood zijn, maar het toch goed maken....

Tyltyl
Maar grootvader heeft nog altijd zijn houten been....

Mytyl
En grootmoeder haar rheumatiek....

Moeder Tyl
Nu hoor je het zelf.... Loop gauw naar den dokter!....

Vader Tyl
Wel neen, wel neen.... Ze gaan nog zoo gauw niet dood.... Kom, we zullen eens kijken. (*Er wordt aan de deur geklopt*) Binnen!

De Buurvrouw komt binnen, een oud vrouwtje, dat lijkt op de Fee uit het eerste bedrijf en op een stokje leunt.

Buurvrouw
Goeden dag allemaal en een prettig feest!

Tyltyl
De Fee Bérylune!

De Buurvrouw
Ik kom een beetje vuur halen voor mijn feest-eten van vandaag.... 't Is frisch van morgen.... Dag, kinderen, gaat het jullie goed?....

Tyltyl
Mevrouw de Fee Bérylune, ik heb den Blauwen Vogel niet gevonden....

De Buurvrouw
Wat zegt hij?

Moeder Tyl
Spreek er me niet van, Juffrouw.... Ze weten niet, wat

ze zeggen.... Zoo zijn ze al sedert ze wakker werden.... Ze hebben zeker iets gegeten, dat niet goed was....

De Buurvrouw
Nou Tyltyl, zeg eens, herken je Juffr. Berlingot niet, je buurvrouw Berlingot?

Tyltyl
Wel zeker, Mevrouw.... U is de Fee Bérylune.... Is u niet boos op ons?....

De Buurvrouw
Béry.... wat?

Tyltyl
Bérylune....

De Buurvrouw
Berlingot, je bedoelt Berlingot....

Tyltyl
Bérylune, Berlingot, net zooals u wilt, Mevrouw.... Maar Mytyl weet wel....

Moeder Tyl
Dat is nog het ergste, dat Mytyl ook al....

Vader Tyl
Nou, nou, dat gaat wel over; ik zal hun eens een paar klappen geven....

De Buurvrouw
Neen, neen, dat is het niet waard. Ik ken dat wel, dat zijn van die droomerijen.... Ze hebben zeker in een straal van de maan liggen slapen.... Mijn dochtertje, dat heel ziek is, is dikwijls zoo....

Moeder Tyl
Ja, zeg eens, hoe gaat het met uw dochtertje?

De Buurvrouw
Dat gaat maar zoo-zoo.... Ze kan niet opstaan.... De dokter zegt, dat het enkel de zenuwen zijn.... Maar ondertusschen weet ik wel iets, dat haar beter zou maken.... Ze vroeg het me van morgen nog voor kerstgeschenk; 't is nou eenmaal zoo'n idee van haar....

Moeder Tyl
O ja, ik weet het al, 't is altijd weer de vogel van Tyltyl.... Zeg Tyltyl zou je hem haar nou maar niet geven, dat arme kleine ding?....

Tyltyl
Wat Moeder?....

Moeder Tyl
Je vogel.... Want wat jou betreft.... Je kijkt er niet eens meer naar.... Zij is er al lang ziek naar!....

Tyltyl
Gunst ja, mijn vogel.... Waar is die?.... Och, maar

daar is de kooi!.... Mytyl, zie je de kooi wel?.... Dat is dezelfde, die het Brood gedragen heeft.... Zeker, zeker, het is echt dezelfde, maar er is nog maar één vogel in.... Zou hij den anderen hebben opgegeten?.... Maar kijk toch eens! Hij is blauw!.... 't Is toch mijn tortelduif, maar veel blauwer dan toen ik wegging!.... Dit is dus de Blauwe Vogel, dien we gezocht hebben!.... We zijn zoo ver weg gegaan en hij was hier!.... Neen maar, dat is kras!.... Mytyl, zie je den vogel wel?.... Wat zou het Licht wel zeggen?.... Ik zal de kooi er eens afnemen.... (*Hij klimt op een stoel, neemt de kooi van den haak en brengt hem aan de Buurvrouw*) Hier is hij, Juffrouw Berlingot.... Hij is nog wel niet heelemaal blauw, maar dat komt wel, zooals u zien zult.... Breng hem nu maar gauw aan uw dochtertje....

De Buurvrouw

Neen maar! Heusch?.... Geef je hem mij zoo maar, in ééns en voor niets?.... Mijn God, wat zal ze gelukkig wezen! (*Ze geeft Tyltyl een kus*) Daar moet ik je eens voor zoenen!.... En nu ga ik er van door, dadelijk!....

Tyltyl

Ja, ja, ga maar gauw.... Er zijn er, die van kleur veranderen....

De Buurvrouw

Ik kom jullie straks vertellen wat ze gezegd heeft....

Ze gaat weg.

Tyltyl (*na nauwkeurig om zich heen te hebben gekeken*)
Vader en Moeder, wat hebt u toch aan het huis gedaan? 't Is wel hetzelfde, maar 't is veel mooier....

Vader Tyl
Mooier? Hoe zoo?

Tyltyl
Ja zeker, alles is geverfd en vernieuwd, alles blinkt, alles ziet er zoo keurig uit.... Verleden jaar was het toch zóó niet....

Vader Tyl
Verleden jaar?....

Tyltyl (*naar het raam toegaande*)
En daar heb je het bosch!.... Wat is het groot en mooi!.... Net of het heelemaal nieuw is!.... Och, wat voel je je hier gelukkig!.... (*Hij doet den baktrog open*) Waar is het Brood?.... Nou hoor, ze houden zich erg rustig.... En kijk, daar is Tylô!.... Dag Tylô! Tylô!.... Wel, wel, wat heb je gevochten!.... Herinner je je nog in het bosch?..

Mytyl
En Tylette? Ze herkent me wel, maar ze spreekt niet meer....

Tyltyl
Mijnheer Brood.... (*Hij voelt aan zijn voorhoofd*) Juist,

ik heb den Diamant niet meer! Wie heeft mijn groene hoedje weggenomen? 't Komt er niet op aan, ik heb het niet meer noodig.... O, het Vuur!.... Dat doet goed!.... Het knettert al lachend om het Water kwaad te maken.... (*Hij loopt naar de pomp*) En het Water?.... Dag Water!.... Wat zegt het?.... Het praat nog wel, maar ik versta het niet meer zoo goed....

Mytyl
Ik zie de Suiker niet....

Tyltyl
Hemeltje wat ben ik gelukkig! Wat ben ik gelukkig!....

Mytyl
Ik ook, ik ook!....

Moeder Tyl
Wat loopen ze toch rond te dwarrelen?....

Vader Tyl
Laat ze maar, maak je niet ongerust.... Ze spelen een spelletje van Geluk.

Tyltyl
Ik vond het Licht het allerliefste.... Waar is haar lamp?.... Mag ik die opsteken?.... (*Opnieuw om zich heen ziende*) Och, och, wat is dat allemaal mooi en wat ben ik toch blij.

Er wordt aan de deur geklopt.

Vader Tyl
Binnen!

De Buurvrouw komt binnen met een wondermooi kindje, dat de tortelduif van Tyltyl in haar armen klemt.

De Buurvrouw
Ziet nu eens wat een wonder!....

Moeder Tyl
Niet mogelijk!.... Kan ze loopen?....

De Buurvrouw
Ze loopt!.... Dat is te zeggen ze holt, ze danst, ze vliegt!.... Toen ze den vogel zag, is ze zoo maar met één sprong uit haar bed gekomen en naar het raam geloopen om bij het licht te zien of het waarlijk de vogel van Tyltyl was.... En toen, flap, de straat op, als een engeltje.... Ik heb haar maar net kunnen bijhouden....

Tyltyl (*die naderbij komt, verbaasd*)
O! wat lijkt ze op het Licht!....

Mytyl
Ze is veel kleiner....

Tyltyl
Zeker!.... Maar ze wordt grooter mettertijd....

De Buurvrouw
Wat zeggen ze?.... Is het nog altijd hetzelfde?....

Moeder Tyl

Het gaat al beter, 't zal wel overgaan.... Als ze ontbeten hebben zal er wel niets meer te merken zijn....

De Buurvrouw (*het kindje naar Tyltyl toeduwend*)

Kom, kindje, nu moet je Tyltyl maar eens bedanken....

Tyltyl (*wordt plotseling verlegen en gaat een pas achteruit*)

Moeder Tyl

Komaan, Tyltyl, hoe is het nou?.... Ben je bang voor zoo'n klein meisje?.... Kom, geef haar een zoen.... Een flinken kus, kom van harte.... Jij, die anders zoo vrijmoedig bent!.... Kom, nog een!.... Maar wat heb je toch, 't is heusch of je zult gaan schreien....

Nadat Tyltyl vrij onhandig het meisje gekust heeft, blijft hij een oogenblik voor haar staan, en de twee kinderen kijken elkaar aan zonder iets te zeggen; dan aait Tyltyl het kopje van den vogel.

Tyltyl

Is hij blauw genoeg?....

Het kleine meisje

Wel zeker, ik ben toch zóó blij....

Tyltyl
Ik heb er wel blauwere gezien.... Maar die heel blauwe zie je, die kun je niet vangen, al doe je ook nòg zoo je best....

Het kleine meisje
Dat doet er niets toe, hij is heel mooi....

Tyltyl
Heeft hij al wat gehad?

Het kleine meisje
Neen, nog niet.... Wat krijgt hij te eten?....

Tyltyl
Van alles, graan, brood, mais, krekels....

Het kleine meisje
Hoe doet hij dat, zeg?....

Tyltyl
Met zijn bek. Wacht, ik zal het je eens laten zien....

Hij wil den vogel uit de handen van het meisje nemen, zij biedt onwillekeurig eenigen weerstand en gebruikmakende van hunne aarzelende houding ontkomt de vogel en vliegt weg.

Het kleine meisje (*met een gil van wanhoop*)
Moeder!.... Hij is weg!....

Ze barst in snikken uit.

T y l t y l

't Is niks.... Schrei maar niet.... Ik zal hem wel weer vangen.... (*Hij treedt vóór op het tooneel en zegt tegen het publiek*) Als iemand hem terugvindt, wil hij hem ons dan weer geven?.... Wij hebben hem noodig om later gelukkig te zijn....

HET SCHERM VALT.